

නිවාස සහ නගර සංවර්ධන ආඥා පනත
භාවිතය පහසු කිරීමේ අත්පොත

ශ්‍රී ලංකා පළාත් පාලන ආයතනයන්ගේ සංසදය

පෙරවදන

නිවාස සහ නගර සංවර්ධන ආඥා පනත භාවිතය පහසු කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ බොහොමයක භෞතික සැලසුම් ක්‍රියාවලිය පාලනය කරන නීතිය නිවාස සහ නගර සංවර්ධන ආඥා පනත වේ.

එහෙත් ඒ වූ බලප්‍රදේශයන්හි ඉදිකිරීම් සැලසුම් අනුමත කිරීම, අනවසර ඉදිකිරීම් පාලනය කිරීම වැනි කටයුතු පාලන ආයතන විසින් සාර්ථකව ඉටු නොවන තත්ත්වයන් නිරීක්ෂණය වේ. ඊට ප්‍රධාන හේතුව ඒ සඳහා බලාත්මක වන නිවාස හා නගර සංවර්ධන ආඥා පනත සම්බන්ධයෙන් පාලන ආයතන ධූරධාරීන්ට මෙන්ම නිලධාරීන්ට ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් නොතිබීම බව නිරීක්ෂණය වේ.

1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනත යටතේ ප්‍රකාශිත සැලසුම් ප්‍රදේශයන් නොවන පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශයක භෞතික සැලසුම් අනුමත කිරීම ඇතුළු ඊට අදාළ කටයුතු නිවාස හා නගර සංවර්ධන ආඥා පනතේ විධිවිධාන අදාළ කරගනිමින් උපරිම වශයෙන් ඉටුකිරීමට ප්‍රාදේශීය සභා කටයුතු කල යුතු වේ.

නිවාස හා නගර සංවර්ධන ආඥා පනත පහසු පරිශීලනය සඳහා උදව්වක් වශයෙන් එම ආඥා පනතේ අන්තර්ගතය සිංහල භාෂාවෙන් විස්තර කර දීමක් මෙමගින් සිදු කෙරේ.

අදාළ ආඥා පනත, මෙහි මතු සඳහන් කරුණු සමඟ සසඳමින් පරිශීලනය කිරීමෙන් එය තේරුම් ගැනීමට පහසු වනු ඇත.

විශේෂයෙන්ම නිවාස හා නගර සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ පාලන ආයතන යටතේ ඉදිකිරීම් සැලසුම් අනුමත කිරීම, හා අනවසර ඉදිකිරීම් පාලනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක විය යුතු බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා ගැටළු පවතියි. ඊට ප්‍රමාණාත්මක හේතුවක් වශයෙන් අදාළ ආඥා පනත පරිශීලනය කිරීම පහසු නොවීමද හේතුවක් වන බව ඒ හා සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන විමසීම් තුළින් පෙනී යයි.

එබැවින් ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් සම්මත කර ඇති අදාළ නීතිය , තේරුම් ගැනීමෙහි ලා පහසුවක් වන පරිදි මෙහි මතු සඳහන් කරුණු අදාළ කර ගත හැකි බවත්, මෙය ඒ සඳහාම සකස් කරනු ලැබුවක් වශයෙන් සැලකිය යුතු බව සඳහන් කරමු.

එහෙත් අදාළ ආඥා පනතේ මූලිකව විස්තර කරන අර්ථ නිරූපණයක් සඳහා සිංහල භාෂාවෙන් නිර්වචනයක් ලබාදීමේදී ඇතිවිය හැකි නෛතික දෝෂයන් වළක්වාලීම සඳහා ඒ පිළිබඳව සඳහන් කිසිවක් නොකරන අතර සෙසු පරිච්ඡේද සඳහා පමණක් පැහැදිලි කිරීම සිදු කරනු ඇත.

2 කොටස

වැලැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග

1 පරිච්ඡේදය

ගොඩනැගිලි

5. සභාපතිවරයා විසින් ලිඛිතව අනුමැතිය පලකරන ලද සැලසුම්, රූපසටහන්, සැලසුම් වාර්තා වලට අනුව හැර, පළාත් පාලන ආයතනය මගින් පරිපාලනය වන සීමාව තුළ කිසියම් පුද්ගලයෙකුට කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමට හෝ නැවත ඉදිකිරීමට අවසරයක් නැත.

6. සභාපතිවරයාගේ ලිඛිත අනුමැතිය රහිතව, පළාත් පාලන ආයතනය විසින් පරිපාලනය වන සීමාව තුළ කිසියම් පුද්ගලයෙකුට කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක කිසියම් වෙනසක් කිරීමට අවසර නැත.

I. මෙම අරමුණු හා අදාළ අංශ සඳහා “වෙනසක් කිරීම” යනු පහත සඳහන් ඕනෑම ඉදිකිරීමක් වේ.

- a) වහලක් නැතහොත් එහි කොටසක් හෝ බාහිර බිත්තියක් හෝ පොදු බිත්තියක් ඉදිකිරීම
- b) බාහිර බිත්තියක කිසියම් දොරක් හෝ ජනේලයක් ඉදිකිරීම හෝ අවහිර වනසේ වසා දැමීම
- c) අභ්‍යන්තර බිත්තියක් හෝ බෙදුම් බිත්තියක් ඉදිකිරීම
- d) ගොඩනැගිල්ලට සම්බන්ධව විවෘත අවකාශයට හෝ එහි කාණු පද්ධතියට වාතාශ්‍රයට හෝ සෞඛ්‍ය හා සනීපාරක්ෂක සැකැස්මට වෙනසක් ඇති කරන්නා වූ, එකී ගොඩනැගිල්ලෙහි අභ්‍යන්තර සැකැස්ම තුළ කිසියම් වෙනසක් සිදු කිරීම.
- e) කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක්, කාමරයක්, බාහිර කුඩා නිවසක් හෝ වෙනත් කිසියම් ඉදිකිරීමක් එකතු කිරීම
- f) එකකට හෝ ඊට වැඩි බිත්ති හෝ ගොඩනැගිලි අතර අවකාශය සඳහා කරන ලද සෙවිලි කිරීම.
- g) මූලිකව මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා ඉදිකර නොමැති කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් වාසස්ථානයක් බවට පරිවර්තනය කිරීම.
- h) මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා මූලිකව ඉදිකරන ලද එක් ගොඩනැගිල්ලක් මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා ගොඩනැගිලි කීපයක් බවට පත්කිරීම.

- i) මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා ඉදිකර ඇති ස්ථාන දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් විශාල ගොඩනැගිලි සංඛ්‍යාවක් බවට පරිවර්තනය කිරීම
- j) හවුල් හිමිකරුවන් අතර අවකාශ හෝ කාමර බෙදීමක් සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් තුළ කෙරෙන වෙනස්කම් සහ,
- k) නැවත ඉසිකිරීමක් සඳහා කඩා දැමූ වෙනයම් ක්‍රමයකට විනාශ කර ගොඩනැගිල්ලක ඕනෑම කොටසක නැවත ඉදිකිරීමක්

එසේ වුවද පෙරකී ප්‍රකාශයන්ට පහත සඳහන් අවස්ථාවන් අදාළ නොවේ.

- I. කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ එහි කොටසක් වියන ලද පොල් අතු හෝ ඊට සමාන ද්‍රව්‍යයකින් සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් සෙවිලි කිරීම හෝ,
- II. දුෂ්කර කාලගුණික තත්වයන් යටතේ මිනිස් වාසයට නුසුදුසු, වහල සෙවිලි කළ කටුමැටි ගොඩනැගිල්ලකට හෝ එහි කොටසකට අයත් වෙන බිත්තියක් පූර්ණ වශයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් නැවත ගොඩනැගීම
- III. යම් අලුත්වැඩියා කිරීමක් හෝ යම් සුලු වෙනස් කිරීමක් සිදු කර ගැනීම සඳහා සභාපතිවරයා ගේ නියෝගයක් මත ප්‍රසිද්ධ දැන්වීමක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අවස්ථාවන්දී එහි වගන්ති ප්‍රකාරව සිදු කරන වෙනස්කම් සඳහා නැවත සභාපතිවරයා ගේ කැමැත්ත ලබා ගැනීම අවශ්‍යය නොවීම.

7. සභාපතිවරයා නොකළ යුතු කාර්යයන්

- 1) සභාපතිවරයා මෙම ආඥා පනතේ හෝ අන් කිසියම් ප්‍රඥප්තියක වගන්තිවලට පටහැනිව
 - (a) කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක්, කිසියම් සැලැස්මක් හෝ පිරිවිතරයක් අනුමත කිරීම හෝ
 - (b) ඕනෑම ගොඩනැගිල්ලක ඕනෑම වෙනසක් කිරීමට කැමැත්ත දීම.

මෙම ආඥා පනතේ හෝ වෙනත් යම් විධිවිධානයන්ට පටහැනිව හා ගැටෙන ආකාරයට ඉදි කර ඇති නම්, එම යෝජිත වෙනස් කිරීම අවලංගු කිරීමේ බලය සභාපතිවරයා සතුව ඇත.

- 2) කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක කිසියම් යෝජිත වෙනස් කිරීමකදී එයට නිසි ආකාරයක කාමරයක් හෝ මහලක් එකතු කිරීමක් අවශ්‍ය වනවිට එකී ගොඩනැගිල්ල හෝ එහි කොටසක් මෙම ආඥා පනතේ හෝ අන් කිසියම් පනතක් ඇති නීතිවල වගන්තිවලට පටහැනිව ඉදිකොට ඇත්නම්, එම යෝජිත වෙනස් කිරීම අවලංගු කිරීමේ බලය සභාපතිවරයා සතුව පවතී.

- 3) මෙම ඡේදයේ දක්වා ඇති හේතු මත හෝ 8 වගන්තියේ දක්වා ඇති විධිවිධාන වලට පටහැනි හේතු මත හැර සභාපතිවරයා ස්වකීය අනුමැතිය හෝ අවසරය පළකිරීම ප්‍රතික්ෂේප නො කළ යුතුය.
- 4) වෙනස් කිරීමක් ඇතුළත් කිරීමට ඉදිකරන ලද ගොඩනැගිල්ලක් මෙම ආඥා පනතේ හෝ අන් කිසියම් පනවා ඇති නීති මත කිසියම් වගන්තියකට පටහැනි වේ නම්, එම වෙනස් කිරීම මගින් එම ගොඩනැගිල්ල යට කී වගන්ති වලට පටහැනිව ඉදිකරන ලද්දක් සේ සලකනු ලැබේ.

8. මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ සභාපතිවරයාගේ අනුමැතිය හෝ අවසරය සඳහා කරනු ලබන කිසියම් ඉල්ලීමක් සලකා බැලීම පිණිස ඔහුට පහත සඳහන් සාධක අවශ්‍ය වේ.

- a) පළාත් පාලන ආයතන අතුරු ව්‍යවස්ථාවන් මගින් හෝ එවැන්නක් නැති තැන සභාපතිවරයා විසින් අනුමත කරන ලද තොරතුරු ඇතුළත් ආකෘති පත්‍රයක් මගින් ඉදිරිපත් කරන ලද සැලසුම්, රූප සටහන් හා සැලසුම් වාර්තාව
- b) නීතියට අනුකූල වන ලෙස එසේ ඉදිරිපත් කරන ලද කිසියම් සැලැස්මක්, රූප සටහනක් හෝ සැලසුම් වාර්තාවක් මත කරනු ලැබූ සංශෝධනය
- c) ඔහුගේ තීරණයට අවශ්‍ය පරිදි වැඩිදුර තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම
- d) මෙම ඡේදයට අනුකූලව ඉදිරිපත් කර ඇති කිසියම් සැලැස්මක්, සැලසුම් වාර්තාවක් හෝ තොරතුරු පිළිබඳව සභාපතිවරයාට වැඩිදුර පැහැදිලි කිරීමක් අවශ්‍ය වන විට, එම පැහැදිලි කිරීම ඉදිරිපත් කිරීමට, ඉල්ලුම්කරු හෝ ඔහු වෙනුවට එකී පැහැදිලි කිරීම ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වෙනයම් තැනැත්තෙක් සභාපතිවරයා ඉදිරියේ පෙනී සිටීම
- e) මෙම ආඥා පනත යටතේ සියලු දැන්වීම් ඉල්ලුම්කරු වෙත ලඟා කරවීම සඳහා ඉල්ලුම්කරුගේ ලිපිනය ලබා දීම.

9. a) මෙම වගන්තිය ප්‍රකාරව, සභාපතිවරයාගේ අනුමැතිය හෝ අවසරය සඳහා වන ඉල්ලීමක් ඔහු වෙත ඉදිරිපත් කොට හෝ 8 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව කිසියම් සංශෝධනයක්, තොරතුරක්, හෝ පැහැදිලි කිරීමක් ඉදිරිපත් කොට දෙමසක් ඇතුළත, සභාපතිවරයා තම අනුමැතිය හෝ අවසරය ප්‍රතික්ෂේප කළ බව ඉල්ලුම්පත ඉදිරිපත් කළ තැනැත්තාට ලිඛිතව දැන්වීමට අපොහොසත් වුවහොත්, ඉල්ලුම්කරුට විෂයභාර අමාත්‍යවරයා වෙත ඉල්ලීමක් කළ හැක. එවැනි ඉල්ලීමකදී (මෙම ආඥා පනතේ හා වෙනයම් ප්‍රඥප්තියක විධි විධානයන්ට යටත්ව)

අමාත්‍යවරයා නියෝගයෙහි සීමාකර ඇති කාලසීමාව තුළ තම තීරණය ලබා දෙන ලෙස සභාපතිවරයාට නියෝග කරන අතර එවැනි නියෝගයකට අනුකූලව කටයුතු කිරීම සභාපතිවරයාගේ වගකීම වේ.

b) ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස්වරු වෙත හිමි කිසියම් සීමාවන් තුළ, එවැනි ඉල්ලීමක් අමාත්‍යවරයා වෙනුවට පෙනී සිටින ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස්වරුන්ගේ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කළ හැක. මෙම වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයට අමාත්‍යවරයාට හිමි බලතල හිමිය.

10. කිසිදු තැනැත්තෙකු විසින් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම, නැවත ඉදි කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ගොඩනැගිලි මෙහෙයුම් ආරම්භ නොකළ යුතුය. නැතහොත් මාස තුනකට වඩා වැඩි කාලයක් වැයකර ඇති යම් මෙහෙයුම්වල ප්‍රගතිය සඳහා වන මෙහෙයුම් නැවත ආරම්භ නොකළ යුතුය.

a) කිසියම් ගොඩනැගිලි කටයුත්තක් ආරම්භ කිරීමේ හෝ නැවත ආරම්භ කිරීමේ දී තම අභිප්‍රාය පිළිබඳව තමා අදහස් කොට ඇති කාර්යය විස්තර සහිතව, දින 7 ක දැනුම් දීමක් සභාපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් නොවේ නම්

හෝ

b) එකී දැනුම් දීමේ සඳහන් දිනයට පෙර වසරක කාලයක් තුළ මෙම වගන්තිය ප්‍රකාරව සභාපතිවරයාගේ අනුමැතිය හෝ අවසරය නොලබා, ඉදිකිරීමක්, නැවත ඉදිකිරීමක් හෝ ගොඩනැගිලි වෙනස් කිරීමක් සම්බන්ධ කිසියම් ගොඩනැගිලි කටයුත්තක් ආරම්භ කිරීමට හෝ මාස තුනක් ඉක්මවමින් ඉදිරි කටයුතු අත්හිටුවා ඇති කටයුත්තක් නැවත ආරම්භ කිරීමට කිසියම් පුද්ගලයෙකුට හිමිකමක් නොමැත.

11. සභාපතිවරයාට හෝ මහජන සෞඛ්‍ය නිලධාරීවරයාට නැතහොත් සභාපතිවරයා හෝ මහජන සෞඛ්‍ය නිලධාරීවරයා විසින් විශේෂිතව බලය පවරන ලද කිසියම් නිලධාරියෙකුට, කලින් දැනුම් දීමකින් තොරව ඉදිකිරීම් කටයුතු පවත්වාගෙන යනු ලබන ඕනෑම වේලාවක කිසියම් ගොඩනැගිලි කටයුත්තක් පිළිබඳව පරීක්ෂණ පැවැත්වීමට බලය පැවරී ඇති අතර, ඔහුට මෙම පරීක්ෂණ සඳහා ගොඩනැගිලි කටයුත්ත පවතින භූමියට ඇතුල්වීමේ බලය ඇත.

12. 1) මෙම වගන්තියේ විධිවිධාන වලට පටහැනිව යම් ගොඩනැගිලි කටයුතු ආරම්භ කළ හොත්, නොකඩවා කර ගෙන ගියහොත්, නැවත ආරම්භ කළ හොත් හෝ සම්පූර්ණ කළ හොත්

(a) දින හතකට (7) නො අඩු කල් තබා දැන්වීමක් මගින් නියම කරන දිනයට හෝ ඊට පෙර ස්වකීය අත්සනින් යුතුව හෝ තම නියෝජිතයෙකුගේ අත්සනින් යුතුව, සභාපතිවරයා වෙත යොමු කරන ලද ලිඛිත ප්‍රකාශයක් මගින් ගොඩනැගිල්ල හෝ අදාළ කර්තව්‍ය ඉවත් නො කිරීමට, වෙනස් නො කිරීමට, හෝ කඩා බිඳ නො දැමීමට ප්‍රමාණවත් හේතු දක්වන ලෙස ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් අදාළ ගොඩනැගිලි කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටින, ක්‍රියාත්මක කර ඇති හෝ ක්‍රියාත්මක කරවා ඇති පුද්ගලයාට නියෝග කිරීමේ බලය සභාපතිවරයා සතුව පවතී.

හෝ

(b) දින හතකට (07) නොඅඩුව කල් තබා දැන්වීමක් මගින් නියම කරන ලද දිනයක, වෙලාවක සහ ස්ථානයක සභාපතිවරයා පෞද්ගලිකව මුණගැසී හෝ එකී පුද්ගලයා විසින් බලය පවරන ලද නියෝජිතයෙකු මගින් යටකී ගොඩනැගිල්ල හෝ අදාළ කාර්යයන් ඉවත් නොකිරීමට හෝ කඩා බිඳ නොදැමීමට ප්‍රමාණවත් හේතු දක්වන ලෙස එකී පුද්ගලයාට නියෝග කිරීමේ බලය සභාපතිවරයා සතුව පවතී.

2) එකී ගොඩනැගිල්ල හෝ කාර්යය ඉවත් නො කිරීමට, වෙනස් නො කිරීමට හෝ කඩා ඉවත්කර නොගැනීමට සභාපතිවරයා සෑහීමට පත්වන පරිදි ප්‍රමාණවත් හේතු ඉදිරිපත් කිරීමට එකී පුද්ගලයා අසමත් වුවහොත්, 13 වගන්තියේ සපයා ඇති ප්‍රතිකර්මයන්ට බාධාවක් නොවන සේ, සභාපතිවරයා නියෝගයක් මගින් එහි නියම කොට ඇති කාලසීමාව තුළ අදාළ ගොඩනැගිල්ල හෝ කාර්යය, ඉවත් කිරීමට, වෙනස් කිරීමට හෝ කඩා ඉවත් කර ගැනීමට එකී පුද්ගලයාට නියෝග කළ හැකිය. යම් හෙයකින් එකී පුද්ගලයා යටකී නියෝගයට පටහැනිව ක්‍රියාකළහොත්, සභාපතිවරයා මැදිහත් වී අදාළ ගොඩනැගිල්ල හෝ කාර්යය ඉවත් කිරීමට, වෙනස් කිරීමට, කඩා ඉවත් කිරීමට පියවර ගත හැකි අතර එම ක්‍රියාවලියේදී දැරීමට සිදු වන සමස්ත වියදම බද්දක් ගෙවන ක්‍රියාපටිපාටියට අනුකූලව එකී පුද්ගලයාලයාගෙන් අය කර ගත යුතුය.

13. ඕනෑම පුද්ගලයෙක්

මෙම ඡේදයේ කිසියම් විධිවිධානයක් උල්ලංඝනය වන සේ ගොඩනැගිලි කටයුතු ආරම්භ කරන, නො කඩවා කරගෙන යන, හෝ නැවත ආරම්භ කරන,

a.

a) සභාපතිවරයා ස්වකීය ලිඛිත අවසරයක් නො මැනිව අනුමත කරන ලද සැලැස්මක් හෝ විශේෂ පිරිවිතරයන් හෝ සැලසුම් උල්ලංඝනය කරන,

b) මෙම ආඥා පනතේ විධිවිධානයන් කිසිවක් හෝ කිසියම් අතුරු ව්‍යවස්ථාවක් උල්ලංඝනය වන ආකාරයට ගොඩනැගිලි කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන,

- c) සභාපතිවරයාගේ නීත්‍යානුකූල නියෝගයකට හෝ ලිඛිත නියෝගයකට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට අපොහොසත් වන,
- d) සභාපතිවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රයක් යටතේ තාවකාලික අරමුණක් සඳහා ඉදිකරන ලද හෝ කරන ලද ගොඩනැගිල්ලක් හෝ වෙනස් කිරීමක් එකී අවසර පත්‍රයේ නියම කොට ඇති කාලසීමාව තුළ ඉවත් කිරීමට හෝ කඩා ඉවත් කිරීමට අපොහොසත් වන හෝ
- e) ඉහත වෙන් වෙන් වශයෙන් සඳහන් කර ඇති ක්‍රියාවන් ගෙන් කිසියම් ක්‍රියාවක් තැනැත්තෙකු ලවා කරවන;
- f) කිසියම් තැනැත්තෙක් හෝ එම තැනැත්තා සොයා ගත නොහැකි වුවහොත් ගොඩනැගිල්ලේ අයිතිකරු වරදකරු බවට නිශ්චය කිරීමෙන් අනතුරුව රුපියල් තුන්සිය (300/-) නොඉක්මවන දඩ මුදලකට වරදකරු වූ පසුත් එකී වරදකල සෑම දිනකටම රුපියල් විසිපහ (25/-) බැගින් වූ දෛනික දඩ මුදලකට ද යටත් කල හැක.

b. මෙම ඡේදය ප්‍රකාරව කිසියම් තැනැත්තෙකු වරදකරු වන ඕනෑම අවස්ථාවක සභාපතිවරයාගේ ඉල්ලීම මත මහේස්ත්‍රාත්වරයා, නියෝගයක් මගින්, එකී නියෝගයේ නියම නොට ඇති කාලසීමාව තුළ අදාළ ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීමට හෝ එය නීතියට පටහැනි නො වන සේ වෙනස් කිරීමට එකී පුද්ගලයාට හෝ ගොඩනැගිලි හිමිකරුට නැතහොත් දෙදෙනාටම නියෝග කළ හැකි අතර එකී නියෝගය උල්ලංඝනය වුවහොත් අදාළ ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීමට, වෙනස් කිරීමට හෝ එකී නියෝගයට පටහැනි නොවන සේ ගොඩනැගිල්ල පිළිබඳව කටයුතු කිරීමත්, එම ක්‍රියාවලියේ දී දැරීමට සිදුවන වියදම බද්දක් ගෙවන ආකාරයට ක්‍රියාපටිපාටියට අනුකූලව එකී පුද්ගලයාගෙන් හෝ පුද්ගලයින්ගෙන් අයකර ගැනීමටත් සභාපතිවරයාට බලය පැවරිය හැකි ය.

14. 12 වන වගන්තිය හෝ 13 වන වගන්තිය යටතේ වරදකරුවන් බවට ඔප්පු වීම මත, හෝ නියෝගයක් මත එවැනි වරදකරුවෙක් බවට ඔප්පු කිරීමට හෝ නියෝගයට එරෙහිව ඉදිරිපත් වන කිසිම අභියාචනයක් නො සලකා, එකී වරදකරුවෙක් බවට ඔප්පු කිරීමේ නියෝගය ලබා දුන් අදාළ දිනයේ සිට අදාළ සියලු ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමේ කටයුතු අත්හිටුවිය යුතු ය. මෙම ඡේදය උල්ලංඝනය වන ආකාරයෙන් කටයුතු කරන කිසියම් තැනැත්තෙක් වගන්ති ප්‍රකාරව වරදකරු වන අතර, වරදකරුවකු බවට ඔප්පු කිරීම මත, එකී වරද කළ හෝ ඒ වගන්ති ප්‍රකාරව දී ඇති උපදෙස් ක්‍රියාත්මක නොකර පැවති සෑම දිනකටම රුපියල් පනහ (50/-) නොඉක්ම වූ දඩමුදලකට යටත් කළ හැකිය.

15. 1) මෙම ආඥා පනත ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ වූ පසු ඉදිකරන ලද කිසිම ගොඩනැගිල්ලක, එකී ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම, කාණු පද්ධතිය හා අනෙකුත් සියලු අංශ නීත්‍යානුකූල යැයි සභාපතිවරයා සහතිකයක් ලැබෙන තෙක් මුරකරුවෙකුට හැර අන් කිසිම තැනැත්තෙකුට එහි පදිංචි විය නොහැකිය.

2) කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකළ ඕනෑම තැනැත්තෙකුට එකී සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා සභාපතිවරයාට ලිඛිතව ඉල්ලුම් කර හැකි අතර සභාපතිවරයා අවශ්‍ය යැයි හැඟෙන පරීක්ෂණයකින් අනතුරුව ඉල්ලුම් පත්‍රය ලැබී දින තිහක් (30) ඇතුළත සහතිකය ප්‍රදානය කළ යුතුය. නැතහොත් ස්වකීය ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සහ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හේතු ඉල්ලුම්කරුට දැන්විය යුතු ය.

3) මෙම ඡේදය උල්ලංඝනය වන ආකාරයට කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක පදිංචි වන හෝ අන් අයට පදිංචි වීමට ඉඩ හරින කිසියම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර එකී උල්ලංඝනය අඛණ්ඩව පවතින සෑම දිනකටම රුපියල් විසි පහක් (25/-) නොඉක්ම වූ දඩ මුදලකට එකී තැනැත්තා යටත් විය යුතුය.

4) මෙම ඡේදයේ විධිවිධාන විධිමත් ලෙස ක්‍රියාත්මක කරනු පිණිස සභාපතිවරයාට හෝ මහජන සෞඛ්‍ය නිලධාරීවරයාට හෝ එකී නිලධාරීවරයාට හෝ එකී දෙදෙනාගෙන් කෙනෙකු විසින් සාමාන්‍යයෙන් හෝ විශේෂයෙන් බලය පවරනු ලැබූ කිසියම් නිලධාරීවරයෙකුට හිරු උදාවේ සිට හිරු බැස යාම යන කාලය තුළ ඕනෑම වෙලාවක, පදිංචිකරුවන්ට නිසි දැන්වීමකින් අනතුරුව පළාත් පාලන ආයතනයේ පරිපාලන සීමාවන් තුළ පිහිටි ඕනෑම ගොඩනැගිල්ලකට ඇතුළුවීමට සහ එකී ගොඩනැගිලි භූමිය තුළ අවශ්‍ය යැයි පෙනී යන ඕනෑම පරීක්ෂණයක් හෝ විභාගයක් කිරීමට නීත්‍යානුකූල බලය ඇත.

16. සභාපතිවරයා හෝ පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරයා කිසියම් සැලැස්මක්, රූප සටහනක් හෝ සැලසුම් අභියාචනා විස්තරයක් අනුමත කිරීමට නැතහොත් කිසියම් වෙනස් කිරීමකට අවසර දීම, ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මත හෝ සභාපතිවරයාගේ නැතහොත් පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරයාගේ නියමයක් හෝ නියෝගයක් මත හෝ මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ සභාපතිවරයා හෝ පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරයා විසින් යම් සහතිකයක් ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මත හෝ 15 වගන්තියේ (2) උපවගන්තියට අනුව සභාපතිවරයාගේ හෝ පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරයාගේ කිසියම් ප්‍රමාදයක් මත හෝ අසතුවට පත් ඕනෑම තැනැත්තෙකුට අභියාචනා විනිශ්චය සභාව වෙත අභියාචනා කළ හැකි අතර අභියාචනා විනිශ්චය සභාව (මෙම ආඥා පනතේ හෝ වෙන යම් ප්‍රඥප්තියක විධිවිධානවලට යටත්ව) සාධාරණ යැයි සැලකෙන එවැනි නියෝගයක් කළ හැකිය.

17. 1) මෙම ආඥා පනතේ හෝ වෙන යම් ලිඛිත ව්‍යවස්ථාවක කුමක් සඳහන් වුවද සභාපතිවරයාට තම අභිමතය පරිදි, කිසියම් තැනැත්තෙක් සඳහා තමා නියමිත මුදල් ගණනක් ඇප වශයෙන් තැන්පත් කළ විට මෙම ආඥා පනතේ විධිවිධානයන්ට අන්‍යාකාරයෙන් පටහැනි වන ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීමට හෝ වෙනයම් ගොඩනැගිලි වෙනස් කිරීමක් සිදු කිරීමට ලිඛිත අවසර පත්‍රයක්, එකී ගොඩනැගිල්ල හෝ ගොඩනැගිලි වෙනස් කිරීම ඉදිකෙරෙනුයේ හෝ සිදු කෙරෙනුයේ නාවකාලික අරමුණු සඳහා පමණක් බවටත්, අවසර පත්‍ර හිමිකරුවා විසින් අවසර පත්‍රය නිකුත් කළ දිනයේ සිට අවුරුද්දකට නො වැඩි කාලයක් එකී බලපත්‍රයේ සඳහන් දිනට එකී ගොඩනැගිල්ල ඉවත් කර ගැනීමේ හෝ කඩා ඉවත් කර ගැනීමේ කොන්දේසිය මත ලබා දීමේ නීත්‍යානුකූල බලතල ඇත.

සුදුසු යැයි හැඟෙන අවස්ථාවල කිසිම ඇප තැන්පත් කිරීමක් නොමැති එවැනි අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීමට සභාපතිවරයාට හැකියාව තිබේ.

2) 1 වන උපවගන්තිය යටතේ ප්‍රදානය කරන ලද අවසර පත්‍රකරුවා එකී අවසර පත්‍රයෙහි සඳහන් ගොඩනැගිල්ල හෝ වෙනස් කිරීම එහි සඳහන් කාලසීමාව තුළ ඉවත් කළ හොත් හෝ කඩා ඉවත් කළ හොත් එකී පුද්ගලයා විසින් ඇප වශයෙන් තැන්පත් කොට ඇති යම් මුදලක් පමණක් එකී පුද්ගලයාට ආපසු ලබා දිය යුතු ය.

3) අවසර පත්‍ර හිමිකරුවා එකී අවසර පත්‍රයෙහි සඳහන් ගොඩනැගිලි හෝ වෙනස් කිරීම එහි සඳහන් කාලසීමාව තුළ ඉවත් කිරීමට හෝ කඩා බිඳ දැමීමට අපොහොසත් වුව හොත්, 13 වගන්තිය යටතේ සපයා ඇති ප්‍රතිකර්මයන්ට බාධාවක් නො වන සේ සභාපතිවරයා මැදිහත් වී එකී ගොඩනැගිල්ල වෙනස් කිරීම, ඉවත් කිරීම හෝ කඩා බිඳ දැමීමට පියවර ගත හැකිය. එහිදී දැරීමට සිදුවන සියලු වියදම් අවසර පත්‍ර කරුවා ඇප වශයෙන් තැන්පත් කර ඇති ඕනෑම මුදලකින් අඩු කළ යුතු අතර ඉතිරි මුදල ඔහුට ආපසු ලබා දිය යුතුය.

4) (a) ඇප වශයෙන් කිසිම මුදල් ගණනක් තැන්පත් කොට නොමැති නම් (3) උපවගන්තිය යටතේ සභාපතිවරයා විසින් දැරීමට යෙදුණු සියලු වියදම් අවසර පත්‍ර හිමියා විසින් ගෙවිය යුතු අතර එය බද්දක් ගෙවන ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව අයකර ගත හැකිය.

(b) (3) උපවගන්තිය යටතේ සභාපතිවරයා විසින් දැරීමට යෙදුණු වියදම් ඇප වශයෙන් තැන්පත් කරන ලද මුදල් ගණන ඉක්මවන්නේ නම්, එම අතිරික්ත මුදල අවසර පත්‍ර හිමියා විසින් ගෙවිය යුතු අතර එය බද්දක් ගෙවන ක්‍රියාපටිපාටියට අනුකූලව අයකර ගත හැක

2. පරිච්ඡේදය

මංමාවත්

18. ඕනෑම මහජන අධිකාරියක් විසින් පොදු මංමාවත් සැපයුව ද තම ඉඩම්වලට ප්‍රවේශ වීමට හා විධිමත් කසල ශෝධනය හා ජලය බැසයාමකට අවශ්‍ය මංමාවත් සහ පසු පස පටු පාරවල් සැලසුම් කිරීම සහ ඒ සඳහා ඉඩ වෙන් කිරීම, සහ මෙම ආඥා පනතට හෝ පළාත් පාලන ආයතනයට බලය පවරනු ලබන ඕනෑම ප්‍රඥප්තියකට අනුකූලව එවැනි මංමාවත් ඉදි කිරීම, පළාත් පාලන ආයතනයේ පරිපාලන සීමාව තුළ ඉඩම් හිමිකම ඉඩම් ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමෙන් සංවර්ධනය කිරීමට අරමුණු කරගෙන ඇති සියලු දෙනාගේ යුතුකම වේ.

19. 1) මෙම ආඥා පනත ආරම්භ කිරීමෙන් පසු කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක පරිපාලන සීමාව තුළ ගොඩනගන ලද හෝ නැවත ගොඩනගන ලද සෑම ගොඩනැගිල්ලක්ම,

a) පළලින් අඩි විස්සකට නො අඩු, පවත්නා වීථියක රේඛාව මත හෝ සභාපතිවරයා සීමා ලකුණු කරන ලද හෝ අනුමත කරන ලද හෝ මෙම ආඥා පනතින් නැතහොත් අන් කිසියම් නීතිගත කිරීමකින් අන්‍යාකාරයෙන් සහතික කරන ලද නව වීථියක රේඛාව මත හෝ ගොඩනැගිය යුතු අතර,

b) වීථියකට යාව තිබිය යුතුය. නැතහොත් එකී ගොඩනැගිල්ලේ යටත් පිරිසෙයින් එක් මුහුණතක් හා ගොඩනැගිල්ලේ ප්‍රයෝජනය සඳහා වෙන් කර ඇති මාවත අතර සියලු ඉඩම් ප්‍රමාණය ආවරණය කර ගත යුතු ය.

2) යම් ගොඩනැගිල්ලක් කිසියම් මංමාවතක් මත පිහිටා ඇති අවස්ථාවක, එකී ගොඩනැගිල්ලේ වෙනත් මුහුණතක් පාරට මුහුණලා පිහිටා නොමැතිනම් හෝ ලේඛණයේ 8 (2) රෙගුලාසියට අනුව අන්‍යාකාරයෙන් එකී ගොඩනැගිල්ලට අවතීර්ණ වීම, වීථියක් මගින් සපයා නොමැති යම්, එම ගොඩනැගිල්ලේ කවර හෝ මුහුණතක් හා වීථිය අතර පවත්නා කිසිම ආකාරයක් මත නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි නො කළ යුතු ය.

3) (1) උප වගන්තියේ (a) ඡේදයට පටහැනි වන ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම සඳහා අවසරය පතා කිසියම් තැනැත්තෙක් කරන ලද ඉල්ලීම මත ගොඩනැගිල්ලට අවතීර්ණ වන මාවත ලේඛණයේ 8 වැනි රෙගුලාසියට අනුකූලව සැපයිය යුතුය, යන්නට යටත්ව සභාපතිවරයා තම අභිමතය පරිදි එවැනි ඉදි කිරීමකට අවසර ලබා දිය හැකි ය.

4) පළාත් පාලන ආයතනය සම්මතයක් මගින්, කලින් කලට ලේඛණයේ 8 වැනි වගන්තිය මගින් නිර්දේශ කරන ලද ප්‍රමිතියට යටත්ව, කිසියම් පවත්නා වීථියක, එහි කොටසක හෝ එහි අඛණ්ඩතාවයක සීමාව තීරණය කරන රේඛා ලකුණු කළ හැකි අතර එසේ සීමා ලකුණු ලැබූ රේඛා, ඒ ඒ රේඛා වශයෙන් සලකනු ලැබේ.

එසේ ලකුණු කළ වීථි රේඛා ඉක්මවා යන කිසිම ගොඩනැගිල්ලක් හෝ එහි කොටසක් නැවත ඉදිකිරීම සඳහා අවසර ඉල්ලා සිටින අවස්ථාවක දී සභාපතිවරයා එකී ගොඩනැගිල්ල වීථි රේඛාව තුළ ඉදි කරන ලෙස නියෝග කළ හැකි ය.

එසේ තීරණය කරන ලද කිසියම් රේඛාවක් ඉක්මවා යන පරිදි නැවත ඉදිකරන ලද ගොඩනැගිල්ලක් යම් මංමාවතක පිහිටා ඇති විට ඒ ගොඩනැගිල්ල, ගොඩනැගිලි සීමාව තුළ ඉදිකරන ලෙස නියෝගයක් කර, එහිදී ගොඩනැගිලි හිමිකරුට සිදු වූ අලාභය සඳහා කිසියම් වන්දියක් ගෙවිය යුතු ය.

පවත්නා ඕනෑම මංමාවතක් එහි පවත්නා ගොඩනැගිලි මගාන් සැලකිය යුතු පරිදි සංවර්ධනය වූ විට ප්‍රාදේශීය අධිකාරිය එකී මංමාවතෙහි වීථි රේඛා තීරණය කිරීම සඳහා අවාශ පරිදි යටකී ප්‍රමිතීන් වල යම් වෙනස් කිරීම් කළ හැක.

මෙම ඡේදයෙහි අරමුණු සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් නැවත ඉදිකිරීම යනු ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් තනන්නා වූ ඕනෑම බිත්තියක්, බිත්තියක කොටසක් හෝ වහලට අන් කිසියම් ආධාරකයක් ,වහලට නව බිත්තියක් නැතහොත් වෙනත් ආධාරකයක් ඉදි කිරීම.

“නැවත ගොඩනැගීම” යන පදය සඳහා කඩා බිඳ දමන ලද හෝ අන්‍යාකාරයෙන් විනාශ කරන ලද හෝ පොළව මට්ටමේ සිට ද අඩි පහක උසක පිහිටිය ද සභාපතිවරයාගේ මතය අනුව එහි බිත්තියක හෝ ආධාරකයක පිළිසකර කිරීමක් ලෙස සලකන කිසිම කටයුත්තක් ඇතුළත් නොවන ගොඩනැගිල්ලක කිසියම් බිත්තියක, එහි කොටසක හෝ එහි ආධාරකයක පිළිසකර ඇතුළත් වේ.

“ පවත්නා වීථිය ” යන ප්‍රකාශයෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ මෙම ආඥා පනත ආරම්භ කරන විට පවතින තත්ත්වයකි.

20. නව මංමාවතක් සැලසුම් කිරීමට හෝ ඉදි කිරීමට අදහස් කරන සෑම පුද්ගලයෙක්ම එකී ඉදි කිරීම ආරම්භ කිරීමට කලින් තම අභිලාෂය පිළිබඳව ලිඛිත දැන්වීමක් සභාපතිවරයා වෙත යොමු කළ යුතු අතර, එකී දැනුම් දීම සමඟ පිඹුරුපත් වල අනුපිටපතක් සහ එකී මංමාවත සඳහා අදහස් කරන ලද මට්ටම, දිශාව, පළල සහ ජලය බැස යාමේ සැකසුම සහ මංමාවතට යාව ගොඩනැගිය යුතු ගොඩනැගිලි මට්ටම ද ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

21. පහත සඳහන් විස්තර තොරතුරු ඕනෑම එකක් සම්බන්ධයෙන් සභාපතිවරයාට නව මංමාවතක් සම්බන්ධයෙන් පිඹුරුපත්, සැලසුම් ඉදිරිපත් කරන පුද්ගලයාට ලිඛිත නියෝග නිකුත් කිරීමේ බලය ඇත.

(a) මෙම ආඥා පනතේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයේ බලතල සීමා ලකුණු කරන අන් කිසියම් ප්‍රඥප්තියකට අනුකූල වීම.

- (b) පවත්නා ඕනෑම මංමාවතක් හෝ සභාපතිවරයා විසින් නියම කරන ලද අනුමත නව මංමාවතක් සමඟ අඛණ්ඩව මංමාවතක් බවට පත්වීම සහතික කරනු පිණිස අදාළ නව මංමාවතේ වීථි රේඛාව,
- (c) නව මංමාවතේ මට්ටම් හා ගොඩනැගිලි ස්ථානයේ පොළොව මතුපිට මට්ටම
- (d) මෙම ආඥා පනතින් අනුමත කරන ලද කිසියම් සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙලකට අනුව කසල ශෝධන කටයුතුවලට අවශ්‍ය පසුපස නව පටු මාවත්වල නව වීථි රේඛාවන් සම්බන්ධ විධිවිධානය,
- (e) නව මංමාවතේ පළල,
- (f) ගොඩනැගිලි ඉදිරිපස සීමාව,
- (g) නව මංමාවතේ ජලය බැස යාමේ ක්‍රමය,
- (h) නව මංමාවතේ මුලු (කොන්) වටකුරු කිරීම,

2) කිසියම් ලිඛිත නියෝග මේ ආකාරයෙන් නිකුත් කළ විට සැලසුම් ඉදිරිපත් කළ තැනැත්තා ඒ අනුව පිඹුරුපත් නැවත සංශෝධනය කළ යුතු ය.

22. නව මංමාවත ලේඛණයෙන් නියම කරන ලද ප්‍රමිතීන්ට හෝ මෙම ආඥා පනතින් අවසර දී ඇති කිසියම් වැඩිදියුණු කිරීමේ යෝජිත ක්‍රමයක් සමඟ අනුකූල වන්නේ නම් මිස, සභාපතිවරයා එය අනුමත කිරීම හෝ අතර අදාළ නව මංමාවතේ වීථි රේඛා සීමා ලකුණු නො කළ යුතු ය.

23. 1) නව මංමාවතක් සැලසුම් කිරීමේ අරමුණක් පිළිබඳව දැන්වීමක් සභාපතිවරයා වෙත ලැබී හෝ එකී මංමාවතේ සැලසුමේ කිසියම් සංශෝධනයක් ඔහු වෙත ලැබී තුන් මසක් ඇතුළත සභාපතිවරයා තම තීරණය එකී මංමාවත සැලසුම් කරන තැනැත්තාට දන්වා යැවීමට අපොහොසත් වුව හොත්, එකී පුද්ගලයාට අමාත්‍යවරයා වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර, එවැනි ඉල්ලීමකදී අමාත්‍යවරයා (මෙම ආඥා පනතේ විධිවිධානවලට හෝ අන් කිසියම් ප්‍රඥප්තියකට හෝ කිසියම් පළාත් පාලන ආයතන අතුරු ව්‍යවස්ථාවකට යටත්ව) නියෝගයක් මගින් එකී නියෝගයෙහි සඳහන් කාලය තුළ තම තීරණය දන්වා යවන ලෙස සභාපතිවරයාට නියම කළ හැක. එවැනි නියෝගයකට අනුකූලව කටයුතු කිරීම සභාපතිවරයාගේ වගකීම වේ.

2) ප්‍රවර්ධන කොමසාරිස්වරුන් සතු කිසියම් බලතල සීමාවන් තුළ අමාත්‍යවරයා වෙනුවට ප්‍රවර්ධන කොමසාරිස් මණ්ඩලය වෙත අභියාචනය ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර මෙම ඡේදය යටතේ එවැනි අවස්ථාවක දී ප්‍රවර්ධන කොමසාරිස් මණ්ඩලයට අමාත්‍යවරයාගේ බලතල හිමිය.

24. 1) මෙම ඡේදය ප්‍රකාර නව මංමාවතක් සඳහා වූ සැලසුම් අනුමත වී ඇති විටෙක, මංමාවත තම ඉඩම තුළ පිහිටා ඇති තාක් නව මංමාවත සැලසුම් කිරීමක්, එහි දිග පළල හා කෙලින් පිහිටීම දැන්වීමට ප්‍රමාණවත් යැයි සභාපතිවරයා විසින් සලකනු ලබන මායිම් ගල් හෝ වෙනයම් සලකනු මගින් එකී නව මංමාවතේ මායිම් සලකණු කිරීම, මංමාවත සැලසුම් කිරීමට අදහස් කරගෙන සිටින පුද්ගලයාගේ හෝ ඔහුගෙන් පසුව ඔහුගේ හිමිකම් ඇති තැනැත්තාගේ වගකීම වේ.

2) සභාපතිවරයා විසින් පිඹුරුපත් අනුමත කළ දිනයේ සිට මාස හයක (6) කාලසීමාව තුළ නව මංමාවත සැලසුම් නොකළහොත් එහි සීමාවන් ලකුණු නොකළහොත් සභාපතිවරයා හෝ ඔහුගේ නියෝගයන් අනුව ක්‍රියාකරන නිලධරයා එම ඉඩමට ඇතුළු වී නව මංමාවතේ සීමාවන් ලකුණු කරන අතර එහිදී දැරීමට සිදුවන වියදම් බද්දක් අයකරගන්නා ක්‍රියා පටිපාටියෙන්, වගකීම පැහැර හැර පුද්ගලයා වෙතින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ හැකිවේ.

(3) එකී නව මංමාවතේ දිග, පළල හෝ කෙලින් පිහිටීම දක්වන එවැනි මායිම් ගලක් හෝ සලකුණක් ඉවත් කරන, විකෘති කරන හා එයට හානි කරන කිසියම් තැනැත්තෙක්, වරදකට වරදකරු වන අතර රුපියල් සියය (100/-) නොඉක්මවන දඩ මුදලකට යටත් වේ.

25. සෑම පුද්ගලයෙකුම

1. a) සභාපතිවරයා විසින් අනුමත සැලසුම් වලට අනුකූලව හැර අන්‍යාකාරයෙන් කිසියම් නව මංමාවතක් සැලසුම් කරන හෝ පවත්වාගෙනයාම හෝ ඉදි කිරීමට ආරම්භ කිරීම

හෝ

b) එසේ අනුමත පිඹුරුපත්වලට අනුකූලව සැලසුම් නොකළ මංමාවතක් මත කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කරන හෝ ඉදි කිරීමට ආරම්භ කිරීම.

ඕනෑම තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර, වරදකරු කිරීමෙන් අනතුරුව රුපියල් තුන්සියය (300/-) නො ඉක්මවන දඩ මුදලකට යටත් වේ. සභාපතිවරයාගේ ඉල්ලීම මත මහේස්ත්‍රාත්වරයා විශේෂ නියෝගයක් මගින් එකී ගොඩනැගිල්ල කඩා බිඳ දමන ලෙස හෝ නීත්‍යානුකූල වන ලෙස එකී මංමාවත හෝ එකී ගොඩනැගිල්ල වෙනස් කරන ලෙස නියම කළ හැකි ය.

2. එවැනි නියෝගයකට අනුකූල නො වුවහොත් එකී නියෝගය ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් එහිදී වැයවන වියදම මංමාවතක හෝ ගොඩනැගිලි හිමිකරු ගෙන් බද්දක් අයකර ගන්නා ක්‍රියා

පටිපාටියට අනුකූලව අයකර ගැනීමටත්, මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් සභාපතිවරයාට බලය පැවරිය හැකිය.

26. 1) ඕනෑම විටීයක්, පොදු විටීයක් නොවූ විට එහි යම් කොටසක් පළාත් පාලන ආයතනය සෑහීමකට පත්වන පරිදි ඉදි කිරීම හෝ නඩත්තු කිරීම නොකළ යුතුය. පළාත් පාලන ආයතනය කලින් කලට එවැනි විටීයක් හෝ එහි කොටසක් සම්බන්ධයෙන් මෙම ආඥා පනතේ 2 වන වගන්තියේ “ඉදි කිරීම්” නිර්වචනයට ඇතුළත් කළ යුතු අතර, කාර්යයන් එකක් හෝ කීපයක් කිරීමට තීරණය කරනු ඇත.

එහිදී සභාපතිවරයා එම කාර්යය සඳහා පළාත් පාලන ආයතනයට දැරීමට සිදු වූ වියදම් එකී මංමාවතට හෝ එහි කොටසකට මුහුණලා ඇති හෝ යාව තිබෙන ඉඩකඩම් ගොඩනැගිලි අතර සමසේ බෙදා වෙන් කරන අතර එම වියදම එකී ඉඩකඩම් හිමිකරුවන්ගෙන්, තක්සේරු කිරීමකින් අනතුරුව බද්දක් අයකර ගැනීමේ ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව අයකර ගනු ඇත.

2) එවැනි යෝජනාවක් සම්මත කර ගැනීමට පෙර පළාත් පාලන ආයතනය විසින් එයින් බලපෑමට ලක් වූ සියලු ඉඩම් හිමියන් වෙත දැනුම්දීමක් කළ යුතුය.

a) සිදු කිරීමට යෝජිත ඉදිකිරීම් කටයුතු හා එහි ඇස්තමේන්තු ගත දළ පිරිවැය පිළිබඳ දැන්වීම.

b) සැලසුම් කර ඇති ස්ථානයන් සඳහන් කිරීම. එම කාර්යයේ විස්තර, එකී පිරිවැය තාවකාලිකව බෙදා ගැනීම සමඟ එසේ සකස් කරනු ලැබූ සැලසුම් ඕනෑම පුද්ගලයෙකු විසින් හෝ ඒ වෙනුවෙන් ඔහු විසින් බලය පවරන ලද ඕනෑම පුද්ගලයෙකු විසින් පරීක්ෂාකර බැලිය හැකි අතර, යෝජිත වැය සඳහා විරෝධතා විභාග කිරීමට හෝ

c) එමෙන්ම අතුරු ව්‍යවස්ථා මගින් නියම කිරීම හෝ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් වෙනත් ආකාරයකින් නියෝග කළ හැකිය.

3) පළාත් පාලන ආයතනය ඕනෑම විටෙක එවැනි ගොඩනැඟීමේ කටයුතු වලදී දැරීමට සිදුවන වියදමෙන් කොටසක් දායක වීමට තීරණය කළ හැකි අතර එකී මුදල එවැනි කිසියම් ගේදොර ඉඩකඩම් හිමියන්ගෙන් අයකර ගත හැකිය.

4) එකී වියදම් අදාළ ගේදොර ඉඩකඩම් පාරට මුහුණලා ඇති ආකාරය අනුව බෙදනු ලැබේ. එසේ වුවද එසේ භාර ගන්නා ලද කිසියම් කටයුත්තකින් එවැනි ගේ දොර ඉඩකඩම් වලට වැඩි වශයෙන් හෝ අඩු වශයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව සභාපතිවරයා සැලකිල්ලක් දක්වනු ඇත.

5) සභාපතිවරයා, මංමාවතට හෝ එහි කොටසකට මුහුණලා පිහිටා නොමැති හෝ යාව පිහිටා නොමැති, නමුත් අවතිර්ණ වන මාර්ගය පටු මංමාවතකින් හෝ පාරකින් හෝ

අන්‍යාකාරයෙන් ප්‍රධාන මංමාවත ලබාගත්විට, එසේම භාරගත් කිසියම් ගොඩනැගිලි කටයුත්තකින් ප්‍රතිලාභ ලබනැයි ඔහු විසින් සිතනු ලබන කිසියම් ගේදොර සහිත ඉඩමක්, එකී පංගු බෙදුමට ඇතුළත් කල හැකිය. සභාපතිවරයා බෙදුමෙන් නියම වන මුදල් ගණන, ඒ අනුව ගේදොර සහිත ඉඩම් මගින් අය කර ගනු ඇත.

6) සභාපතිවරයා විසින් මෙම ඡේදය යටතේ කරන ලද සෑම පංගු බෙදුමක්ම, ගැසට් නිවේදනයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු අතර එහි පිටපතක් මතු දක්වන ආකාරයේ ගේදොර ඉඩකඩම් හිමියන් වෙත ලබා දිය යුතුය.

7) මෙම වගන්තිය යටතේ කිසියම් බෙදුමකින් නොසතුටට පත් තැනැත්තෙකුට අභියාචනාධිකරණය වෙත අභියාචනාවක් ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර, එවැනි අභියාචනයකදී අභියාචනාධිකරණය බෙදුමක් සකස් කිරීම හෝ සාධාරණ යැයි සිතන කිසියම් නියෝගයක් කරනු ඇත.

8) මෙම වගන්තිය යටතේ එකී කාර්යයන්ගෙන් කිසිවක් ඉටු කර ඇති විට, හෝ පළාත් පාලන ආයතනය සෑහීමට පත්වන පරිදි කිසියම් මංමාවතක් අන්‍යාකාරයෙන් ඉදිකර ඇති විට, පළාත් පාලන ආයතනය ගැසට් නිවේදනයේ පළ කරන ලද හෝ එකී මංමාවතේ කිසියම් කොටසක ප්‍රදර්ශනය කරන ලද දැන්වීමක් මගින් එකී මංමාවත ප්‍රසිද්ධ මංමාවතක් බවට ප්‍රකාශයට පත් කරනු ඇත. ඒ මොහොතේම එකී මංමාවත ප්‍රසිද්ධ මංමාවතක් වන අතර, පළාත් පාලන ආයතනය විසින් එය අත් කටයුතු සේම අලුත්වැඩියා කිරීම හෝ නඩත්තු කටයුතු ද කළ හැකි වනු ඇත.

එසේ වුවද, එකී දැන්වීම පළකර හෝ ප්‍රදර්ශනය කර මාසයක් ඇතුළත එම මාවතට හෝ එහි කොටසකට මුහුණලා ඇති ඉඩකඩම් ගොඩනැගිලි හිමිකරුවන් වැඩි පිරිසක් තම අත් අකුරින් ලියන ලද දැන්වීමක් මගින් එම මංමාවතට තම විරුද්ධත්වය පළාත් පාලන ආයතනය වෙත යොමු කර ඇති විට, එකී එහි කොටසක් කිසි ලෙසකින් ප්‍රසිද්ධ මංමාවතක් නොවනු ඇත.

9) පළාත් පාලන ආයතනය වෙත, කිසියම් මංමාවතකට හෝ මංමාවතක සීමා ලකුණු කළ කොටසකට යාච්චි මුහුණලා පිහිටි ඉඩකඩම් ගොඩනැගිලි තුනෙන් එකක (1/3) හිමිකරුවන් විසින් මෙහි (8) උපවගන්තිය යටතේ එකී මංමාවත හෝ එහි සීමා ලකුණු කළ කොටස ප්‍රසිද්ධ මංමාවතක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් වන ආකාරයෙන් එකී මංමාවත හෝ එහි සීමා ලකුණු කළ කොටස සම්බන්ධයෙන් කිසියම් ගොඩනැගීමේ කටයුත්තක් ආරම්භ කරන ලෙස ඉල්ලීමක් කළ හොත්, පළාත් පාලන ආයතනය, එකී ඉල්ලීම සඳහා අනුමැතිය පලකිරීමේ කොන්දේසියක් ලෙස, එකී මංමාවත හෝ මංමාවතක කොටස අවශ්‍ය යැයි සැලකෙන ප්‍රමාණයට පළල් කළ යුතු බවත්, එවැනි අවස්ථාවකදී ,එකී මංමාවත පළල් කිරීම මෙම ඡේදයේ අර්ථයට අනුව කරන ලද ගොඩනැගීමේ කටයුත්තක් සේ සැලකිය යුතු බවත්, ප්‍රකාශ කළ හැක

මෙහිදී, කිසියම් මායිම් තාප්පයක් කඩා ඉවත් කිරීමේ හා නැවත ගොඩනැගීමේ වියදම ද, මතු දැක්වෙන උපවගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු වන්දිය ද එකී ගොඩනැගීමේ පිරිවැයට ඇතුළත් වේ. එසේ වුවද මංමාවතකට හෝ මංමාවතක කොටසකට යාව මුහුණලා පිහිටි ඉඩකඩම් ගොඩනැගිලි හිමිකරුවන් විසින් මෙහි (2) උප වගන්තිය යටතේ කිසියම් විරුද්ධත්වයක් ඒ සඳහා ප්‍රකාශ කළ හොත්, එවැනි පළල් කිරීම ඇතුළත් කිසිම ගොඩනැගීමේ කටයුත්තක් භාර නොගත යුතු ය.

10) එකී පළල් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී කඩා බිඳ දැමීමට සිදු වූ කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් සම්බන්ධයෙන් වන්දියක් ගෙවිය යුතු ය. එසේ වුව ද, වන්දි ගෙවීම සම්බන්ධ ඉඩකඩම් ගොඩනැගිලි හිමියන්ගෙන් අයවිය යුතු බෙදුම් පංගුව සමඟ එකී වන්දි ප්‍රමාණය සංසන්දනය කර තීරණය කළ යුතු ය.

11) මෙම ඡේදය යටතේ එකී කාර්යයන් එකක් හෝ කිහිපයක් ඉටු කර ඇති විටෙක, එකී මංමාවත හෝ මංමාවතක කොටසක් ප්‍රසිද්ධ මංමාවතක් බවට ප්‍රකාශයට පත් කිරීම මගින්, එකී මංමාවත හෝ මංමාවතක කොටසක් සම්බන්ධයෙන් යටකී කාර්යයන්ගෙන් ඕනෑම දෙයක් කලින් කලට ඉටු කිරීම සඳහා තීරණය ගැනීමේදී හෝ මෙම ඡේදයෙහි විස්තර කොට ඇති පරිදි එහි වියදම් අයකර ගැනීමේ දී පළාත් පාලන ආයතනයට බාධාවක් නොවිය යුතු ය.

27. මෙම ඡේදය යටතේ අභියාචනයකට අන්‍යාකාරයෙන් ඉඩ නොසලකා සභාපතිවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද කිසියම් නියෝගයක් මගින් සෑහීමකට පත් නොවන ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට, එකී නියෝගය නීතියට අනුකූල නැතැයි යන හේතුව මත, අභියාචන විනිශ්චය සභාව වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. එහිදී අභියාචන විනිශ්චය සභාව (මෙම ආඥා පනතේ විධිවිධාන හෝ වෙන යම් ප්‍රඥප්තියකට යටත්ව) සාධාරණ යැයි සැලකෙන යම් නියෝගයක් කල හැකිය.

3. පරිච්ඡේදය

පොදු

28. 1) පළාත් පාලන ආයතනය විසින් අමාත්‍යවරයා අනුමැතිය මත පළ කරන ලද අතුරු ව්‍යවස්ථා මගින්
- a) සිය පරිපාලන සීමාවන් තුළ පිහිටි කිසියම් ප්‍රදේශයක් පදිංචියට, හා භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට වාණිජමය අරමුදලකට හෝ වෙනයම් විශේෂ ලක්ෂණ වලට අදාළ ගොඩනැගිලි සඳහා වෙන් කර ඇති බව ප්‍රකාශයට පත් කළ හැක. එමෙන්ම,
 - b) එකී අතුරු ව්‍යවස්ථා මගින් එකී ප්‍රදේශයේ ප්‍රසන්නතාවය සුරැකීම පිණිසත් එවැනි වෙන් කිරීමක අරමුණු ඉටුකර ගැනීම හෝ එවැන්නකට පහසුකම් සැලසීම පිණිසත්, එම ප්‍රදේශය තුළ ඇති ගොඩනැගිලි සම්බන්ධව රෙගුලාසි තැනිය හැක.
- 2) පාර්ලිමේන්තුව ඉදිරියේ එවැනි අතුරු ව්‍යවස්ථා සියල්ලම හැකි ඉක්මනින් තැබිය යුතුය. ඒවා ඉදිරිපත් කර දින හතළිහක් (40) ඇතුළත, පාර්ලිමේන්තුව විසින් යම් අතුරු ව්‍යවස්ථාවක් අවලංගු කළ යුතු යැයි, යෝජනාවක් සම්මත කරගත හොත්, එකී අතුරු ව්‍යවස්ථා, ඒ යටතේ කළ හැකි කිසියම් දෙයකට අවහිර නොවී, එතැන් පටන් නිශ්ප්‍රභ වනු ඇත.
29. සම්පූර්ණයෙන් හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් කඩ සාප්පු හා වාණිජ ගොඩනැගිලිවලින් අත්පත් කරගන්නා ලද කිසියම් මංමාවතක, කිසියම් නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමට හෝ නැවත ඉදිකිරීමට හෝ පවත්නා ගොඩනැගිල්ලක් නැවත ගොඩනැගීමට සභාපතිවරයාගේ අනුමැතිය ඉල්ලුම් කරමින් ඉදිරිපත් කරන ලද කිසියම් ඉල්ලීමක දී, සභාපතිවරයා එයට තම අනුමැතිය ලබාදීමේ කොන්දේසියක් ලෙස, ඔහු විසින් නියම කරන ලද පළලකින් හා ලක්ෂණවලින් යුතු පොදු සේවයෙහි කරන ලද මාර්ගයකට ගොඩනැගිල්ලේ මුහුණත දිගේ ඉඩ වෙන් කරන ලද මාර්ගයකට, ගොඩනැගිල්ලේ මුහුණත දිගේ ඉඩ වෙන් කරන ලෙස නියෝග කළ හැකි ය.
30. පළාත් පාලන ආයතනයේ නියෝගය පරිදි මංමාවත් දෙකක කොණේ ඉදිකිරීමට හෝ නැවත ඉදිකිරීමට අදහස් කරගෙන සිටින යම් ගොඩනැගිලිවල මුල්ල (කොණ එකී ගොඩනැගිල්ලේ පළමු මහලේ උසට හෝ ගොඩනැගිල්ලේ සම්පූර්ණ උසට හා පළාත් පාලන ආයතනය අන්‍යාකාරයෙන් තීරණය කරන ප්‍රමාණයකට වටකුරු කළ යුතු ය. නැතහොත් ඇලයට පිහිටන සේ තැනිය යුතුය. එමෙන්ම මෙම ඡේදය මගින් පළාත් පාලන ආයතනය වෙත පවරා ඇති බලතල ක්‍රියාත්මක වීමේදී ඇතිවිය හැකි කිසියම් අලාභයක් සඳහා මෙම ආඥා පනතේ නියම කොට ඇති ආකාරයට පළාත් පාලන ආයතනය වන්දි ලබා දිය යුතු ය.

III කොටස

පිළියම් යෙදීමේ ක්‍රියාමාර්ග

1 පරිච්ඡේදය

ප්‍රවර්ධන කොමසාරිස්වරු

31. 1) මෙම ආඥා පනත අදාළ වන කිසියම් පරිපාලන සීමාවක් සඳහා අමාත්‍යවරයා තමා තීරණය කරන සංඛ්‍යාවක් ඇතුළත් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් පත් කළ හැකි අතර, එකී කොමසාරිස්වරුන්ගෙන් කෙනෙකු එකී මණ්ඩලයේ සභාපති වශයෙන් නම් කළ හැකි ය.
- 2) එවැනි මණ්ඩලයක අර්ධයකට වඩා රජයේ නිලතල දරණ පුද්ගලයන්ගෙන් සමන්විත විය යුතුය.
- 3) තාවකාලික හෝ අනියම් පුරප්පාඩු පිරවීමට පත් කොට ඇති සියළු පුද්ගලයින් ඇතුළුව එසේ කළින් කලට පත් කරන ලද ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් සාමාජික මණ්ඩලයක් පිහිටුවිය යුතු අතර, නිත්‍ය අනුපිළිවෙලින් පත් කරනු ලැබීමක් හා පොදු මුද්‍රාවක් තබා ගත යුතු ය. එසේම එකී ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස්වරුන් තම පළමුවෙන් තනතුරට පත් කළ නියෝගය මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් ප්‍රධානය කරන ලද පදවි නාමය නඩු කීමේ දී හෝ නඩු පැවරීමේ දී භාවිතා කළ යුතු ය.
- 4) එසේ පත් කරන ලද කිසියම් මණ්ඩලයක් අවුරුදු තුනක් නිලයේ සිටිය යුතු අතර, එහි සාමාජිකයන්ට නැවත පත් වීමට සුදුසුකම් ඇත.
- 5) ගැසට් නිවේදනයේ පල කරන ලද නියෝගයක් මගින් එකී නියෝගයේ නියම කර ඇති දින සිට හෝ දිනට පසුව, එසේ පත් කරන ලද මණ්ඩලයක් විසිරුවා හැරිය යුතු බව, ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට අමාත්‍යවරයාට නීතිමය බලතල ඇත. එසේම අවශ්‍ය වුවහොත් පළාත් පාලන ආයතනය එවැනි මණ්ඩලයක් පත් කල පරිපාලන සීමාවක් තුළ අධිකරණ බලය කිසියම් ප්‍රාදේශීය අධිකාරියක්, සියලු කාර්යයන් සඳහා හෝ කිසියම් සීමිත කාල සීමාවක් නැතහොත් අරමුණක් සඳහා හෝ එකී නියෝගයේ නියම කොට ඇති සීමාවන්ට, නියමයන්ට හෝ කොන්දේසිවලට යටත්ව එකී සාමාජික මණ්ඩලයේ පදවි ප්‍රාප්තිකයා විය යුතු බවට වැඩිදුරටත් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා අමාත්‍යවරයාට බලය ඇත.
- 6) කිසියම් විසුරුවීමේ නියෝගයක, විසුරුවීමේ දිනය ලෙස නියම කරන ලද දිනයට නිල කාලය හෝ එකී නියෝගයේ සඳහන් මණ්ඩලයක් කල් ඉකුත් වී අවසාන වී නැතත් එවැනි විසුරුවීමේ නියෝගයක් මගින් ඕනෑම අවස්ථාවක විසුරු වීමේ බලය පවතී.
- 7) (5) උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද නියෝගයක් මගින් විසුරුවන ලද මණ්ඩලයක පදවි ප්‍රාප්තිකයා වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ඕනෑම පළාත් පාලන ආයතනයක්, දැනටමත් අධිකාරී මණ්ඩලයක් නො වන්නේ නම්, එකී විසුරුවීමේ නියෝගය පල කිරීමෙන් අනතුරුව, එකී නියෝගයේ නියම කර ඇති පදවි නාමයක් යටතේ නඩු පැවරීමේ හෝ නඩු පවරනු ලැබීමේ බලතල සහිත අධිකාරී මණ්ඩලයක් සේ සැලකිය යුතුය. එමෙන්ම මණ්ඩලයට අයත්ව තිබූ

සියළුම වංචල හෝ නිශ්චල දේපළ, එකී නියෝගය පලකිරීම මත හා එහි විධිවිධානයන්ට යටත්ව, එකී පළාත් පාලන ආයතනය වෙත පවරනු ලැබ ඇති සේ සලකනු ලැබේ.

8) 32 ඡේදය (1) (a) (b) (c) හා (d) යටතේ ප්‍රවර්ධන කොමසාරිස් මණ්ඩලය වෙත ප්‍රදානය කරන ලද පනවන ලද බලතල හා රාජකාරී, එකී විසුරුවීමේ නියෝගය පල කිරීම මත හා එහි විධි විධාන වලට යටත්ව, එකී නියෝගය මඟින් මණ්ඩලයේ පදවි ප්‍රාප්තිකයා වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පළාත් පාලන ආයතනය වෙත ප්‍රදානය කරන ලද හෝ පනවන ලද සේ සලකනු ලැබේ. එසේ ප්‍රදානය කරන ලද බලතල වල හෝ එසේ පනවන ලද රාජකාරී වල සාධාරණත්වයට බාධා නො වන සේ, මණ්ඩලවිසිර වූ අවස්ථාවක,

- a) මණ්ඩලයට අයත් හෝ අය වීමට ඇති සියළු මුදල් ණය, අයවිය යුතු හා අරමුදල් එකතු කිරීමට, ඒ සඳහා නඩු පැවරීමට, ලබා ගැනීමට, අයකර ගැනීමට, හෝ අත්පත් කර ගැනීමට;
- b) මෙම ආඥා පනත යටතේ කිසියම් ව්‍යාපෘතියක් හෝ කාර්යයක් කිරීමට මණ්ඩලයට හෝ එවැනි පළාත් පාලන ආයතනයකට වියදම් කිරීම සඳහා තීරණය කර ඇති, හෝ වෙන් කර ඇති, අන්‍යාකාරයෙන් පවරා ඇති සියලු මුදල් ලබා ගැනීමට හා වියදම් කිරීමට;
- c) මණ්ඩලය විසින් ණය වී ඇති හෝ මණ්ඩලය විසින් වගකිව යුතු සියලුම ණය හා බැඳීම, ගිවිසුමක් මඟින් හෝ අන්‍යාකාරයෙන් ගෙවා දැමීමට හෝ එයින් නිදහස් කිරීමට;
- d) මණ්ඩලය විසින් ආරම්භ කරන ලද හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම භාරගන්නා ලද කිසියම් ව්‍යාපෘතියක් හෝ කාර්යයක් අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමට, සම්පූර්ණ කිරීමට, අත්හිටු වීමට හෝ අතහැර දැමීමට
- e) සුදුසු යැයි හැඟෙන නියමයන් හෝ කොන්දේසි මත යෝග්‍ය යැයි අධිකාරිය විසින් සලකනු ලබන, මණ්ඩලයේ නිලධාරීන් හෝ සේවකයින් සේවයේ යොදා ගැනීම.
- f) එකී විසුරුවීමේ නියෝගය හා එහි විධි විධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය විය හැකි ක්‍රියාවන්, කාරණා හෝ දේවල් කිරීමට හෝ ඉටු කිරීමට එකී පළාත් පාලන ආයතනයට නීතිමය බලතල ඇත.

32. 1) සෑම ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයකටම පහත දැක්වෙන බලතල හා රාජකාරී පැවරී ඇත.

- (a) මෙම ආඥා පනත යටතේ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ආරම්භ කිරීමට, ක්‍රියාත්මක කිරීමට, බලාත්මක කිරීම හෝ අනුමත කිරීමට;
- (b) එකී සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සඳහා ඔවුන්ගේ අභිමතය පරිදි පාර්ලිමේන්තුවට හෝ පළාත් පාලන ආයතනය හෝ අන්‍යාකාරයෙන් යොදවන ලද අරමුදල් සපයා දීම;

- (c) වංචල හා නිශ්චල දේපළ අත්පත් කර ගැනීමට, සන්තකව තබා ගැනීම, විකිණීමට, බදුදීම, හුවමාරු කර ගැනීමට, හෝ අන්‍යාකාරයෙන් බැහැර කිරීමට;
- (d) මෙම ආඥා පනත මගින් ඔවුනට පැවරී ඇති අධිකෘතීන් හා පාලනය පිළිබඳ පොදු බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට; හා
- (d) මෙම ආඥා පනත මගින් ඔවුනට පැවරී ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා අනියමින් වැදගත් වන කිසියම් අයිතිවාසිකමක් හෝ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට;

2) කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී, කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් හෝ එකී මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා, මෙම ආඥා පනත මගින් අන් කිසියම් ලිඛිත ව්‍යවස්ථාවක් මගින් අනුපිළිවෙලින් පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ එහි සභාපති වෙත තම පරිපාලන සීමාවන් තුළ ප්‍රදානය කරන ලද සියළු බලතල භාවිත කළ යුතු ය. ඒ අනුව ඉහත කී කාර්යයන්හිදී මෙම ආඥා පනත මගින් හෝ අන් කිසියම් ලිඛිත ව්‍යවස්ථාවක් මගින් පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක සභාපතිවරයා පිළිබඳව කරනු ලබන සෑම සඳහන් කිරීමක්ම පිළිවෙලින් කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් හෝ එවැනි මණ්ඩලයක සභාපතිවරයා පිළිබඳව කරන ලද සඳහනක් සේ සැලකිය යුතු ය.

3) කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවශ්‍ය වන සියලු සහාය ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලය වෙත ලබා දීම, පළාත් පාලන ආයතනයේ සහ එහි නියමයන් අනුව ක්‍රියාත්මක වන එහි සියලු නිලධාරීවරුන්ගේත් වගකීම විය යුතු ය.

33. සෑම ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක්ම, අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතියට යටත්ව, පහත සඳහන් කාර්යයන් සඳහා අතුරු ව්‍යවස්ථා සකස් කළ හැකි ය.

- a) මණ්ඩලයේ කටයුතු පිළිබඳ වාර්තා පාලනය කිරීම;
- b) එහි වාර්ෂික තක්සේරු වාර්තා සැකසීම හා ඉදිරිපත් කිරීම හා එහි ගිණුම් තබා ගැනීමට;
- c) එහි පොදු මුද්‍රාව භාරයේ තබා ගැනීම හා භාවිතය;
- d) එහි නිලධාරීන්ගේ හා සේවකයින්ගේ පත්කිරීම්, රාජකාරි හා වේතනය ගෙවීම;
- e) මණ්ඩලයට පවරනු ලැබූ හෝ කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් අයත් ඉඩම් හා වාසස්ථාන කළමනාකරණය හා භාවිතය;
- f) මෙම ආඥා පනත යටතේ පොදුවේ එහි කිසියම් බලතල සහ රාජකාරි ඉටු කිරීමේ අරමුණු සඳහා

34. කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක කිසිම පනතක්, එකී මණ්ඩලය හෝ එහි සාමාජිකයෙකු පත්කිරීමේදී සිදුවූ උණනාවයක් නිසා හෝ, (එහි රැස්වීම් වල සඳහා පුරුණය

නීරණය කරන කිසියම් අතුරු ව්‍යවස්ථාවකට යටත්ව) එවැනි පනතක් පැවති අවස්ථාවේදී, මණ්ඩලය සම්පූර්ණයෙන් අවශ්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් යුක්ත නොවූ නිසා අවලංගු වූ සේ නො සැලකිය යුතු ය.

35. 1) මණ්ඩලයේ ලැබීම් හා වියදම් පිළිබඳ ගිණුම් වාර්තාව සෑම මූල්‍ය වර්ෂයකට වරක් රජය ඉදිරියේ තැබිය යුතු අතර රජයේ නියමයන් අනුව එහි විගණනය කළ යුතු ය.

2) එවැනි විගණනය කිරීමේ කාර්යය සඳහා විගණකවරයා විසින් ලිඛිත කැඳවීම මගින්, අවශ්‍යය විය හැකි සියලු පොත්පත්, ඔප්පු, කොන්ත්‍රාත්, වවුචර, සහ අනෙකුත් සියලුම ලිය කියවිලි සහ පත්‍රිකා ඔහු ඉදිරිපිට ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියම කළ හැකිය.

එවැනි විගණන පරීක්ෂණයක දී ඕනෑම පුද්ගලයකු ඔහු ඉදිරියට කැඳවා ඔවුන් වගකියනු ලබන පොත්පත්, ඔප්පු, කොන්ත්‍රාත්, වවුචර, සහ වෙනත් ලියකියවිලි සහ පත්‍රිකා සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශ ලබා ගැනීම හා ඒවා අත්සන් කර ගැනීම කළ හැකිය.

3) මණ්ඩලයේ විගණක වාර්තාවේ සංශිෂ්ටයක් සමඟ මණ්ඩලයේ ගිණුම් වාර්තාව පිළිබඳ විගණකවරයාගේ වාර්තාව සහ වර්ෂය තුළ ස්වකීය කටයුතු පිළිබඳ මණ්ඩලයේ පොදු වාර්තාව මහජනයාගේ දැන ගැනීම පිණිස අමාත්‍යවරයා නියම කරන ආකාරයට වාර්ෂිකව පළ කළ යුතුය.

II පරිච්ඡේදය

සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම

36. මෙම පරිච්ඡේදයේදී “ප්‍රවර්ධකයන්” යන ප්‍රකාශයෙන්, මෙම ආඥා පනත කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට භාර ගන්නා ලෙස, භාර ගැනීමට යෝජනා කරන (ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය හැර) ඕනෑම පුද්ගලයෙක් හෝ පුද්ගල සංගමයක් අදහස් කෙරේ.

37. වැඩි දියුණු කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කළ හැක්කේ,

- (a) වැඩිදියුණු කිරීමේ කොමසාරිස්වරුන්ගේ පාලනය මත ප්‍රවර්ධකයන් විසින්,
- (b) ස්වාධීනව වැඩිදියුණු කිරීමේ කොමසාරිස්වරුන් විසින්;
- (c) වැඩිදියුණු කිරීමේ කොමසාරිස් විසින් පළාත් පාලන ආයතනය හෝ ප්‍රවර්ධකයන් සමඟ සහයෝගයෙන් හෝ දෙපාර්ශවයම ඒකාබද්ධවී,
- (d) පළාත් පාලන ආයතනයේ පාලනය යටතේ ප්‍රවර්ධකයන් විසින්;
- (e) ස්වාධීනව පළාත් පාලන ආයතනය විසින්;
- (f) ප්‍රවර්ධකයන්ගේ සහයෝගය ඇතිව පළාත් පාලන ආයතනය විසින්

38. 1) යෝජනා ක්‍රමයෙහි අඩංගු නියමයන් හා කොන්දේසි මත හා එහි නියම කරන ලද අධිකාරියේ අධීක්ෂණය හා පාලනය යටතේ යෝජනා ක්‍රමය තුළ පිහිටි ඉඩකඩම් හිමිකරුවන් විසින් හෝ, එකී හිමිකරුවන්ගේ එකඟතාවය මත, ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන යෝජනා ක්‍රමයක් හෝ එහි කිසියම් කොටසක් සඳහා ඕනෑම සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් විසින් උපරිම පහසුකම් සලසනු ලැබේ.

2) යෝජනා ක්‍රමය සඳහා කිසියම් ඉඩමක් පවරා ගැනීමට අවශ්‍ය නියමයන් කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් තුළ සකස් කිරීමේ දී, යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරනු ලබන අධිකාරිය, එවැනි පවරා ගැනීමක් වෙනුවෙන්, පවරා ගත් දේපල හිමිකරු සමඟ එකඟතාවයක් මත, එකී යෝජනා ක්‍රමය හෝ එහි කිසියම් කොටසක්, එය අදාළ ඉඩම සමඟ සම්බන්ධව ඇති තාක්, එකී හිමිකරු විසින්, යෝජනා ක්‍රමයෙහි දක්වා ඇති අධිකාරියේ අධීක්ෂණය හා පාලනය යටතේ, හා එකඟ වූ නියමයන් හා කොන්දේසි මත ඉටු කළ යුතු බව ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

39. වැඩිදියුණු කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් මගින් පහත සඳහන් සියළුම හෝ කිසියම් කාරණාවන් සඳහා පහසුකම් සැලසේ.

- i. යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී බලපෑමට ලක්වූ හෝ එකී ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවශ්‍ය වන ඉඩකඩම් දේපළ මිලදී ගැනීමක්, හුවමාරුවක් මගින් හෝ අන්‍යාකාරයෙන් පවරා ගැනීම;
- ii. යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත් වී ඇති කිසියම් ඉඩමක් නැවත සකස් කිරීම
- iii. යෝජනා ක්‍රමයට අඩංගු වී ඇති දේපළ, ඉඩකඩම් හිමියන්ට අයත් ඉඩම් නැවත බෙදා දීම;
- iv. මනුෂ්‍ය වාසයට නුසුදුසු වාසස්ථාන හෝ වාසස්ථාන කොටස් වසා දැමීම හෝ කඩා බිඳ දැමීම
- v. බාධාකාරී ගොඩනැගිලි හෝ එකී ගොඩනැගිලි කොටස් කඩා ඉවත්කිරීම;
- vi. ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම හා ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම
- vii. යෝජනා ක්‍රමය තුළ ඇති කිසියම් දේපළ ඉඩකඩමක් විකිණීම, බද්දට දීම හෝ හුවමාරු කිරීම
- viii. විච්චල හා පසුපස පටු මාවත් ඉදිකිරීම හා වෙනස් කිරීම;
- ix. එසේ ඉදිකරන ලද හෝ වෙනස් කරන ලද විච්චල ජලය බැසයාම සැලසීම, ජලසම්පාදන හා විදුලි ආලෝකය ලබා දීම;
- x. යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත් ව ඇති ප්‍රදේශයක හෝ කිසියම් යාව පිහිටි ප්‍රදේශයක ප්‍රයෝජනය පිණිස හා පවත්නා විවෘත අවකාශ හා ප්‍රවේශ මාර්ග විශාල කිරීම සඳහා විවෘත ඉඩ සැපයීම;
- xi. යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත්ව ඇති ප්‍රදේශයට අවශ්‍ය සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සැපයීම.
- xii. යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් හෝ සිදුකරන ලද හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉඩ ඇති වෙනත් යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් අවතැන්වීමට ඉඩ ඇති දුප්පත් හා කම්කරු පන්තියේ පුද්ගලයින්ට වාසස්ථාන සැපයීම;
- xiii. යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මුදල් අත්තිකාරම්;
- xiv. සන්නිවේදනය සඳහා පහසුකම් සැපයීම
- xv. අදාළ කිසියම් ප්‍රදේශයක් සංවර්ධනය කිරීම පිණිස හෝ යෝජනා ක්‍රමයේ සමස්ථ කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා පහසුකම් සැලසිය යුතු යැයි අමාත්‍යවරයා විසින් සිතනු ලබන ඕනෑම කාරණයක්;

40. වැඩිදියුණු කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් පහත සඳහන් ප්‍රභේදයන් ගෙන් එකක් හෝ එසේ නැතහොත් එවැනි ප්‍රභේද දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් හෝ පැවැතිය හැකිය. එම ප්‍රභේදවල විශේෂ ලක්ෂණ ඒකාබද්ධ කළ හැකිය. එනම් :-

- a) සාමාන්‍යය වැඩි දියුණු කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක්;
- b) කොටස් නැවත බෙදා දීමේ යෝජනා ක්‍රමයක්;
- c) නැවත ගොඩනැගීමේ යෝජනා ක්‍රමයක්;

- d) නැවත නිවාස ගොඩනැගීමේ යෝජනා ක්‍රමයක්;
- e) නිවාස හා නවාතැන් යෝජනා ක්‍රමයක්;
- f) වීථි යෝජනා ක්‍රමයක්;
- g) වීථි හරස් මාර්ග යෝජනා ක්‍රමයක්;
- h) වීථි පුළුල් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක්;
- i) පසු පස මංකීරු යෝජනා ක්‍රමයක්;
- j) ගොඩනැගිලි යෝජනා ක්‍රමයක්;

41. කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක හෝ කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක පරිපාලන සීමාවන් තුළ -

- a) වාසස්ථාන වශයෙන් භාවිතා කරන හෝ භාවිතා කිරීමට අදහස් කරගෙන සිටින හෝ භාවිතා කිරීමට ඉඩ තිබෙන යම් ගොඩනැගිලි මිනිස් වාසයට නුසුදුසු බව; හෝ
- b) කිසියම් ප්‍රදේශයක ගොඩනැගිලිවල හෝ කිසියම් අසල්වැසි ගොඩනැගිල්ලක පදිංචිකරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වයට යම් අනතුරක්,
 - I. වීථි වල හෝ ගොඩනැගිලිවල හෝ ගොඩනැගිලි ජේලිවල පටු බව, සම්පත්වය සහ අහිතකර සැකැස්ම හා තත්වය මගින්; හෝ
 - II. එකී ප්‍රදේශය තුළ අලෝකය වාතාශ්‍රය හා සුදුසු පහසුකම් නොමැතිකම මගින් හෝ
 - III. එකී ප්‍රදේශය තුළ වෙනත් සනීපාරක්ෂක දෝෂ මගින් සිදුවන බව පෙනී ගියහොත්, එකී ප්‍රදේශයේ ගොඩනැගිලි සම්බන්ධ අහිතකර තත්වයන් හා සනීපාරක්ෂක උණුසුම් මහභරවීමේ වඩාත්ම සතුටුදායක ක්‍රමය වනුයේ පොදු සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම බව එකී ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයට හෝ පාලන ආයතනයට පෙනී ගියහොත්, එකී මණ්ඩලය හෝ පාලන ආයතනය සම්මත කරගත් යෝජනාවක් මගින් එකී ප්‍රදේශය සනීපාරක්ෂාවට අහිතකර ප්‍රදේශයක් බවත්, එම ප්‍රදේශය සම්බන්ධයෙන් පොදු සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සැකසිය යුතු බවත්, තීරණය කළ හැකි අතර එකී පොදු සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය සකස් කිරීම පිණිස වැඩිදුර පියවර ගත හැකිය.

42. 1) ඕනෑම සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සම්බන්ධයෙන් ඉඩම් නැවත බෙදාදීමක් සඳහා කටයුතු සම්පාදනය කිරීම යෝග්‍ය යැයි කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් නිගමනය කරන ඕනෑම අවස්ථාවක, එකී මණ්ඩලය හෝ අධිකාරිය, එම

අරමුණ සඳහා (මින්මතු “ නැවත බෙදාදීමේ යෝජනා ක්‍රමය” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) නැවත බෙදා දීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කළ හැකි ය.

2) නැවත බෙදාදීමේ යෝජනා ක්‍රමයත්, ක්‍රියාවට නැංවිය හැකි තාක් කල් හෝ විශේෂ අවස්ථාවල නියමයන්ට යටත්ව, පහත සඳහන් ප්‍රතිපත්ති නියමයන් මත පිහිටා සිටිය යුතුය.

- a) පුද්ගලික අයිතිකරුවන්ට හෝ රජයට අයත් වුවද, සියළුම මහාමාර්ග, මංමාවත් හෝ මහජනයාගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා වෙන්කර ඇති හෝ මහජනයා විසින් සම්ප්‍රදායිකව භාවිතා කරන අන් සියලු විවෘත ඉඩකඩ ඇතුළුව සියලු ඉඩකඩම, එකී නැවත බෙදාදීම සඳහා ඒකාබද්ධ කිරීම;
- b) එවැනි මහාමාර්ග, වීථි සහ එළිමහන් ඉඩකඩ සම්බන්ධයෙන් සමාන ප්‍රදේශයක්, නැවත බෙදා දෙන ලද ඉඩකඩම්වල ප්‍රයෝජන සඳහා ඇති මහාමාර්ග, වීථි සහ එළිමහන් ඉඩකඩ තැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන අතිරේක ප්‍රදේශයක් සමඟ වෙන්කර දීම;
- c) සෑම ඉඩම් හිමියෙකුටම තම මුල් ඉඩමට, ප්‍රමාණයෙන් හා වටිනාකමින් නැතහොත් ඒ දෙකින්ම සමාන ඉඩමක් පවරා දීම.
- d) සෑම ඉඩම් හිමියෙකුටම, තම මුල් ඉඩමට තිබුණ පරිද්දෙන් පිහිටීම, පාරට මුහුණලා පිහිටීම හෝ වෙනයම් දෙයක් සම්බන්ධයෙන් ඇති විශේෂ ප්‍රතිලාභ ආරක්ෂා කිරීම.
- e) එකම හිමිකරුවෙකුට අයත් සියලු ඉඩම් එක ඉඩමක් බවට පත් කිරීම.

3) ප්‍රමාණයෙන් කුඩා බව නිසා යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ගොඩනැගිලි බිමක් ලෙස වටිනාකමක් නැති කිසියම් ඉඩමක හිමිකරුවෙක් යෝජනා ක්‍රමය සකස් කළ අධිකාරිය වෙත පැමිණ එවැනි ඉඩමක් ලබා ගත හැකිය.

4) නැවත බෙදාදීමේ ක්‍රමයක් -

- a) යෝජනා ක්‍රමයට නුසුදුසු අඛණ්ඩ පැවැත්මක් ඇති කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් කඩා ඉවත් කිරීම සඳහා;
- b) එවැනි කඩා ඉවත් කිරීමකට වන්දි ගෙවීම සඳහා හෝ එසේ නැතහොත්, යෝජනා ක්‍රමය මඟින් පොලිය හා ණය අරමුදල සහ අනියම් ආකාරයක් සම්බන්ධව අනුමත කළ නියමයන් සහ කොන්දේසි යටතේ එකී හිමිකරු වෙත, යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ඔහුට අයත්ය. තීරණය කරන ලද ඉඩම තුළ වෙනත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් මුදලක් අත්තිකාරමක් වශයෙන් ලබා දීම සඳහා සහ ඔහුට අවශ්‍ය කඩා බිඳ දැමූ ගොඩනැගිල්ලේ අවුරුද්දක කුලිය නොඉක්මවන අමතර සඳහා;
- c) පවත්නා දායකත්වය සඳහා කිසියම් හිමිකරුවෙකුට යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පවරාදෙන ලද කිසියම් භූමියක් භුක්ති විඳීමට අවශ්‍ය නව දායකත්වයක් සැපයීම.
- d) යෝජනා ක්‍රමය යටතේ කිසියම් පෞද්ගලික හිමිකරුවෙකුට පවරන ලද භූමියක කිසියම් විශේෂ අවාසියක් ලෙස වන්දි ගෙවීම සඳහා

- e) යෝජනා ක්‍රමය යටතේ කිසියම් පෞද්ගලික හිමිකරුවකුට පවරන ලද භූමියක ඇති කිසියම් විශේෂ ප්‍රතිලාභයක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිලාභය හා සමාන මුදලක් එහි හිමිකරු විසින් ගෙවීම සඳහා සහ කෙසේ ගෙවන ලද මුදල් ප්‍රමාණයෙන් අහිමි ලෙස ක්‍රියා කිරීම සඳහා
- f) කිසියම් භූමියක් හෝ එහි කොටසක් අත්පත් කර ගැනීම මගින් යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පහසුකම් සැලසෙන්නේ නම් එසේ යම් භූමියක් වූ කොටසක් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා

5) ඉහත උපවගන්තිය (b) යටතේ අත්තිකාරම් වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද සියලු මුදල් ප්‍රමාණයන් එම මුදලින් ආපසු අයකර ගන්නා ආකාරයෙන් හා ක්‍රියා පටිපාටියෙන් හා යෝජනා ක්‍රමය මගින් සම්මත කරන ලද වාර්ෂික වාරික ගණනක් මගින් අය කර ගත යුතුය.

6) මෙම ඡේදය යටතේ කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් සුදානම් කිරීම අනුමැතිය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අරඹයා කරනු ලබන කිසියම් කටයුතුවල දී කිසියම් ඉඩමක හිමිකම සම්බන්ධයෙන් හෝ යෝජනා ක්‍රමයෙන් භානියට පත් ගොඩනැගිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් හෝ පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු හෝ ඊට වැඩි ගණනක් අතර එයට ඇති අයිතිය හෝ එහි ප්‍රතිලාභ සම්බන්ධයෙන් කිසියම් ගැටලුවක් උද්ගත වුවහොත් නැතහොත් අධිකරණ තීන්දුවක් තුළින් විසඳිය යුතු යැයි සභාපතිවරයා විසින් සලකනු ලබන කිසියම් ගැටලුවක් උද්ගත වුවහොත් සභාපති වරයා එවැනි ගැටලුවක් සම්මුතියක් තුළින් විසඳීමට ඔහුට නොහැකි නම් එකී ගැටලුව නිසා උසාවියක වෙත යොමු කළ හැකිය එවිටම දිසා අධිකරණය තක්සේරුකරුවන්ගේ සහාය නොමැතිව එහෙත් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ පනත හා එවැනි යොමු කිරීමකදී විය යුතු තීන්දුව සම්බන්ධ එම පනතෙහි අඩංගු සියලුම විධිවිධාන යටතේ දිසා අධිකරණය වෙත යොමු වන ඊට සමාන ගැටලුවක් අවශ්‍ය වෙනස්කම් සහිතව තීන්දුවක් ලබාදෙන ආකාරයටම අන්‍යාකාරයෙන් එකී ගැටලුව සලකා තීන්දුව දෙනු ලැබේ.

7) මෙම ඡේදය යටතේ කිසියම් එකී යෝජනා ක්‍රමයකට අමාත්‍යවරයා අවසරය ලබා දෙන විට හෝ ඒ වෙනුවට යෝජනා ක්‍රමයෙහි දක්වා ඇති දිනයක එකී යෝජනා ක්‍රමය යටතේ තම මුල් ඉඩම් වෙනුවට විවිධ හිමිකරුවන් පිළිවෙලින් පවරන ලද විවිධ භූමියෙන් තම මුල් ඉඩම් වලට සමාන කොටස් වලින් සහ ප්‍රතිලාභ සහිතව එකී හිමිකරුවන්ට හිමිවන අතර එකී හිමිකරුවන්ට තම මුල් ඉඩම් වල ඇති අයිතිවාසිකම් හිමිකම් සහ ප්‍රතිලාභ එකී ලෙසින්ම අවලංගු වේ.

8) යෝජනා ක්‍රමය යටතේ තම මුල් ඉඩම් වෙනුවට, නව ඉඩම් පවරනු ලැබූ ඉඩම් හිමිකරුවන් සියල්ලන්ටම අධිකාරියේ මුද්‍රාව සහිත සහතිකයක් හා එයට අමුණන ලද පිඹුරුපත් දෙකක් නිකුත් කිරීම, එහි යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරියේ යුතුකමක් වන්නේ ය. එම පිඹුරුපත් දෙකෙන් එකක දක්වා ඇති පවරන ලද ඉඩම එකී හිමිකරුවන්ට හිමිව තිබූ, අනිත් පිඹුරුපතේ දක්වා ඇති මුල් ඉඩම වෙනුවට යෝජනා

ක්‍රමය යටතේ පවරා ඇති බව සහතික කළ යුතු අතර, එසේ නිකුත් කළ සෑම සහතිකයකම ප්‍රමාණවත් ලෙස ඉඩම් හිමිකම දක්වන ලේඛනයක් වේ. ඕනෑම නීතිමය කටයුත්තකට එවැනි මුද්‍රාව සහිත සහතිකයක් අභියෝගයට ලක් වන තුරු අව්‍යාජ ලේඛනයක් සේ සලකනු ලැබේ.

43. නැවත ගොඩනැගීමේ යෝජනා ක්‍රමය

1) 41 කොටස යටතේ යෝජනාවක් මගින් සනීපාරක්ෂාවට හානිකර ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කොට ඇති කිසියම් ප්‍රදේශයක, එකී ප්‍රදේශයේ ගොඩනැගිලි හා ගොඩනැගිලි ඉදිකරන ලද භූමි වල සාපේක්ෂ වටිනාකම සලකා බලා එකී ප්‍රදේශය හෝ එහි කොටසක් දියුණු කිරීමේ වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමය නැවත ගොඩනැගීමේ යෝජනා ක්‍රමය බවට, එසේ ප්‍රකාශයට පත් කළ අධිකාරිය විසින් වැඩිදුරටත් තීරණය කළ හැකිය. ඒ අනුව එකී අධිකාරිය මෙම ඡේදයේ විධිවිධාන වලට යටත් යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කළ යුතු අතර එම යෝජනාව පිළිබඳ දැන්වීමක් යෝජනා ක්‍රමය තුළ ඇති දේපළ ඉඩකඩම් හිමියන්ට ලැබීමට සැලසිය යුතු ය.

2) නැවත ගොඩනැගීමේ යෝජනා ක්‍රමය මගින් -

- a. මංමාවත්, පසුපස පටු මාවත් සහ එළිමහන් ඉඩකඩ සඳහා ඉඩ වෙන්කිරීම සහ යෝජනා ක්‍රමයේ අරමුණු වලට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට පවත්නා මංමාවත්, පසුපස පටු මාවත් හා එළිමහන් ඉඩකඩ විශාල කිරීම සඳහා;
- b. එසේ ඉඩකඩ වෙන් කරන ලද හෝ විශාල කරන ලද එකී මංමාවත් පසුපස පටු මාවත් හෝ විවෘත ඉඩකඩ මත පිහිටි භූමිය නැවත සැලසුම් ගත කිරීම සඳහා;
- c. එවැනි ඉඩ වෙන් කිරීමක් හෝ විශාල කිරීමක් සඳහා වන්දි ගෙවීම හා මින්මතු දක්වන ආකාරයට හා ප්‍රමාණයට ඉඩ වෙන් කරන ලද හෝ විශාල කරන ලද මංමාවත්, පසුපස පටු මාවත් සහ විවෘත ඉඩකඩ ඉදිකිරීම සඳහා;
- d. වන්දියක් නොගෙවා පවත්නා ගොඩනැගිලි හා එහි උපාංග බඩු බාහිරාදිය එහි හිමිකරුවන් විසින් හෝ එකී හිමිකරුවන් පැහැර හැර තැන අධිකාරිය විසින් කඩා ඉවත් කිරීම සඳහා හා එකී හිමිකරුවන් විසින් හෝ එකී හිමිකරුවන් පැහැර හැර තැන අධිකාරිය විසින් අදාළ යෝජනා ක්‍රමයට අනුව හා යෝජනා ක්‍රමයෙහි නියම කොට ඇති භූමි මත ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා;

- e. හිමිකරුවන් විසින් හෝ හිමිකරුවන් පැහැර හැරි විටෙක අධිකාරිය විසින් පවත්නා ගොඩනැගිල්ලක කරන ලද වෙනස්කිරීම් හා පිළිසකර කිරීම් සඳහා;
- f. එම යෝජනා ක්‍රමයට අයත් ඕනෑම ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරු, නිසි ලෙස කසල ඉවත් කිරීම සහ ජලය බැසයාම සාධාරණ ලෙස ප්‍රායෝගිකව සිදුකර ඇති බවට අධිකාරිය සෑහීමකට පත්විය යුතු අතර, එම ගොඩනැගිල්ල තුළ වාසය කරන කාමර කිසිවක් මිනිස් වාසයට නුසුදුසු නොවන ලෙස
- g. හිමිකරුවන් විසින් හෝ හිමිකරුවන් පැහැර හැරි විටෙක අධිකාරිය විසින් නව ගොඩනැගිලිවල ජලසම්පාදනය, කාණු පද්ධතිය සහ මලාපවාහනය කිරීම සම්බන්ධ කිසියම් කටයුත්තක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා;
- h. පොලී, ණය අරමුදල් හා වෙනයම් මුදල් කටයුත්තක් පිළිබඳව යෝජනා ක්‍රමයෙහි නියමකොට ඇති නියමයන් සහ කොන්දේසි යටතේ එකී හිමිකරුවන් සඳහා යෝජනා ක්‍රමය සම්බන්ධව කිසියම් කටයුත්තක් ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය මුදලක් අත්තිකාරම් වශයෙන් ගෙවීම සඳහා සහ හිමිකරුට අවශ්‍ය නම් එකී අත්තිකාරමට අමතරව , ඔහුට මුල් හිමි ගොඩනැගිල්ල සඳහා අවුරුද්දක කුලිය නොඉක්මවන මුදලක් අත්තිකාරම් වශයෙන් ලබා දීම සඳහා;
- i. යෝජනා ක්‍රමය තුළ පිහිටි ප්‍රදේශයේ භූමියක්, එහි කොටසක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක්, එහි කොටසක් අධිකාරිය විසින් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා; හා
- j. කිසියම් ඉඩමක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමෙන් එය නිදහස් කිරීම සඳහා මෙම උප වගන්තියේ (e) ඡේදයේ සඳහන් “වෙනස් කිරීම” යන පදයට මෙම ආඥා පනතේ 6(2) ඡේදයේ ඇතුළත් අර්ථයට සමාන බව සැලකිය යුතු ය.

3) ඉහත උප වගන්තිය යටතේ පළලින් අඩි හතළිහකට (40) නොඅඩු ප්‍රමාණයකට කිසියම් විදියක් සඳහා ඉඩ වෙන් කරන හෝ විශාල කරන අවස්ථාවකදී හෝ යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කිසියම් විවෘත ඉඩකඩක් සඳහා ඉඩ වෙන් කෙරෙන හෝ විශාල කෙරෙන අවස්ථාවකදී එවැනි ඉඩ වෙන් කිරීමකදී හෝ විශාල කිරීමකදී හානියට පත්වන සිය ඉඩම් වල හිමිකරුවන්ට වන්දියක් ලබා දිය යුතු අතර, එකී සෑම විදි හා විවෘත ඉඩකඩක්ම යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය විසින් එහි වියදමින් ඉදි කළ

යුතු ය. අනෙක් සියලු ඉඩ වෙන් කිරීම් හා විශාල කිරීම් වලදී එසේ ඉඩ වෙන් කළ හෝ විශාල කළ විටීයක හෝ පටු මාවත, පිහිටි ඉඩකඩම් වල හිමිකරුවන් විසින් හෝ යෝජනා ක්‍රමය තුළ පිහිටි ඉඩකඩම් හිමිකරුවන් විසින් සෘජු මහජන ප්‍රයෝජනය සඳහා ඉදිකරන ලද්දක් සේ සැලකිය යුතු ය. තවද, එකී සෑම විටීයක් හෝ පටු මාවතක්ම, යෝජනා ක්‍රමය උත්පාදනය කරන අධිකාරිය විසින් හා එහි වියදමින් ඉදිකළ යුතු ය.

4) පහත සඳහන් පුද්ගලයන් එනම්,

- a) එම යෝජනා ක්‍රමයට අයත් ඕනෑම ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරු එම ගොඩනැගිල්ල නිසි ලෙස කසල ශෝධනය හා ජලය බැසයාම පහසුවන සැකැස්මක් තුළ පිහිටා ඇති බවට, අධිකාරිය සෑහීමකට පත් කළ යුතුය. එකී ගොඩනැගිල්ලේ දැනට භාවිතා කරන කිසිම කාමරයක් මිනිස් වාසයට නුසුදුසු තත්ත්වයේ නො පවතින බවට අධිකාරිය වෙත සතුටුදායක ලෙස ඒත්තු ගැන්වීමට හැකි එකී ගොඩනැගිල්ලේ හිමිකරු;
- b) කිසියම් භාරයකට යටත්, යෝජනා ක්‍රමය තුළ පිහිටා ඇති ඕනෑම දේපළක භාරකරු;
- c) යෝජනා ක්‍රමය තුළ පිහිටියද, කිසියම් බේරුම්කරණයකට හෝ පැවරීමකට යටත් වූ ද කිසියම් දේපලක් තාවකාලිකව භුක්ති විඳීමට හිමිකම් ලැබූ තැනැත්තා;

යන අය මෙම ඡේදයේ (1) උප වගන්තියට සපයන ලද දැන්වීමක් ලබාදීමෙන් පසු මසක් ඇතුළත ඕනෑම වේලාවක අදාළ ස්ථානය හෝ ගොඩනැගිල්ල අත්පත් කර ගැනීමට හෝ ස්ථානය හෝ ගොඩනැගිල්ල යෝජනා ක්‍රමයේ ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් නිදහස් කිරීමට අධිකාරියට කළ හැකිය.

5) (2) (d) උපවගන්තිය යටතේ කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් කඩා ඉවත් කිරීමට හිමිකරු පැහැර හැරිය විට එකී කටයුත්ත අධිකාරිය විසින් භාර ගන්නා අවස්ථාවක, එකී ගොඩනැගිල්ලේ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය අධිකාරිය විසින් අත්පත් කර ගනු ලැබේ. එසේ නැතහොත් කඩා ඉවත් කිරීමේ දී දැරීමට සිදුවූ වියදම පියවා ගැනීමට විකුණනු ලැබේ.

6) හිමිකරුගේ පැහැර හැරීම මත අධිකාරිය විසින් (2) (d) උපවගන්තිය යටතේ නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකර ඇති අවස්ථාවක හෝ (2) (e) උපවගන්තිය යටතේ කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් වෙනස් කර ඇති අවස්ථාවක හෝ (2) (f) උපවගන්තිය යටතේ කිසියම් කාර්යයක් ඉටුකර ඇති අවස්ථාවක, එහිදී දැරීමට සිදුවන වියදම බද්දක් අයකර ගන්නා ආකාරයෙන් හා ක්‍රියාපටිපාටියෙන් හා යෝජනා ක්‍රමයේ දක්වා ඇති වාර්ෂික වාරික සංඛ්‍යාවකින් එකී ගොඩනැගිලි හිමිකරුගෙන් අයකර ගත යුතු ය.

- 7) අධිකාරිය විසින් අනුමත කරන ලද මෙම වගන්තිය යටතේ යෝජනා ක්‍රමයක් මත හෝ ඒ වෙනුවට යෝජනා ක්‍රමයෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති ඕනෑම දිනයක
- (a) ප්‍රදේශය තුළ පවත්නා කිසියම් භූමියක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් සම්බන්ධ සියලු බදුදීම සහ,
 - (b) යෝජනා ක්‍රමය සඳහා අනුමැතිය පල කරන ලද දිනයේ ක්‍රියාත්මක, කිසියම් කුලී නිවැසියන් ක්‍රමයක් යටතේ පදිංචියට ඇති සියලු හිමිකම්,

යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමෙන් නිදහස් කරන ලද කිසියම් භූමියක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් හැරුණු විට, ගිවිසුම කළින් අවසන් නොකලේ නම්, ඒ වෙනුවෙන් යෝජනා ක්‍රමයෙහි දක්වා ඇති කාලසීමාව ඉකුත් වූ දිනයේදී අවසන් කළ බව සලකනු ලැබේ.

එසේ වුවද එසේ අවසාන කරන ලද බදු ගිවිසුමක් යටතේ සිටින කිසියම් බදු ගැනුම්කරුවෙක් ඔහුගේ බදු හිමියාගෙන් යෝජනා ක්‍රමය යටතේ, එකී බදු හිමියාට අයත් සේ සලකනු ලබන කිසියම් භූමියක් සම්බන්ධයෙන් ඊට සමාන බද්දක් සහ (එකී බද්දට ගොඩනැගිල්ලක් අයත් වන්නේ නම්) එසේ පවරන ලද භූමියේ ගොඩනැගීමට තිබෙන ගොඩනැගිල්ලට සමාන බද්දක් බදු ඉල්ලුම්කරු ගෙන් ඉල්ලුම් කර සිටිය හැක. එසේ නැතහොත් බදු හිමියා තීරණය කරන පරිදි, මුල් බදු ගිවිසුම කල් ඉකුත් නොවූ කාලසීමාව සම්බන්ධයෙන් එකී මුල් බදු වටිනාකමට සරිලන ලෙස වන්දියක් ලබා ගත හැක.

- 8) මෙම ඡේදයේ සකස් කරන ලද කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඉදිරිපත් කරන ලද සියලුම මුදල්, බද්දක් අයකරගන්නා ආකාරයෙන් හා ක්‍රියා පටිපාටියෙන්, යෝජනා ක්‍රමයෙහි දක්වා ඇති වාර්ෂික වාරික ගණනකින් අයකරගත යුතු ය.

- 9) මෙම ඡේදය යටතේ කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් සුදානම් කිරීමට අනුමැතිය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අරභයා කරනු ලබන කිසියම් කටයුතු වලදී කිසියම් ඉඩමක හිමිකම සම්බන්ධයෙන් හෝ යෝජනා ක්‍රමයෙන් හානියට පත් ගොඩනැගිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් හෝ පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු හෝ ඊට වැඩි ගණනක් අතර එයට ඇති අයිතිය හෝ එහි ප්‍රතිලාභ සම්බන්ධයෙන් කිසියම් ගැටලුවක් උද්ගත වුවහොත් නැතහොත් අධිකරණ තීන්දුවක් තුළ විසඳිය යුතු යැයි සභාපතිවරයා විසින් සලකනු ලබන කිසියම් ගැටලුවක් උද්ගත වුවහොත්

සභාපතිවරයා, එවැනි ගැටලුව සම්මුතියක් තුළින් විසඳීමට ඔහුට නො හැකි වුවහොත්, ඒ ගැටලුව දිසා අධිකරණයක තීන්දුව වෙත යොමු කළ හැක. එවිටම දිසා අධිකරණය

තක්සේරුකරුවන්ගේ සහාය නොමැතිව එහෙත් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ආඥා පනත හා එවැනි යොමු කිරීමකදී දිය යුතු තීන්දුව සම්බන්ධ එම පනතෙහි අඩංගු විධි විධාන යටතේ, දිසා අධිකරණය වෙත යොමු වන ඊට ගැටලුවක් සඳහා අවශ්‍ය වෙනස්කම් සහිතව, තීන්දුවක් දෙන ආකාරයටම, අන්‍යාකාරයෙන් එකී ගැටලුව සඳහා තීන්දුවක් දෙනු ලැබේ.

- 10) මෙම ඡේදය යටතේ කිසියම් වැඩි දියුණු කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් ඇතුළත් කිසියම් දේපළක් කිසියම් භාරයකට හෝ කිසියම් බේරුම්කරණයකට හෝ අත්පත් කිරීමකට යටත්වන අවස්ථාවක භාරකරුට හෝ පුද්ගලයන්ට, ඒ දේපල භුක්ති විඳීමට අයිතිය තිබේ. මෙම යෝජනා ක්‍රමයේ අරමුණු සඳහා, එම හිමිකරු වශයෙන් සැලකෙන අතර එකී දේපලෙහි හිමිකරු වශයෙන් කටයුතු කළ හැකි ය. එකී තැනැත්තා හට සියලුම අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි අතර, එම දේපලෙහි ඇති ප්‍රතිලාභ ප්‍රමාණයටම මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ හිමිකරුවෙකුගේ සියලු වගකීම් වලට යටත් විය යුතු ය.
- 11) මෙම ඡේදය යටතේ සකස් කරන ලද කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් අමාත්‍යවරයා අනුමත කර ඇති විටෙක හෝ ඒ වෙනුවට යෝජනා ක්‍රමයේ නියම කොට ඇති කිසියම් දිනයක, එකී යෝජනා ක්‍රමය යටතේ විවිධ හිමිකරුවන්ට අයත් යැයි සලකුණු කරන ලද විවිධ ඉඩම් එකී ඉඩම් වල ඉදි කර ඇති ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීමට ඇති ගොඩනැගිලි සමග එකී හිමිකරුවන්ට මුල් ඉඩම්වල තිබූ පරිදිම, කොටස් වලින් සහ ප්‍රතිලාභ ප්‍රමාණය සමඟ පවරනු ලැබේ. එමෙන්ම එකී ඉඩම්, මුල් ඉඩම් වල පැවති ආකාරයේ අවහිරකම්, වගකීම්, භාරකාරත්වයන් සහ අනෙක් සියලුම පැවරීමේ සීමාකිරීම් සහ වගකීම්වලට යටත් වේ.
- 12) යෝජනා ක්‍රමයට අයත්වූ ද එකී යෝජනා ක්‍රම මඟින් බලපෑමට ලක් වූ භූමි වල හිමිකරුවන්ට අධිකාරියේ මුද්‍රාව සහිත සහතිකයක් හා එයට අමුණන ලද පිඹුරුපත් දෙකක් නිකුත් කිරීමට එකී යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරියේ යුතුකම වන්නේ ය. එකී පිඹුරුපත් දෙකින් එකක දක්වා ඇති භූමිය, එකී හිමිකරුට හිමිව තිබූ, අනෙක් පිඹුරුපතේ දක්වා ඇති මුල් ඉඩම් වෙනුවට යෝජනා ක්‍රමය යටතේ එහි හිමිකරුට අයත් යැයි සලකුණු කර ඇති බවට සහතික කළ යුතු අතර, එසේ නිකුත් කළ සෑම සහතිකයක්ම ප්‍රමාණවත් ලෙස ඉඩම් හිමිකම දක්වන ලේඛනයක් වේ. ඕනෑම නීතිමය කටයුත්තක දී එවැනි මුද්‍රාව සහිත සහතිකයක්, අභියෝගයට ලක්වන තුරු, අව්‍යාජ ලේඛනයක් සේ සලකනු ලැබේ.

44. 1) ප්‍රවර්ධන කොමසාරිස් මණ්ඩලය හෝ ඕනෑම පළාත් පාලන ආයතනයක පරිපාලන සීමාවන් තුළ ඇති ඕනෑම ප්‍රදේශයකින් අවම වශයෙන් තුනෙන් දෙකක අයිතිකරුවන් විසින්

මණ්ඩලයට හෝ අධිකාරියට ඒ සඳහා ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කරන ඕනෑම අවස්ථාවක, මණ්ඩලයට හෝ පාලන ආයතන නැවත සංවර්ධන රාමුවක් සකස් කිරීමට තීරණය කළ හැකිය. මෙම වගන්තියට අනුකූලව නැවත සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කරන ඕනෑම අවස්ථාවක, එම යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත් විය යුතු සියලුම දේපල වල හිමිකරුවන්ට ඒ සම්බන්ධයෙන් දැනුම් දිය යුතු ය.

- 2) ඉන් පසුව, එම ප්‍රදේශයේ ඇති විවිධ දේපලවල හිමිකරුවන් සමඟ හෝ ලිඛිතව නිසි පරිදි පත් කරන ලද ඔවුන්ගේ තුනෙන් දෙකකට වැඩි නියෝජිතයන් සමඟ සාකච්ඡා කර, මණ්ඩලයේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයේ මඟ පෙන්වීමට යටත්ව, අනුමත ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කිරීම සභාපතිවරයාගේ යුතුකම විය යුතු ය.
- 3) එවැනි යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කිරීමට සභාපතිවරයා සමත් වන්නේ නම්, මණ්ඩලය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය ඒ සමඟ ඉදිරියට යා යුතුය. එය එසේ සාර්ථක නොවන්නේ නම්, මෙම ආඥා පනත යටතේ ප්‍රදේශය සමඟ වෙනත් ආකාරයකින් කටයුතු කිරීමට මණ්ඩලයට හෝ පළාත් පාලන අධිකාරියට ඇති අයිතියට අගතියක් නොවන පරිදි යෝජිත ක්‍රමය අත්හැර දැමිය යුතු ය.
- 4) මෙම වගන්තිය යටතේ යෝජනා ක්‍රමයක් මගින් සැපයිය යුතු සියලුම කරුණු සඳහා විධිවිධාන සැලසිය හැකි අතර, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, 43 වගන්තිය යටතේ යෝජනා ක්‍රමයක් සම්බන්ධයෙන් නියම කර ඇති සියලුම කොන්දේසිවලට යටත් විය යුතු ය.
- 5) යෝජනා ක්‍රමයේ අඩංගු ඕනෑම දේපලක උකස් කරුවෙකුට එම දේපල යෝජනා ක්‍රමයෙන් බැහැර කිරීම හෝ යෝජනා ක්‍රමය අනුමත කරන දිනයේ උකස් සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු මූලික මුදල සහ පොළිය මුදා හැරීමට අවශ්‍ය විය හැකි ය.

45. 1. ප්‍රවර්ධන කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින් දුප්පතුන්ට සහ දුප්පතුන්ට සැපයිය යුතු යැයි සලකන බොහෝ වාසස්ථාන සහ වෙළඳසැල් ඉදිකිරීම, නඩත්තු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා යෝජනා ක්‍රම (මෙහි "නැවත නිවාස යෝජනා ක්‍රම" ලෙස හැඳින්වෙන) පහත සඳහන් අය සඳහා සකස් කළ හැකිය.

- a) මෙම ආඥා පනත යටතේ අනුමත කරන ලද කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් අවතැන් වූවන්; හෝ
- b) මෙම ආඥා පනත යටතේ අනුමත කළ හැකි කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් අවතැන් වීමට ඉඩ ඇති,

2) සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කරන අධිකාරිය විසින්ම එම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ වාසස්ථාන හෝ කඩසාප්පු ඉදි නොකළ යුතු අතර, වෙනත් කිසිවකු අධිකාරියට සෑහීමකට පත්වන පරිදි ඒවා ඉදිකිරීමට, නඩත්තු කිරීමට සුදානම් නැති බව නිසි පරීක්ෂණයකින් පසු සෑහීමකට පත්වන්නේ නම් මිස, සහ යෝජනා ක්‍රමය මගින් සපයා ගත හැකි පාලනය යටතේ ඇති අධිකාරිය තෘප්තිමත් වන පරිදි ඒවා කළමනාකරණය කිරීම පමණක් කළ යුතුය.

46. ප්‍රවර්ධක මණ්ඩලයක් හෝ ප්‍රාදේශීය අධිකාරියක් සෑහීමට පත් වී ඇති විට -

- (a) එවැනි සීමාවන් හි වැසියන්ගේ ඕනෑම විශේෂිත පන්තියක් සඳහා එහි පරිපාලන සීමාවන්හි ඕනෑම කොටසක නිවාස නවාතැන් අවශ්‍ය බව;
- (b) මණ්ඩලයේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයේ සහාය නොමැතිව සතුටුදායක ආකාරයෙන් සහ සාධාරණ කොන්දේසි මත එවැනි නවාතැන් සැපයිය නොහැකි බවත්;
- (c) ප්‍රවර්ධකයින් විසින් මණ්ඩලයේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයේ පාලනය යටතේ ඉදිරිපත් කරන ඕනෑම ප්‍රදේශයක සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සූදානම් බවත්;
- (d) එවැනි යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම මහජන වාසිය සඳහා හේතු වන බව,

මණ්ඩලයට හෝ පළාත් පාලන ආයතනයට, ඉහත කී කාර්යය සඳහා යෝජනා ක්‍රමයක් (මෙහි "නිවාස නවාතැන් යෝජනා ක්‍රමයක්" ලෙස හැඳින්වේ) සකස් කළ හැක.

47. 1) කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක පරිපාලන සීමාවන් තුළ කිසියම් ප්‍රදේශයක යටත් පිරිසෙයින් තුනෙන් දෙකක (2/3) හිමිකරුවන් එම මණ්ඩලයට හෝ අධිකාරියට ඒ සඳහා ඉල්ලීම් කරන ඕනෑම අවස්ථාවක, එකී මණ්ඩලය හෝ අධිකාරිය මෙම ඡේදයට අනුකූලව නැවත ගොඩනැගීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කිරීමට යෝජනා කල හැකිය. එවැනි ඕනෑම අවස්ථාවක එකී මණ්ඩලය හෝ අධිකාරිය එම යෝජනාව පිළිබඳ දැන්වීමක් යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත් සියලුම දේපල හිමිකරුවන් වෙත යවනු ඇත.

යෝජනා ක්‍රමයේ අඩංගු ප්‍රදේශයේ සීමාවන් තුළ වීථි යෝජනා ක්‍රමයක් සැපයිය හැකිය. ප්‍රදේශයට අයත්ව ඇති විවිධ දේපල හිමිකරුවන් සමඟ හෝ ඔවුන් විසින් ලිඛිතව, නියමාකාරයෙන් පත්කල නියෝජිතයින් සමඟ අදහස් විමසීමකින් අනතුරුව, මණ්ඩලයේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයේ නියමයන්ට යටත්ව, යෝජනා ක්‍රමයට අයත් තුනෙන් දෙකක පහසුකම් අලුතින් නිර්මාණය කිරීම හෝ වැඩි කිරීම සඳහා හෝ සීමාවල ප්‍රසන්නතාවය පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම හා ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා යන අරමුණු සඳහා එක් සීමාවන් තුළ නව ප්‍රසිද්ධ මංමාවත් පොදු මහා මාර්ග තැනීම හෝ පවත්නා ප්‍රසිද්ධ මංමාවත් හෝ පොදු මහා මාර්ග වෙනස් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය යැයි එකී ප්‍රවර්ධක කොටස මණ්ඩලය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් තීරණය කරනු ලබන අවස්ථාවක ඉහත කී අරමුණු සඳහා එකී මණ්ඩලය හෝ අධිකාරිය විසින් (මෙහි “මංමාවත් යෝජනා ක්‍රමය” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කළ හැකි ය.

2) යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත්ව ඇති ප්‍රදේශයෙහි සීමාවන් තුළ පහත සඳහන් අවස්ථා සඳහා “වීථි යෝජනා ක්‍රමය” ක්‍රමයක් මගින් පහසුකම් සැලසේ.

- (a) යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය යැයි එකී යෝජනා සකස් කරනු ලබන අධිකාරිය විසින් සලකනු ලබන කිසියම් ඉඩමක් පවරා ගැනීම;
- (b) ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම හා නැවත ඉදිකිරීම සහ වීථි සහ පොදු මහා මාර්ග සැලසුම් කිරීම, ඉදිකිරීම සහ වෙනස් කිරීම යනාදී ඇතුළත් එසේ පවරා ගත් සියලුම හෝ කිසියම් ඉඩම් නැවත සකස් කිරීම.

- (c) එසේ තනන ලද හෝ වෙනස් කරන ලද මංමාවත් වල පොදු මහා මාර්ගවල ජලය බැසයාම, ජලසම්පාදනය හා ආලෝකවත් කිරීම.
- (d) යෝජනා ක්‍රමය සඳහා අධිකාරිය විසින් අත්කර ගැනීමට ඇති හෝ එයට පවරා ඇති කිසියම් ඉඩමක් උස් කිරීම, පහත් කිරීම, හෝ මුඩු වීමට ඉඩ නොදී සුදුසු තත්වයට පත් කිරීම.
- (e) යෝජනා ක්‍රමයට අයත් ප්‍රදේශයේ යහපත් වනාන්තර සඳහා විවෘත ඉඩකඩ තැනීම
- (f) යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පිහිටුවීමට නියමිත ඕනෑම විටීයකට, පොදු මහාමාර්ගයකට, හෝ විවෘත ඉඩකඩකට යාව ඇති කර ඉඩමක් අත්පත් ගැනීම.

3) මංමාවත් යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ ඉදිකරනු ලැබූ කිසියම් මං මාවතකට, පොදු මහාමාර්ගයකට හෝ විවෘත ඉඩකඩකට මුහුණලා පිහිටි කිසියම් දේපළ ඉඩකඩම් හිමියන්ට, 86(a) ඡේද යටතේ එවැනි දේපළකට එකතු වෙන වැඩිම වටිනාකම පිළිබඳ නොසලකා හරිනු ලැබුවොත්, යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරනු ලබන අධිකාරියේ අනුමැතිය රහිතව මංමාවතට හෝ විවෘත ඉඩකඩකට යාව පිහිටි ඔවුන්ගේ දේපළෙහි පාරට මුහුණලා ඇති කොටසින් කිසිම ආකාරයේ ප්‍රයෝජනයක් ගැනීමට හිමිකම් නොලැබේ. එවැනි අනුමැතියක් සඳහා කොන්දේසියක් ලෙස එකී හිමිකරු විසින්. අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින් තක්සේරු කරන ලද්දා වූද, යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමෙන් එවැනි දේපළකට එකතු වූ, වැඩිවූ වටිනාකමින් භාගයකට සමාන මුදලක් අධිකාරිය වෙත ගෙවිය යුතු ය.

4) එකී අනුමැතිය රහිතව කිසියම් හිමිකරුවෙක්, එවැනි කිසියම් දේපළක පාරට මුහුණලා ඇති කොටසක් භාවිතා කිරීම, හෝ භාවිතා කිරීමට අවසර දී ඇති අවස්ථාවක, ඒ වෙනුවට සභාපතිවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද දැන්වීමක් ලැබීමෙන්, එකී හිමිකරුවා විසින් අධිකාරිය එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය ගෙවිය යුතු වේ. එවැනි මුදලක් බද්දක් අයකර ගන්නා ආකාරයට හා ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව අයකරගත යුතු ය.

5) මෙහි (4) උප වගන්තිය යටතේ කිසියම් මුදල් ගණනක් තක්සේරු කිරීම නිසා හෝ මෙහි 4 උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද දැන්වීමක් නිසා අසතුවට පත් ඕනෑම තැනැත්තෙකුට අභියාචනාධිකරණය වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළ හැක.

48. 1. දැනටමත් සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් ගොඩනැගිලිවලින් අත්පත් කර ගනු ලැබූ කිසියම් ප්‍රදේශයක ගොඩනැගිලි සංවර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැපයීමට නම්, එකී ප්‍රදේශය හරහා නව මංමාවතක් හෝ නව මංමාවතක් ඉදිකිරීම යෝග්‍ය යැයි කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් තීරණය කරන විට දී, එකී පළාත් පාලන ආයතනය හෝ ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලය, එම යෝජිත නව මංමාවතට හෝ මංමාවත්වලට මුහුණලා පිහිටි දේපලින් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු හිමිකරුවන්ගේ අනුමැතිය

හෝ ඉල්ලීම මත (මෙහි “හරස් මංමාවත් යෝජනා ක්‍රමය” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) යෝජනා ක්‍රමයක් එකී අරමුණ සඳහා සකස් කළ හැකිය.

2) විටී මංසන්ධි යෝජනා ක්‍රමයක් පහත සඳහන් මූල ධර්ම මත පදනම් විය යුතුය.

(a) පවත්නා විටීවල සිට යෝජිත නව මංමාවතට ප්‍රවේශය සැපයීමට අවශ්‍ය සියලුම ඉඩම්, යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරනු ලබන අධිකාරිය විසින් අත්පත් කරගත යුතුය.

(b) යෝජිත නව මංමාවත වෙනුවෙන් අවශ්‍ය අනෙක් සියලුම ඉඩම්, එම මංමාවත ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් හිමිකරුවන් විසින් විටීයේ අරමුණු සඳහා කැපකරන ලද බව සැලකිය යුතුය;

(c) එකී පරිත්‍යාග කරන ලද ඉඩම්වල පිහිටියාවූ ද, මංමාවත ඉදිකිරීමේ කටයුත්තේ දී ඉවත්කිරීමට සිදුවන්නා වූ ද සියළුම ගොඩනැගිලි හා උපදවන ගස් සම්බන්ධව වන්දියක් ගෙවිය යුතු ය.

(d) අධිකාරිය ස්වකීය යෝජනා ක්‍රමය සකස් කිරීම සඳහා කොන්දේසියක් ලෙස, මංමාවත ඉදිකිරීමේ පිරිවැයෙන්, යෝජනා ක්‍රමයෙහි නියම කරන ලද කොටසක් නව මංමාවතට මුහුණලා පිහිටි දේපළවල හිමිකරුවන් විසින් දැරිය යුතු බව ප්‍රකාශ කර යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරියට තම නව මංමාවත කිරීමේදී වැය වූ මුදල පියවා ගත හැකි ය.

3) විටී මංසන්ධි යෝජනා ක්‍රමයක දී මංමාවත ඉදිකිරීම සඳහා පරිත්‍යාග කරන ලද ඉඩම් සම්බන්ධයෙන්, මං මාවතට මුහුණලා පිහිටා ඇති දේපොළ හිමිකරුවන්ගෙන් අසමාන- දායකත්වයන් සිදු කෙරෙන විට, යෝජනා ක්‍රමය, එකී දායකත්ව කටයුතු සාධාරණ කිරීමට, සම කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. එවැනි සාධාරණ සමකිරීමේ කටයුත්තේ දී අදාළ ලෙස එකී හිමිකරුවන්ට මුදල් ප්‍රමාණයන් අයකර ගැනීම හෝ හිමිකරුවන්ට හිඟ ගෙවීම කළ යුතු ය.

4) මෙම ඡේදය යටතේ කිසියම් විටීයක ඉදිකිරීම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක කොට අවසන් වී ඇති විටක, යෝජනා ක්‍රමය සකස් කර අධිකාරිය ගැසට් නිවේදනයෙහි පල කරන ලද හෝ මංමාවතක ඕනෑම කොටසක ප්‍රදර්ශනය කරන ලද දැන්වීමක් මගින් එකී මාවත ප්‍රසිද්ධ මංමාවතක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුය. එම අවස්ථාවේදී එකී මං මාවත, පළාත් පාලන ආයතනය විසින් අත් කිසියම් ඉදිකිරීමේ කටයුත්තක් ඉටුකලා සේම, පිළිසකර කළ යුතු, නඩත්තු කළ යුතු මං මාවතක් බවට පත් විය යුතු ය.

49. කිසියම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් හෝ යම් පළාත් පාලන ආයතනයක් සෑහීමකට පත්වන ඕනෑම අවස්ථාවක

- (a) සම්පූර්ණයෙන් හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් මිනිසුන් පදිංචිව සිටින ප්‍රදේශයක කිසියම් විටීයක් සම්බන්ධයෙන් එකී විටීයක හෝ එහි කොටසක් පළුල් කිරීම යෝග්‍ය බව
- (b) විටීයක දෙපස පවත්නා ගොඩනැගිලි ඉදිරිපස රේඛාව සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් විටීයේ එම පැත්තේ ඇති විටී රේඛාවේ සිට සැලකිය යුතු තරම් දුරකින් පිහිටා ඇති බවට,
- (c) එකී විටී මත පිහිටි වාසස්ථානවල ප්‍රසන්නතාවයට, පහසුකම්වලට අනවශ්‍ය බාධාවක් නොවන සේ මංමාවත් පළුල් කිරීමට සැලසුම් කර ඒ ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය බවට

කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් සෑහීමට පත්වන ඕනෑම අවස්ථාවක, මින්මතු “ මංමාවත් පුලුල් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමය” වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන්නා වූ, එකී මංමාවත් පුලුල් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කළ යුතු ය.

2) විටී පුළුල් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් මගින් -

- a. යෝජනා ක්‍රමය බලාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට විටී හෝ එහි කොටසක් මත පිහිටා ඇති දේපොළ ඉඩකඩම් තීරු එකී විටීය තුළට ඇතුළත් කිරීම සඳහා;
- b. ඇතුළත් කළ තීරු ඉවත් කිරීම සඳහා;
- c. යෝජනා ක්‍රමයේ අරමුණු සඳහා කඩා ඉවත් කරන ලද හෝ ඉවත් කරන ලද සියලුම මායිම් බිත්ති, වැටවල් හෝ තාප්ප යෝජනා ක්‍රමයේ සකස් කිරීමේ අධිකාරියේ විශදමින් නව විටී රේඛාව ඔස්සේ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම
- d. ඇතුළත් කරන ලද තීරු මත පිහිටි කිසියම් ආදායම් උපයන ගසක් ඉවත් කිරීමට හෝ කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ එහි කොටසක් කඩා බිඳ දැමීම වෙනුවෙන් වන්දි මුදල් ගෙවීම සඳහා;
- e. ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට සුදුසු භූමියක් නොවන හෝ යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අත්කර ගැනීම සාධාරණ යැයි, යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරනු ලබන අධිකාරිය විසින් සලකනු ලබන කිසියම් දේපළක් පවරා ගැනීම සඳහා;

- f. යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය මගින් විවිධ ඉදිකිරීම සහ එහි පිරිවැය ගෙවීම සඳහා, හෝ එවැනි අධිකාරියක් සහ පාරේ ඉදිරිපස හෝ අසල ඇති දේපලවල හිමිකරුවන් අතර එකඟ විය හැකි පිරිවැයේ අනුපාතයන් ගෙවීම.

50. දැනටමත් සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් ගොඩනැගිලි මගින් අත්පත් කරගනු ලැබූ හෝ අත්පත් කර ගැනීමට ඉඩ ඇති කිසියම් ප්‍රදේශයක, එකී ප්‍රදේශයේ කසල ශෝධනය සඳහා පසුපස මාවත් සැපයිය යුතු යැයි කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් අදහස් කරනු ලබන අවස්ථාවක එකී අධිකාරිය හෝ මණ්ඩලය විසින් එකී ප්‍රදේශය සඳහා අඩි දහයකට නොඅඩු සහ අඩි විස්සකට නොවැඩි පළල් පටු මාවත් සැපයීම අරඹයා (මෙහි “ පසුපස පටු මාවත් යෝජනා ක්‍රම” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කළ හැකිය.

2) එවැනි කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් අරඹයා, යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරනු අධිකාරිය අත්පත් කර ගත යුතුය.

(a) පවත්නා ඕනෑම විවිධයක් හෝ පසු පස මංතීරුවක් මාවතකින් කිසියම් යෝජිත පසුපස මංතීරුවකට ප්‍රවේශය සැපයීමට අත්පත් කර ගැනීමට පවරා ගැනීමට අවශ්‍ය වූ ද, ගොඩනැගිලිවලින් ආවරණය වූද ඕනෑම ඉඩමක් සහ

(b) යෝජිත පසුපස මංතීරුවල, තුළ පිහිටි ගොඩනැගිලි සහිත අනෙක් ඕනෑම ඉඩමක් පවරා ගනු ලැබේ.

යෝජිත පසුපස පටු මාවත් වලට අයත් රේඛා තුළ පිහිටි වෙනත් ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් වන්දි නොගෙවිය යුතු ය. එනමුත් එවැනි සියළු ඉඩම් යෝජිත පසුපස පටුමාවත් සඳහා හිමිකරුවන් විසින් පරිත්‍යාග කරනු ලැබූ සේ සලකනු ලැබේ.

එසේ වුව ද එකී රේඛා මත හෝ ඇතුළත පිහිටියා වූ ද, යෝජනා අරඹයා ඉවත් කිරීමට සිදුවූනා වූ ද යම් ආදායම් උපයන ගස් සම්බන්ධයෙන් වන්දි ගෙවිය යුතු ය.

3) (පවත්නා මංමාවතකින් හෝ කිසියම් පසුපස පටු මාවතකින් ප්‍රවේශය සැපයීමේදී අවශ්‍ය වන ඉඩමක් නොවන) යෝජිත පසුපස පටු මාවතක රේඛා ඇතුළත පවත්නා කිසියම් ඉඩමක් පවරා ගැනීම මගින් හෝ පසුපස පටු මාවත් සඳහා කිසියම් ඉඩමක් වෙන්කර තැබීම මගින් හිමිකරුවාට අයිති ඉඩම, එහිම කොටසක් වන අනෙක් ඉඩමෙන් වෙන් කිරීමක් සිදු කරයි. එවැනි වෙන් කිරීමක් සඳහා වන්දියක් ගෙවනු නොලැබේ. එනමුත් ඉඩමේ කිසියම් කොටසක් එකී වෙන්කිරීම නිසා ඉදි කිරීම් භූමියක්

වශයෙන් වටිනාකමක් කමක් නොමැති බව ඔප්පු වුවහොත් හෝ හිමිකරු ගේ ඉල්ලීම මත, යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය එකී කොටස් අත්පත් කර ගත යුතු ය.

- 4) යෝජිත පසුපස පටු මාවත ඉදිකිරීම, යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අධිකාරිය විසින් භාරගත යුතු අතර, එකී ගොඩනැගීමේ පිරිවැය එවැනි අධිකාරියක සභාපතිවරයා විසින්, එකී පසුපස පටු මාවත මඟින් සේවය ලබන ඉඩම්වල හිමිකරුවන් අතර, යෝජනා ක්‍රමය මඟින් නියම කරන ලද ආකාරයට බෙදිය යුතු ය. කිසියම් හිමිකරුවෙකුගෙන් අයවිය යුතු, එසේ බෙදූ පංගුව, බද්දක් අය කර ගන්නා ආකාරයට හා ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව අයකර ගත යුතු ය
 - 5) මෙම ආඥා පනත යටතේ කිසියම් පසුපස පටු මාවතක් තනනු ලබන විට, පසුපස පටු මාවතට යාබදව තිබෙන දේපලක හිමිකරු හෝ එකී පසුපස පටු මාවත භාවිතා කිරීමට හිමිකම් ඇති තැනැත්තා, සභාපතිවරයා සෑහීමට පත්වන ආකාරයට, තම දේපලේ සිට එකී පසුපස පටු මාවතට ප්‍රවේශ වීමේ හා පිටවීමේ ප්‍රවේශ මාර්ගයක් සකස් කළ යුතු ය. ප්‍රමාණවත් කාලසීමාවක් ඇතුළත එකී හිමිකරුවා එකී මාර්ගය සැපයීමට අපොහොසත් වුවහොත්, සභාපතිවරයා හෝ ඔහු විසින් බලය පවරන ලද නිලධාරියා එම දේපලට ඇතුළු වී එකී මාර්ගය සැපයීමට අදාළ කටයුතු කළ යුතු අතර, එහිදී දැරීමට සිදුවූ වියදම් ප්‍රමාණය බද්දක් අයකර ගන්නා ආකාරයෙන් හා ක්‍රියාපටිපාටියන් එකී හිමිකරුගෙන් අයකර ගත යුතු ය.
 - 6) කිසියම් පසුපස පටු මාවතක් තුළ හෝ ඒ මත කිසියම් බාධා සිදුවන ඉදිකිරීමක්, ඉදිකිරීමට හෝ නඩත්තු කිරීමට හෝ ඉදි කිරීමට අවසර දීමට හෝ නඩත්තු කිරීමට අවසර දීමට කිසිම පුද්ගලයෙකුට හිමිකමක් නොමැති අතර පළාත් පාලන ආයතනය එවැනි ඉදිකිරීමක් දුටු තැන, එය කඩා ඉවත් කිරීමට පියවර ගනු ඇත.
 - 7) මෙම ආඥා පනත යටතේ තනනු ලබන කිසියම් පසුපස පටු මාවතක්, එහි ප්‍රථම ඉදිකිරීම සම්පූර්ණ වූ පසු, පළාත් පාලන ආයතනය විසින් නඩත්තු කළ යුතුය, අලුත්වැඩියා කළ යුතු ය.
51. 1) කිසියම් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක පරිපාලන සීමාවන් තුළ පිහිටි කිසියම් දේපලක් ගොඩනැගිලි කටයුතු සඳහා සංවර්ධනය කෙරෙමින් පවතින බව හෝ සංවර්ධනය කිරීමට ඉඩ තිබෙන බව එකී මණ්ඩලය හෝ අධිකාරිය සිතන විටක එකී මණ්ඩලය හෝ අධිකාරිය (මෙහි “ ගොඩනැගිලි යෝජනා ක්‍රමය” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කළ යුතු ය. එවැනි ඉඩමක් හෝ ඊට යාව ඇති කිසියම් ඉඩමක් සැලසුම් කිරීමේදී හා භාවිතා කිරීමේ දී මනා සනීපාරක්ෂක තත්වයන්, පහසුව හා

පහසුකම් ආරක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය යැයි සැලකෙන මං මාවත, පසුපස පටු මාවත් හා විවෘත ඉඩකඩ එකී යෝජනා ක්‍රම මඟින් පෙන්විය යුතු ය.

2) මෙම ඡේදය යටතේ කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් මඟින් බලය පවරා ඇති පරිදි යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන පළාත් පාලන ආයතනය විසින් එම මං මාවත්, පසුපස පටු මාවත් සහ විවෘත ඉඩකඩ සීමා ලකුණු කල යුතු අතර මෙම ආඥා පනතේ ii කොටසේ ii පරිච්ඡේදය ප්‍රකාරව පළාත් පාලන ආයතනයෙහි සභාපතිවරයාට නියෝග නිකුත් කිරීමේ බලය පැවරී ඇති කාරණා සියල්ල හෝ ඉන් කිසිවක් සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමට එක් සභාපතිවරයාට එම යෝජනා ක්‍රමය මඟින් බලය පැවරී ඇත. එවැනි කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක කොටසක් වන්නා වූ කිසියම් පිඹුරුපතකට, එම පරිච්ඡේදය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී (24 කොටස සම්බන්ධයෙන් හැර), ඒ යටතේ සභාපතිවරයා විසින් අනුමත කරන ලද පිඹුරු පතක ඇති වලංගුභාවය හිමිවේ.

52. (1) කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක සීමාවන් තුළ කලින් කලට ජලය එකතුවන හෝ එක තැන පල්වෙන කිසියම් වගුරු බිමක්, වැවක්, පොකුණක් ජලාශයක් හෝ කිසියම් පහත් බිමක් පිහිටා ඇති විට කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් විසින්, ප්‍රදේශයේ සෞඛ්‍යාරක්ෂාව, පහසුකම් හා සංවර්ධනය උදෙසා එම වගුරු බිම, වැව, පොකුණ, ජලාශය හෝ පහත් බිම ගොඩ කිරීම හෝ එම ප්‍රදේශයෙන් ජලය බැස්සවීම හෝ එම කාර්යයන් දෙකම ක්‍රියාත්මක කිරීම යෝග්‍ය යැයි තීරණය කරනු ඇත. එමෙන්ම එකී අධිකාරිය හෝ මණ්ඩලය විසින් එහිදී දැරීමට සිදුවූ වියදම් ප්‍රමාණය හා හානියට පත් ඉඩමේ වටිනාකම අනුව කරන ලද කාර්යය හෝ කාර්යයන්ගේ ස්වභාවය හා අනෙක් සෑම කරුණක්ම සලකා බලා යටකී කාර්යය හෝ කාර්යයන්හි දී දරන ලද වියදම එකී ඉඩමේ හිමියා විසින් දැරීම සාධාරණ බව තීරණය කරනු ඇත. මෙහිදී මණ්ඩලය හෝ අධිකාරිය විසින් ඉහත කී කාර්යය හෝ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා (මෙහි “ මුඩුබිම් සකස් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමය” Reclamation Scheme යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කරනු ඇත.

2) මුඩුබිම් සකස් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් මඟින් -

(a) කොමසාරිස් මණ්ඩලය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් අවශ්‍ය කාර්යය හෝ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා;

(b) එකී වගුරු බිම, වැව, පොකුණ, ජලාශය හෝ පහත්බිම පිහිටා ඇති ඉඩමෙහි හිමිකරු විසින් එකී කාර්යය හෝ කාර්යයන් පහසුවෙන් කරනු ලබනැයි මණ්ඩලය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය විශ්වාස කරනොත්, හෝ එකී වගුරුබිම, වැව, පොකුණ, ජලාශය හෝ පහත් බිම වෙන් වෙන්ව හිමි ඉඩම්වල පිහිටා ඇත්නම්, එකී ඉඩම් හිමියන් විසින් හවුල් කටයුත්තක් ලෙස එකී කාර්යය හෝ කාර්යයන් කරනු ලබනැයි එකී මණ්ඩලය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය විශ්වාස කරනොත් එකී කාර්යය හෝ කාර්යයන් ඉටු කිරීමට තීරණය කර ඇති එකී ඉඩම්වල හිමිකරුවන් සඳහා, නැතහොත් එකී තීරණයන් ක්‍රියාත්මක නොවන විට පමණක් හෝ එවැනි තීරණයක් ක්‍රියාත්මක වීමේදී, සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් එකී හිමිකරු හෝ හිමිකරුවන් විසින් කරන

ලද පැහැර හැරීම හා එවැනි පැහැර හැරීමේ ප්‍රමාණය මත, මණ්ඩලය හෝ ප්‍රාදේශීය අධිකාරිය විසින් එකී කාර්යය හෝ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා;

(c) යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මූල පිරිවැය සඳහා මණ්ඩලය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය සාධාරණ යැයි සලකනු ලබන ප්‍රමාණයකින් එකී මණ්ඩලය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් කරනු ලබන මූල්‍ය දායකත්වය සඳහා;

(d) එවැනි කිසියම් මූල්‍ය දායකත්වයකට යටත්ව, එකී යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී දැරීමට සිදුවූ මූල වියදම හෝ එකී වගුරුබීම, වැව, පොකුණ, ජලාශය හෝ පහත්බීම පිහිටා ඇති ඉඩම ව දේපල හිමිකරුවා හෝ හිමිකරුවන් විසින් පැහැර හරින ලද ගෙවීම් පියවීමේ මූල වියදම, යෝජනා ක්‍රමය මගින් නියම කරන ලද වාරික ගණනකින් අයකර ගැනීම සඳහා නැතහොත් එකී වගුරුබීම, වැව, පොකුණ, ජලාශය හෝ පහත් බීම පිහිටා ඇත්තේ විවිධ හිමිකරුවන්ට අයත් විවිධ දේපලවල නම්, එකී දේපල හිමිකරුවන් විසින් පැහැර හරින ලද ගෙවීම් යෝජනා ක්‍රමය මගින් සපයනු ලැබූ හෝ නියම කරනු ලැබූ ප්‍රමාණයන්ගෙන් අයකර ගැනීම සඳහා පහසුකම් සලසා කටයුතු කර තිබේ.

53. 1) සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සම්පූර්ණ වූ විට යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින් දැන්වීමක් සකස් කරනු ලබන අතර එමගින් -

- (a) කරන ලද යෝජනා ක්‍රමයේ තොරතුරු;
- (b) එම යෝජනා ක්‍රමයට අයත් ප්‍රදේශයේ සීමාවන්;
- (c) යෝජනා ක්‍රමයට වැයවන තක්සේරුකරන ලද පිරිවැය, එකී දේපල ක්‍රමයට අඩංගු ප්‍රදේශයේ සිතියම සහ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පවරා ගැනීමට, නැවත බෙදාදීමට හෝ අන්‍යාකාරයෙන් කටයුතු කිරීමට යෝජිත දේපල පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ඇතුලු යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ තොරතුරු දවසේ වැඩි පැය ගණනක් තුළ පරීක්ෂා කළ ස්ථානය ආදිය දක්වනු ලැබේ.

2) එකී දැන්වීමේ පිටපතක් සති තුනක් එක දිගට ගැසට් නිවේදනයෙහි පළකරනු ලබන අතර, එකී පිටපත, යෝජනා ක්‍රමයේ අයිති ප්‍රදේශය ඇතුළත් පරිපාලන සීමාවන් තුළ ප්‍රචාරය වන ප්‍රමාණය පත්‍ර එකක හෝ ඊට වැඩි ගණනක පවනු ඇත.

3) එවැනි දැන්වීමක් පළකර දින තිහක් තුළ, යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරියේ සභාපතිවරයා, යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමේදී බලපෑමට ලක්වන කිසියම් ඉඩමක හෝ ගොඩනැගිල්ලක පදිංචිකරුවන් වෙත දැන්වීමක් යොමු කරනු ඇත. එකී දැන්වීම එම පදිංචිකරුවන් හෝ ගොඩනැගිල්ල ඒ ආකාරයට බලපෑමට ලක්වන බව ප්‍රකාශකරන අතර එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල බලපෑමට ලක්වනුයේ කෙසේ ද යන්නත් පැහැදිලි කරනු ඇත. එමෙන්ම එකී හිමිකරුවා 54 වෙනි විධිවිධාන යටතේ යෝජනා ක්‍රමයට සිය විරෝධය ප්‍රකාශ

කිරීමට කැමති නම් එකී දැන්වීම ලැබී දින තිහක් (30) ඇතුළත සභාපතිවරයා වෙත සිය විරෝධය ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දන්වනු ඇත.

54. 1) යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමෙන් බලපෑමට ලක්වූ කිසියම් ඉඩමක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරුවෙක් එකී යෝජනා ක්‍රමයට පහත සඳහන් හේතු ඉදිරිපත් කරමින් විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කළ හැක.

- (a) සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය අනවශ්‍ය බව;
- (b) සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය වනාහි ප්‍රදේශය සම්බන්ධව ක්‍රියාකිරීමේ වඩාත්ම සතුටුදායක ක්‍රමය නොවන බව
- (c) යෝජනා ක්‍රමය සඳහා වැය වන මුදල අධික වියදමක් බව
- (d) යෝජනා ක්‍රමය විරෝධතාවය ප්‍රකාශ කරන පුද්ගලයාගේ ඉඩකඩම් දේපළ මත ක්‍රියාත්මක වීමේ දී එකී පුද්ගලයාට අනවශ්‍ය දුෂ්කරතාවයක් පැනනගින බව.

2) එවැනි විරෝධතා ප්‍රකාශයක් ලැබුණු වහාම එකී විරෝධතාවය ප්‍රකාශ කරන පුද්ගලයන්ට පෞද්ගලිකව හෝ නීතිඥයෙකු නැතහොත් තම විරෝධතාව සභාපතිවරයා ඉදිරියේ විභාග කිරීමට සභාපතිවරයා ඔවුන්ට ලබා දිය යුතුය. එකී කාර්යය සඳහා අධිකාරිය විසින් නම් කරන ලද පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගලයන් ඉදිරියේ විභාග කරවීමට අවස්ථාව ලබාදීම යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරියේ සභාපතිවරයාගේ යුතුකම වන්නේ ය. එමෙන්ම එකී සභාපතිවරයා විසින් අධිකාරිය වෙත එල්ල වූ විරෝධතාවය පිළිබඳ වාර්තාවක් සැකසිය යුතු වේ.

3) එවිටම අධිකාරිය එකී විරෝධතාවන් පිළිබඳව එය යෝග්‍ය යැයි සලකනු ලබන නියෝගයක් නිකුත් කිරීමක් හෝ ඒ අනුව අදාළ යෝජනා ක්‍රමය වෙනස් කිරීම හෝ වෙනස් කිරීමට ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හා හෝ කළ හැකි ය.

4) එවැනි යම් විරෝධතා සලකා බැලීමේදී යෝජනා ක්‍රමය තුළට යම් වෙනස්කම් ඇතුළත් කිරීමට සිදුවන විට එවැනි වෙනස්කම් මගින් බලපෑමට ලක් වෙන පුද්ගලයන්ට ඒ බව යෝග්‍ය යැයි අධිකාරිය විසින් සිතන ලබන ආකාරයට එකී අධිකාරිය විසින් දන්වනු ලැබේ. එසේම අධිකාරිය විසින් එවැනි වෙනස් කිරීම සඳහා වන විරෝධතා ප්‍රකාශ විභාග කරනු ලබන හෝ තීන්දු කරනු ලබන වෙලාවක් හෝ ස්ථානයක් නියම කළ යුතු අතර ඉන්පසු යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන

අධිකාරිය වැඩිදුර විරෝධතා විභාග කිරීමට භාර නොගත යුතුය. එවැනි විරෝධතාවයන් විභාග කිරීමෙන් අනතුරුව අධිකාරිය විසින් යෝජනා ක්‍රමය සම්බන්ධව අවසන් තීන්දුව ගනු ලබන අතර එකී අධිකාරිය එම යෝජනා ක්‍රමය අනුමත කළහොත් එම යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ විස්තර ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබේ. එමෙන්ම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ එක් එක් දේපල බලපෑමට ලක්වන ආකාරය දක්වන ලේඛනයක් සහ පිඹුරුපත් දිනයේ සෑහෙන පැය සංඛ්‍යාවක් තුළ පරීක්ෂා කළ හැකි ස්ථානය පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ද ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබේ.

5) සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයකට ඇතුළත් කිසියම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් මෙම ආඥා පනත මගින් අභියාචනා ඉදිරිපත් කිරීමේ අයිතිය සපයා ඇති අවස්ථාවක මෙම ඡේදය දක්වා ඇති හේතු මත කිසියම් පුද්ගලයෙක් යෝජනා ක්‍රමයකට විරුද්ධත්වයක් ප්‍රකාශ නොකළ හේතුව නිසා ඒ පුද්ගලයාට එම අභියාචනා කිරීමේ අයිතිය අහිමි නොකළ යුතු ය.

55. 1) යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය අවසානයේ එකී යෝජනා ක්‍රමය අනුමත කිරීමෙන් පසුව එකී යෝජනා ක්‍රමය අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

2) අනුමැතිය සඳහා කරන සෑම ඉදිරිපත් කිරීමක් ම පහත දේ සමග විය යුතුය.

- (a) ඒ යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ විස්තරයක් හා යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී වැය වන වියදම් තක්සේරුව සම්බන්ධ සම්පූර්ණ තොරතුරු
- (b) මූලින් සකස් කරන ලද යෝජනා ක්‍රමයේ දී ඇති කරන ලද යම් වෙනස්කම්වලට හේතු සඳහන් වන ප්‍රකාශයක්
- (c) 54 ඡේදය යටතේ ලැබුණු කිසියම් විරෝධතාවයක් වෙතොත් ඒ පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්
- (d) යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී අවතැන් වීමේ අවධානමට ලක්ව ඇති දුප්පත් හා කම්කරු පන්තියට පුද්ගලයින් සඳහා නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා සකස් කරන ලද හෝ යෝජිත වැඩපිළිවෙළ පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්

3) කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති විට එය ඉදිරිපත් කරන අධිකාරිය එහි තොරතුරු සඳහන් දැන්වීමක් පළ කිරීම සහගැසටි නිවේදනයේ හා ප්‍රදේශය පවත්නා ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක පළ කරවා ගත යුතු ය.

56. 1) අමාත්‍යවරයාට තමා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සඳහා අනුමැතිය පළකිරීමට හෝ අනුමැතිය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හෝ බලතල ඇති අතර එම යෝජනා ක්‍රමය වැඩිදුර සලකා බැලීම සඳහා එකී යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය වෙත යොමු කිරීමට බලය ඇත.

2) එවැනි වැඩිදුර සලකා බැලීමක් මත එකී යෝජනා ක්‍රමයට යම් වෙනස්කම් ඇතුළත් කරනු ලැබුවහොත් 54 වගන්තිය යටතේ වෙනස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් නියම කොට ඇති ක්‍රියා පටිපාටිය අනුගමනය කළ යුතු ය.

3) අමාත්‍යවරයා විසින් දෙනු ලබන අනුමැතිය මගින් මෙම ආඥා පනත යටතේ සපයා ඇති අභියාචනා සඳහා ඇති හිමිකම් වලට හානියක් නොවිය යුතුය.

57. 1. සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සඳහා අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය ගැසට් නිවේදනයේ පළකරනු ලබන දැන්වීමක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු අතර, එවැනි දැන්වීමක් පළ වූ වහාම යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය එකී යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා හැකි ඉක්මනින් පියවර ගත යුතු ය.

2. එසේ වුවද යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය මගින් පියවා ගත යුතු වූ එවැනි කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක දල ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රුපියල් ලක්ෂ ඉක්මවන්නේ නම් එකී යෝජනා ක්‍රමය පාර්ලිමේන්තුව විසින් විශේෂ යෝජනාවක් මගින් සම්මත කරන තුරු එම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක නොකළ යුතුය.

3. මෙම ඡේදය යටතේ ඇති යෝජනා ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් පළ කරන ලද දැන්වීම එකී යෝජනා ක්‍රම මනා ලෙස සකස් කර ඇති බවටත්, අනුමැතිය ලබා ඇති බවටත් අවසාන සාක්ෂිය වේ .

58. 1) කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සඳහා අමාත්‍යවරයා තම අනුමැතිය පළ කළ පසු එය සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාවට නැංවීමට පෙර ඕනෑම අවස්ථාවක යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය 2 උප වගන්තිය යටතේ දක්වා ඇති කොන්දේසි වලට යටත් එහි යම් වෙනස්කම් සිදු කළ හැකි ය

2) එකී වෙනස්කම් මගින්,
(a) යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තු කරන ලද පිරිවැය එවැනි පිරිවැයෙන් සියයට පහකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් හෝ රුපියල් දහදහසකට වඩා ප්‍රමාණයකින් වැඩි කරන බවට පෙනී යන ;

(b) ගිවිසුමකින් හැර අන්‍යාකාරයෙන් කිසියම් ඉඩමක් අත්පත් කර ගැනීම හෝ කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් කඩා බිඳ දැමීමක් අදහස් වන ඕනෑම අවස්ථාවක ,

අමාත්‍යවරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය රහිතව එවැනි වෙනස් කිරීමක් සිදු නොකළ යුතු අතර එවැනි අත්පත් කර ගැනීමක් හෝ කඩා බිඳ දැමීමකින් අලාභ ලැබූ කිසියම් හිමිකරුවකුට අමාත්‍යවරයා නියම කරන ආකාරයට තම දුක්ගැනවිල්ල විභාග කරවා ගැනීමට අවස්ථාවක් ලබා නොදී කිසිම වෙනස්කමක් සිදු නොකළ යුතුය. එසේ වුවද ඇස්තමේන්තුගත වැයකළ පිරිවැය රුපියල් දහස නොඉක්මවන විටදී මෙහි (a) ඡේදය යටතේ පූර්ව අනුමැතියක් අවශ්‍යය නොවේ.

59. පළාත් පාලන ආයතනයක බලතල හා වගකීම් නියම කරනු ලබන කිසියම් ප්‍රඥප්තියක් යටතේ පළාත් පාලන ආයතනයට සිය අභිමතය පරිදි අරමුදල් වැය කර හැක්කේ පළාත් පාලන ආයතනය මගින් එම පනත මගින් සපයා ඇති පරිදි අන්‍යාකාරයෙන් හෝ ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දා වූ ද මෙම ආඥා පනත යටතේ වූ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම වලට පමණි.

60. පළාත් පාලන ආයතනයක සභාපතිවරයාට මෙම ආඥා පනතේ හත් වගන්තිය යටතේ තම අනුමැතිය හෝ අවසර ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට බලය පැවරී ඇති හේතුවලට හැරෙන්නට පළාත් පාලන ආයතනයක සභාපතිවරයා විසින් ඔහුගේ අනුමැතිය හෝ අවසරය අවශ්‍ය වී ඇති ගොඩනැගිල්ල හෝ ගොඩනැගිලි කටයුතු සම්පූර්ණ වීමේ දී එකී ගොඩනැගිල්ල මගින් මෙම ආඥා පනතේ සැලකිල්ලට භාජනය වී ඇති කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයකට බාධා පැමිණේ නම් හෝ බාධා පැමිණීමට ඉඩ තිබේ නම් එවැනි ගොඩනැගිල්ලකට හෝ ගොඩනැගිලි කටයුතු තම අනුමැතිය ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකිය .

61. 1. අමාත්‍යවරයා විසින් අවසරය ලබා දෙන ලද කිසියම් සංවර්ධන ක්‍රමයක් සඳහා අවශ්‍ය කිසියම් ඉඩමක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් අත්පත්කර ගැනීමට කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ කිසියම් කොමසාරිස් මණ්ඩලය අපොහොසත් නම් නැතහොත් අපොහොසත් යැයි එයට තේරුම් ගියතොත් එකී පළාත් පාලන ආයතනය විසින් මණ්ඩලය විසින් බලය පවරන ලද කිසියම් නිලධාරියෙක් එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල පිහිටි ප්‍රදේශය තුළ අධිකරණ බලය මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය වෙත ඉල්ලුම් කර එකී අධිකරණයේ නියෝගයක් ලබාගත යුතු ය. එකී නියෝගය මගින් පිස්කල් නිලධාරියෙකු ලවා එකී ඉඩමෙන් හෝ ගොඩනැගිල්ලෙන් අදාළ පදිංචිකරු තොරපා දමා, එහි අයිතිය එකී පළාත් පාලන ආයතනය හෝ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් පෙනී සිටි නිලධාරියාට එහි සන්තකය ලබාදීමට කටයුතු සැලසිය හැක

- 2) (1) උප වගන්තිය යටතේ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය මගින් පිස්කල් නිලධරයාට නියෝගයක් නිකුත් කරන විට එකී නිලධරයා එම නියෝගය වහාම ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අතර එකී නියෝගය ක්‍රියාත්මක කළ ආකාරය ලිඛිතව එම අධිකරණයට වාර්තා කළ යුතු ය.
- 3) (1) උප වගන්තිය යටතේ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය මගින් නිකුත් කරන ලද නියෝගයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පිස්කල් නිලධරයා හෝ ඔහුගේ උපදෙස් අනුව ක්‍රියා කරන තැනැත්තා අවශ්‍ය බලය භාවිතා කළ හැකි ය.
- 4) බදු කුලී සීමා කිරීමෙන් ආඥා පනතේ කුමක් කීව ද මෙම ඡේදයේ ඇතුළත් විධිවිධානය නීතිමය වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

62. කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් නිමාවට පත්වූ විට ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලය විසින් පළාත් පාලන ආයතනය හා එකඟත්වය මත හෝ එවැනි එකඟත්වයක් නොමැති තැන අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය සහිතව සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය යටතේ එකී මණ්ඩලය විසින් ඉදිකරන ලද කිසියම් වීථියක්, පසුපස පටු මාවතක් හෝ විවෘත ඉඩකඩක් හෝ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ මණ්ඩලය විසින් පාලනය කරන ලද කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ කාර්යයක පාලනය, පළාත් පාලන ආයතනය වෙත පැවරිය හැකිය. එතැන් පටන් එවැනි වීථියක, පසුපස පටු මාවතක හෝ විවෘත ඉඩකඩක නඩත්තුව, පාලනය හා එකී ගොඩනැගිල්ලේ හෝ කාර්යයයේ පාලනය පළාත් පාලන ආයතනය විසින් භාරගත යුතු ය.

63. කිසිම සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් හෝ යෝජිත සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් එයට ඇතුළත් දේපළ අත්‍ය තැනැත්තෙකුට පැවරීමට හෝ උකස් කිරීමට එකී දේපළ හිමියාගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය නොකළ යුතු අතර එකී දේපළ අන්තිම කැමති පත්‍රයකින් හෝ උරුමකරුවන්ට පැවරීමට හෝ එයට සම්බන්ධ කිසියම් අයිතිවාසිකමක් පිළිබඳ නීතිමය පිළිවෙලකට බාධා නොකළ යුතු ය. නමුත් එකී අත්සතු කිරීම් පැවරීම් උකස් කිරීම් හා නීතිමය පිළියම් එම යෝජනා ක්‍රමයට හා යවන ලද සියලුම දැන්වීම් වලට සියලුම පල කිරීම් වලට සහ එහිදී අනුගමනය කළ ක්‍රියාපටිපාටිය වලට යටත් විය යුතු ය.

එසේ වුවද යෝජනා ක්‍රමය සම්පූර්ණ වන තෙක් හෝ අත්හරින තෙක් එවැනි අත්සතු කිරීමක් හෝ උකසට යටත් කිරීමක් පිළිබඳ ලිඛිත දැන්වීමක් එකී අත්සතු කිරීම හෝ උසස් කිරීම සඳහා බලපානු ලබන ලේඛන සමගින් යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරන අධිකාරිය වෙත යොමු නො කළහොත් එම අත්සතු කිරීම හෝ උකසට යටත් කිරීම නිත්‍යානුකූල නොවනු ඇත.

එසේම කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් තුළ කිසියම් දේපලක් බෙදීමට යම් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්නා විට හෝ ඇති ඕනෑම විටෙක එකී යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ කිසියම් දැන්වීමක් ලැබුණා වූ එම ක්‍රියා මාර්ගයට සම්බන්ධ පාර්ශවයේ යුතුකම වනුයේ එකී දැන්වීම

අධිකරණයට හෙළිදරව් කිරීම වේ. යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳව මේ ආකාරයෙන් හෝ අන්‍යාකාරයෙන් දැනුවත් කිරීම එකී ක්‍රියා මාර්ගය පිළිබඳ දැන්වීම යෝජනා ක්‍රමය සකස් කර අධිකාරියට යොමු කිරීම අධිකරණයේ යුතුකම වන්නේ ය. අධිකාරියේ ඉල්ලීම අනුව අධිකාරිය එකී ක්‍රියාමාර්ගයේ පාර්ශවකරුවකු ලෙස නම් කිරීමත් ක්‍රියාමාර්ගය සම්බන්ධ කිරීම නියෝගයක යෝජනා ක්‍රමය අදාළ අංගයක් ලෙස නම් කිරීම අධිකරණ නියෝගයකින් විය යුතුය.

iii පරිච්ඡේදය

බාධක ගොඩනැගිලි

64. කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක පරිපාලන සීමාවක් තුළ පිහිටි මනුෂ්‍ය වාසයට නුසුදුසු හෝ එසේ නොවන කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ එකී ගොඩනැගිල්ලේ කිසියම් කොටසක් වෙනත් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ ගොඩනැගිලි ආසන්නයේ හෝ ඒ හා සම්බන්ධව පිහිටා මතු දැක්වෙන ගැටලුකාරී තත්වයන් නිර්මාණය කරන බවට එකී පළාත් පාලන ආයතනයේ සෞඛ්‍ය නිලධාරීවරයාට නිරීක්ෂණය විය හැක.

එම තත්වයන් නම්,

- a) එකී ගොඩනැගිල්ල පිරිසිදු වාතාශ්‍රය වළක්වන හෝ බාධා කරන අතර වෙනත් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ ගොඩනැගිලි හෝ එකී කිසියම් කොටසක් මනුෂ්‍යවාසයට නුසුදුසු තත්වයකට නැතහොත් යහපත් සෞඛ්‍යයට අහිතකර තත්වයකට පත් කරයි නැතහොත් පත් කිරීමට දායක වෙයි; නැතහොත්
- b) එවැනි අනෙක් ගොඩනැගිලි හා සම්බන්ධයෙන් පැන නගින විපත්ති දායක තත්වයන් හා සෞඛ්‍යයට අහිතකර පීඩාවන් සඳහා, පිළියම් යෙදීමට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන යම් නීති මාර්ග ගැනීමෙන් වළක්වාලනු ලබයි.

65. ඕනෑම නේවාසික ස්ථානයක හතර දෙනෙක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් පදිංචිව ඇත්නම් ,64 වගන්තිය යටතේ සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් සඳහන් කර ඇති ගොඩනැගිල්ලට සමාන කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් වෙනොත් ඒ සම්බන්ධයෙන් විස්තර ප්‍රාදේශීය අධිකාරියට දැන්විය යුතු ය.

66. (1) 64 හා 65 යන වගන්තිවල දක්වා ඇති එවැනි විස්තර ප්‍රකාශයක් ලද වහාම පළාත් පාලන ආයතනය.

(a) එකී විස්තර ප්‍රකාශයට වාර්තාවක් සකස් කර විය යුතු අතර එම වාර්තාව තුළ ගොඩනැගිල්ලේ තත්ත්වය හා එකී ගොඩනැගිල්ලේ හෝ එහි කොටසක් කඩා ඉවත් කිරීමේ වියදම හා ඉඩම අත්පත් කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් කරුණු ඇතුළත් විය යුතු ය ; සහ

(b) එවැනි වාර්තාවක් ලද වහාම එකී විස්තර ප්‍රකාශය හා වාර්තාව සැලකිල්ලට භාජනය කළ යුතුය. සහ

(c) එකී පළාත් පාලන ආයතනය ඉදිරියට ක්‍රියා කිරීමට තීරණය කළහොත් විස්තර ප්‍රකාශයේ හා වාර්තාවේ පිටපතක් අදාල බාධක ගොඩනැගිල්ල පිහිටි ඉඩමේ හිමිකරු වෙත ලබාදිය යුතු අතර, ඒ සමඟ ඒ සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලීම සඳහා වෙලාවක් හා ස්ථානයක් නියම කළ දැන්වීමක් අදාල හිමිකරු වෙත ලබාදිය යුතු ය.

(2) ඉහත කී වෙලාවේදී හා ස්ථානයේදී පළාත් පාලන ආයතනයේ සභාපතිවරයා ඉදිරියේ පෙනී සිට තම විරෝධය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා එවැනි සෑම හිමිකරුවෙකුට ම නිදහස තිබිය යුතු ය. එවැනි විරුද්ධත්වයක් පිළිබඳව සභාපතිවරයාගේ වාර්තාව පරීක්ෂා කිරීමෙන් අනතුරුව පළාත් පාලන ආයතනය නියෝගයක් මගින් එකී විරුද්ධත්වය ට ඉඩ දිය යුතු ය. නැතහොත් එකී බාධක ගොඩනැගිල්ල හෝ එකී කොටස කඩා ඉවත් කළ යුතු බවට නියම කළ යුතු ය.

(3) එවැනි නියෝගයකින් අසතුවට පත් ඕනෑම හිමිකරුවෙකු අභියාචනා විනිශ්චය සභාවට අභියාචනාවක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

67. මෙම ඡේදය යටතේ බාධක ගොඩනැගිල්ලක් හෝ එහි කොටසක් කඩා ඉවත් කිරීමට නියෝගයක් කළ කල්හි එකී නියෝගයට එරෙහිව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් නොවිය හැක හෝ එකී නියෝගයට එරෙහිව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් විය හැකිය. යම් හෙයකින් එවැනි අභියාචනයක් අසාර්ථක වුවහොත් හෝ අත් හරිනු ලැබුවහොත් නියෝගය කරනු ලබන අධිකාරිය විසින් එකී බාධක ගොඩනැගිල්ල හෝ එහි කොටසක පිහිටා ඇති ඉඩම අත්පත් කරගත යුතු ය.

68. මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ අත්පත් කර ගැනීමට යෝජිත බාධක ගොඩනැගිල්ලක් හෝ එහි කොටසක් ඉදිකරන ලද ඉඩමක හිමිකරුවකු, එකී යෝජිත අත්පත්කර ගැනීම පිළිබඳ නොතිසි ලැබී මසක් ඇතුළත එකී ගොඩනැගිල්ල හෝ එහි කොටස පිහිටි ඉඩම තමා සන්තකයේ තබා ගැනීමට කැමැත්ත ප්‍රකාශ කළ හැකිය. එකී ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීමට බාර ගත යුතු ය. නැතහොත් භූමිය අත්පත් කර ගැනීමට කර ගැනීමට යෝජනා කරනු ලබන අධිකාරියට එකී ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීමට අවසර ලබා දිය යුතු ය. එවැනි අවස්ථාවකදී එකී හිමිකරු

ඉඩම තම සන්තකයේ තබා ගත යුතු අතර, අදාළ ගොඩනැගිල්ල හෝ එහි කොටස කඩා ඉවත් කිරීම සඳහා එකී අධිකාරිය වෙනත් වන්දියක් ලබා ගත යුතු ය.

69. කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් පමණක් බාධක ස්ථානයක් වශයෙන් සලකා අත්පත් කර ගැනීමට යෝජිත අවස්ථාවක සහ එසේ අත්පත් කර ගැනීමට යෝජිත ගොඩනැගිලි කොටස, වන්දි මුදල් තීරණය කරනු ලබන අධිකරණයේ හෝ බෙරුම්කරණ මණ්ඩලය සිතන පරිදි සැලකිය යුතු සැලකිය යුතු හානියක් නොමැතිව ගොඩනැගිල්ලේ ඉතිරි කොටසින් පහසුකම් ලබන අවස්ථාවක තමා සම්පූර්ණ භුක්ති විදින ඉඩම අත්පත් කරගත යුතු යැයි එකී ගොඩනැගිල්ලේ හිමිකරු ප්‍රකාශ කරතොත් එය යෝග්‍ය නොවන්නේය.

එසේ වුව ද, වන්දි ගෙවිය යුත්තේ එසේ අත්පත් කර ගැනීමට යෝජිත ගොඩනැගිලි කොටසේ වටිනාකමට අමතරව, එකී කොටස තුළ කෙරෙන වෙන් කිරීම සම්බන්ධවය.

70. (1) කිසියම් බාධක ගොඩනැගිල්ලක් හෝ එහි කොටසක් කඩා ඉවත් කරන ලෙස නියෝග කරනු ලබන අධිකාරියේ සභාපතිවරයා, එවැනි කඩා ඉවත් කිරීමක් මගින් 64 වැනි වගන්තියේ සඳහන් කරන ලද ආකාරයේ අනෙක් ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම වැඩි වේ යැයි සිතිය හැකිය. ඒ අනුව අදාළ අනෙක් ගොඩනැගිලි වල හිමිකරුවන්ට දැන්වීම් යැවීමෙන් අනතුරුව හා ඔවුන්ගේ අදහස් විභාග කරවීමට අවස්ථාවක් සලසා දීමෙන් අනතුරුව සභාපතිවරයා විසින් එකී බාධක ගොඩනැගිල්ල හෝ එහි කොටස කඩා ඉවත් කිරීම නිමිත්තෙන් ගෙවනු ලබන වන්දි ප්‍රමාණයෙන්, අදාළ අනෙක් ගොඩනැගිලි වල වටිනාකමින් වැඩි වූ ප්‍රමාණයට සමාන ප්‍රමාණයක් අදාළ අනෙක් ගොඩනැගිලි හිමිකරුවන් අතර සමසේ බෙදනු ලැබේ.

(2) මෙම වගන්තිය යටතේ කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් බෙදනු ලැබූ මුදල් ප්‍රමාණයක්, බද්දක් අය කර ගන්නා ආකාරයට හා ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව අයකර ගත යුතුය.

(3) මෙම වගන්තිය යටතේ කරන ලද මුදල් බෙදීමක් සම්බන්ධයෙන් අසතුටට පත් ඕනෑම අයෙකුට අභියාචන විනිශ්චය සභාව වෙත තම අභියාචනය ඉදිරිපත් කළ හැක.

71. හිමිකරු විසින් භූමියක් හෝ මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ කඩා ඉවත් කරන ලද ගොඩනැගිල්ලක් පිහිටි භූමියක කොටසක් හෝ එකී ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් තමා සන්තකයේ තබා ගන්නා අවස්ථාවක, මෙම පරිච්ඡේදයේ අදහස් වන ආකාරයට බාධක ගොඩනැගිල්ලක් වන කිසිම ගොඩනැගිල්ලක් හෝ ඉදි කිරීමක් එසේ සන්තකයේ තබා ගන්නා ලද භූමියේ හෝ එහි කොටසක ඉදි නොකළ යුතු ය.

72. මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ අවශ්‍ය ඉඩම් අත්පත් කරගත් අවස්ථාවක, බාධක ගොඩනැගිල්ල හෝ එහි අදාළ කොටස කඩා ඉවත් කිරීමට නියෝග කරනු ලබන අධිකාරිය එකී ගොඩනැගිල්ල හෝ එහි කොටස කඩා ඉවත් කළ යුතු ය. එමෙන්ම එවැනි බාධක ගොඩනැගිල්ලකින් හෝ එහි අදාළ කොටසින් ඇතිවිය හැකි ප්‍රශ්නකාරී තත්ත්වයන් හෝ අනෙකුත් පීඩාවන් සඳහා පිළියම් යෙදීමට විවෘත ඉඩකඩක් අවශ්‍ය බැවින් එකී අධිකාරිය විසින් සම්පූර්ණ භූමිය හෝ එහි ප්‍රමාණවත්

කොටස විවෘත ඉඩකඩක් ලෙස තැබිය යුතු අතර, අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය මත හා ඔහු විසින් යෝග්‍ය යැයි සලකනු ලබන නියමයන් මත භූමියෙන් එකී අරමුණ සඳහා අවශ්‍ය නොවන කිසියම් කොටසක් විකිණීම, හුවමාරු කිරීම හෝ බද්දට දීම කළ යුතුය.

- 73. අධිකාරිය මෙම පරිච්ඡේදයට අනුකූලව බාධක ගොඩනැගිල්ලක් හෝ බාධක ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් පිහිටි භූමිය අත්පත් කර ගැනීමෙන් අනතුරුව, එය සුදුසු යැයි සිතෙන පරිදි එවැනිම භූමියක්, වීථියක්, මාවතක් හෝ වෙනයම් ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයක් උදෙසා එකී භූමිය වෙන් කළ යුතුය.
- 74. මෙම පරිච්ඡේදයේ 68 සිට 73 දක්වා වගන්ති අවශ්‍ය වෙනස්කිරීම් සහිතව කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ඇතුළත පිහිටි ඕනෑම බාධකාරී ගොඩනැගිල්ලකට අදාළ වේ

iv පරිච්ඡේදය

සෞඛ්‍යයට අහිතකර වාසස්ථාන

- 75. මෙම වගන්තියේ දී අන්‍යාකාරයෙන් හඟවන අවස්ථාවන් හැර “වාසස්ථාන නිවාසය” යන පදයෙන් වාසස්ථාන නිවාසයට කොටසක් වන කිසියම් වාසයට සුදුසුවන්නා වූ කාමරයක් ඇතුළත් වන අතර, එවැනි කිසියම් කාමරයක් සඳහා මෙම පරිච්ඡේදයේ ඇතුළත් සියළුම විධිවිධානයන් සම්පූර්ණ වාසස්ථාන නිවාසයකට වන පරිදිම අදාළ වේ.
- 76. පළාත් පාලන ආයතනය තුළ මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා භාවිතා කරනු ලබන කිසියම් වාසස්ථාන නිවාසයක් හෝ එහි කොටසක් මනුෂ්‍ය වාසයට නුසුදුසු යැයි සහතික කරනු පිණිස කලින් කලට එකී අධිකාරියේ පරිපාලන සීමාවන්හි පරීක්ෂාවක් කරවීම පළාත් පාලන ආයතනයේ වගකීම වන්නේය. එමෙන් ම අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමත කරන ආකාරයට වාර්තා තැබීම හා ඔහුගේ රෙගුලාසිවලට අනුව ක්‍රියා කිරීම පළාත් පාලන ආයතනයේ සහ එහි සියළුම නිලධාරීන්ගේ වගකීම වන්නේ ය.
- 77. (1) පළාත් පාලන ආයතනයේ සෞඛ්‍ය නිලධාරියාගේ විස්තරය මත හෝ දී ඇති කිසියම් තොරතුරක් මත මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා භාවිතා කරනු ලබන කිසියම් වාසස්ථාන නිවාසයක් මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා නුසුදුසු බවට සභාපතිවරයාට පෙනී ගියහොත්, මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත ඉල්ලීමක් කොට (මෙහි “වසා දැමීමේ නියෝගයක්” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන විශේෂ නියෝගයක් ලබාගෙන, එකී වාසස්ථාන නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසයට සුදුසු තත්ත්වයට පත් කරන තෙක්, එකී වාසස්ථාන නිවාසය තහනම් කරවීම සභාපතිවරයාගේ වගකීම වන්නේ ය. එකී වාසස්ථාන නිවාසයේ හිමිකරුට නොතීසියක් යැවීමෙන් අනතුරුව එවැනි නියෝගයක් මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.
- (2) වසා දැමීමේ නියෝගයක් කර ඇති විටක, සභාපතිවරයා විසින් වාසස්ථාන නිවාස මත හෝ ඒ තුළ පෙනෙන ස්ථානයක ප්‍රදර්ශනය කරවන ලද දැන්වීමක් මගින්, එකී වාසස්ථාන නිවාසයේ

පදිංචිකරුවන් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් දැන්වීම පළකරන ලද දිනයේ සිට මසක් ඇතුළත අදාළ නිවස භූමියෙන් පිටවිය යුතු බවට නියෝග කරනු ඇත.

(3) වසා දැමීමේ නියෝගයකට එරෙහිව කුමන අභියාචනයක් ඉදිරිපත් වුවද, එකී නියෝගය එහි දක්වා ඇති කාලසීමාව ඉක්මවා ක්‍රියාත්මක විය හැකි ය. නැතහොත් අදාළ නිවාස භූමිය කලින් අත්හැර ඇත්නම්, එකී තහනම් නියෝගය ක්‍රියාත්මක වනුයේ එසේ අත්හරිනු ලබන දිනයේ පටන් වන අතර, එකී නිවස භූමිය හිස් නම්, එකී නියෝගය කරනු ලැබූ දිනයේ පටන් වනු ඇත.

(4) වසා දැමීමේ නියෝගයකට ලක්වූ වාසස්ථාන නිවාසයක් මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා සුදුසු බවට සහාපතිවරයා සෑහීමකට පත්වන්නේ නම්, ඔහු විසින් වාසස්ථාන නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා සුදුසු බවට තම අත් අකුරින් ලියන ලද සහතිකයක් ලබා දිය යුතු ය.

(5) වාසස්ථාන නිවාසයක කිසියම් පදිංචිකරුවකු විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක දී එවැනි සහතිකයක් නිකුත් කිරීමට සහාපති විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබුවහොත්, එකී හිමිකරු වසා දැමීමේ නියෝගය සම්බන්ධයෙන් මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත ඉල්ලීමක් කළ හැක.

(6) වසා දැමීමේ නියෝගයකට එරෙහිව කරන ලද කිසියම් අභියාචනාවක් නිෂ්ප්‍රභ වුවහොත්, හෝ අත්හරිනු ලැබුවහොත්, එකී අභියාචනා කිරීමට ප්‍රමාණවත් හේතු පැවතී බවටත්, එකී අභියාචනය නියෝගය ප්‍රමාද කිරීමේ අරමුණින් නොකරන ලද බවටත්, දඩ නියම කරනු ලබන අධිකරණය සතුටුදායක ලෙස සෑහීමකට පත් කිරීමට එකී අභියාචනය ඉදිරිපත් කරන තැනැත්තා අපොහොසත් වුවහොත්, එකී තැනැත්තා නියෝගයට පටහැනිව ක්‍රියාකල කාලය තුළ දිනකට රු.20ක් නොඉක්මවන දඩ මුදලකට යටත් විය යුතුය. ඒ අනුව අභියාචනාධිකරණය එකී අභියාචනය විභාග කොට එය නිශ්ප්‍රභ වුවහොත්, සිතාසි ලැබීමට හෝ යැවීමට ක්‍රියා කරනු ලබන අධිකරණයේ සලකා, එකී අභියාචනාධිකරණය විසින් එකී දඩ මුදල පැනවිය යුතු ය.

78. මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ තහනම් නියෝගයක් කෙරෙන විට මහේස්ත්‍රාත්වරයා, කිසියම් බෙදුම් බිත්තියක්, කාමරයක් හෝ අන් ඉදිකිරීමක් ඉවත් නොකර, වෙන් නොකර හෝ සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් කඩා ඉවත් නොකර, එසේත් නැතිනම් ඔහු විසින් නියම කරන ලද වෙනස්කිරීම් හෝ ඉදිකිරීම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක නොකර, එකී නියෝගය කිරීමට අදාළ වන වාසස්ථාන නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා සකස් කල නොහැකි යැයි තීරණය කරනු ලැබුවහොත්, මහේස්ත්‍රාත්වරයා තහනම් නියෝගයක් මගින් පහත සඳහන් කාරණා සියල්ලම හෝ ඉන් කිසිවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස අදාළ හිමිකරුට නියම කල හැකිය.

(a) ප්‍රශ්නකාරී බෙදුම් බිත්තිය, කාමරය හෝ වෙන යම් ඉදිකිරීමක් ඉවත්කිරීම, වෙනස් කිරීම හෝ සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් කඩා ඉවත් කිරීම.

(b) නියම කරන ලද වෙනස්කිරීම් හෝ ඉදිකිරීම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම.

79. කිසියම් වාසස්ථාන නිවාසයක් සම්බන්ධයෙන් තහනම් නියෝගයක් පනවා ඇත්ත්, එකී නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසයට හැර අන් අරමුණක් සඳහා යොදාගත හැකි අතර, එකී අරමුණු සඳහා සහාපතිවරයා හෝ මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් ලිඛිතව බලය පැවරිය යුතු ය.

80. මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ සමාජිකී කිරීමේ නියෝගයක් කර ඇති විටෙක පළාත් පාලන ආයතනයේ සභාපතිවරයා විසින් එකී වසා දැමීමේ නියෝගය හා සම්බන්ධ වාසස්ථාන නිවාසයේ දොර මත, එකී වාසස්ථාන නිවාසය හෝ කාමරය මනුෂ්‍ය වාසයට නුසුදුසු බවට අසල්වැසි පුද්ගලයන්ට තේරුම් යන සේ ඉංග්‍රීසියෙන්, සිංහලෙන් හෝ දෙමළ භාෂාවෙන් වචන හෝ අකුරු කැපී පෙනෙන ආකාරයට සටහන් කරවිය යුතු මෙන්ම වසා දැමීමේ නියෝගය බලාත්මකව පවතින තාක්කල් කිසිම පුද්ගලයෙකුට එසේ සටහන් කරන ලද වචන හෝ අකුරු ඉවත් කිරීමෙන් හෝ මකා දැමීමෙන් වැළකිය යුතු ය.

81. 1.) 79 වැනි වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව කිසියම් වාසස්ථාන නිවසක් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද වසා දැමීමේ නියෝගයක් මාස තුනක කාල සීමාවක් බල පවත්වා ඇතිවිට, එකී වාසස්ථාන නිවාසය කඩා ඉවත් කිරීමේ දී සභාපතිවරයා විසින් පහත කරුණු සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.

(a) එකී වාසස්ථාන නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා සුදුසු තත්වයට පත්කර නොමැති බව සහ එය එසේ සුදුසු බවට පත් කිරීමට අවශ්‍යය පියවර ගෙන නොමැති බව හෝ,

(b) වාසස්ථාන නිවාසය හෝ එහි කොටසක් වන කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක අඛණ්ඩ පැවැත්ම අසල්වැසි වාසස්ථාන නිවාසවල පදිංචිකරුවන්ගේ හෝ මහජනතාවගේ සෞඛ්‍යයට අහිතකර බවට හෝ ප්‍රශ්නකාරී තත්වයක් බවට සභාපතිවරයාට ඒත්තු ගියහොත් ඔහු විසින් විශේෂ නියෝගයක් කරන ලෙස මහේස්ත්‍රාත්වරයාට ඉල්ලීමක් කෙරෙනු ඇත. එකී නියෝගය මගින් ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීමට සභාපතිවරයාට බලය පැවරෙන අතර මහේස්ත්‍රාත්වරයා එකී ගොඩනැගිලි හිමිකරුට දැන්වීමක් යවා ඒ අනුව නියෝගය ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය.

2.) එකී වාසස්ථාන නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසයට සුදුසු තත්වයට පත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු වහාම ක්‍රියාත්මක කිරීමට කිසියම් හිමිකරුවෙක් භාර ගතහොත් හා එකී ගොඩනැගිල්ල ඒ ආකාරයෙන් මනුෂ්‍ය වාසයට සුදුසු තත්වයට පත්කල හා මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් සලකනු ලැබුව හොත්, මහේස්ත්‍රාත්වරයා තමා සුදුසු යැයි සිතන ආකාරයට, අවශ්‍ය කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාල හිමිකරුට ප්‍රමාණවත් අවස්ථාවක් ලැබෙන සේ මාස 6ක් නොඉක්මවන කාලසීමාවක් සඳහා අදාල නියෝගය ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රමාද කල හැක.

82. (1) මෙම වගන්තිය යටතේ වසා දැමීමේ නියෝගයක් හා සම්බන්ධ වාසස්ථාන නිවාසයක හිමිකරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ලිඛිත ඉල්ලීමකදී පළාත් පාලන ආයතනය එය සුදුසු යැයි සිතන ආකාරයට හා එය තීරණය කරනු ලබන කොන්දේසි වලට අනුව එකී වාසස්ථාන නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසයට සුදුසු තත්වයට පත්කිරීමට අවශ්‍ය සියලු කාර්යයන් හෝ ඉන් කිසිවක් කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමයට හෝ අන්‍යාකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක කරවිය යුතු ය.

(2) පළාත් පාලන ආයතනය විසින් සංගනණය පිබුරුපත් අධීක්ෂණ සහ ප්‍රාදේශීය හෝ දේශීය අධිකාරියේ සේවයේ නියුතු නිලධාරීන්ගේ නියතු හෝ සේවකයින්ගේ අනෙකුත් සේවාවන් සඳහා commission (අත්තිකාරම්) වශයෙන් නියම කරන ලද මුදල් ගණන සහ (1) උපවගන්තියේ ඇතුළත් විධිවිධානයන් අනුව කිසියම් කාර්යයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී හා දේශීය අධිකාරිය විසින් දරනු ලැබූ සියලු වියදම් බද්දක් අය කර ගන්නා ආකාරයෙන් හා ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව අය කර ගත යුතු ය.

83. (1) කිසියම් වාසස්ථාන නිවාසයක් සම්බන්ධව වසා දැමීමේ නියෝගයක් බලපැවැත්වෙන අතරතුර කිසියම් පුද්ගලයෙක් එකී වාසස්ථාන නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසය පිණිස බද්දට හෝ කුලියට දෙනු ලැබුවහොත් හෝ එකී වාසස්ථාන නිවාසය මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා භාවිතා කිරීමට ඉඩ දුනහොත් එකී පුද්ගලයා වරදකරු කිරීමෙන් අනතුරුව එකී වාසස්ථාන නිවාසයේ පුද්ගලයින් පදිංචි වූ දා පටන් සෑම දිනක් හෝ එහි කොටසක් සඳහා රු 50ක් නොයික්මවන දඩ මුදලකට යටත් විය යුතු ය.

(2) එවැනි නියෝගයක් බල පැවැත්වෙන අතරතුර 80 වැනි වගන්තිය යටතේ කිසියම් දොරක සඳහන් කරන ලද යම් වචන හෝ අක්ෂර ඉවත් කරන හෝ මකා දමන ඕනෑම තැනැත්තෙක් වරදකරු කිරීමෙන් අනතුරුව රු 100/- කට නොවැඩි දඩ මුදලකට යටත් විය යුතු ය එමෙන්ම එකී වරද අඛණ්ඩව කරනු ලැබුවහොත් එකී පුද්ගලයා මාස හයක් නොයික්මවන සිරදඩුවමකට යටත් විය යුතු ය.

(3) තහනම් නියෝගයකට සම්බන්ධ වාසස්ථාන නිවාසයක පදිංචි ව සිටින්නා වූ ද 77(2) වන වගන්තියේ සඳහන් දැන්වීමෙහි නියම කොට ඇති කාලය ඉක්ම යාමෙන් පසු වත් එකී වාසස්ථාන නිවාසයේ අඛණ්ඩව පදිංචි වී සිටින කිසියම් පුද්ගලයෙක් සහ වසා දැමීමේ නියෝගයක් යටතේ වාසස්ථාන නිවාසයක් අත්හැර දමනු ලැබූ පසු එකී නියෝගය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මකව පවතින අතරතුර එම වාසස්ථාන නිවාස පදිංචිවී සිටින කිසියම් පුද්ගලයෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර එකී වරද කරන හෝ අඛණ්ඩව පවතින සෑම දිනයක් හෝ දිනයේ කොටසක් සඳහා රු.5/- ක් නොඉක්මවන දඩ මුදලකට එකී පුද්ගලයා යටත් විය යුතු ය.

IV කොටස

සාමාන්‍ය

1 පරිච්ඡේදය

අත්පත් කර ගැනීම හා වන්දි

84. (1) මෙම ආඥා පනත යටතේ කිසියම් ඉඩමක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් හෝ ඉඩමක ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් ආඥා පනතේ කාර්යයන් සඳහා පවරා ගැනීමට බලය පැවරෙන විට හෝ නියම කරන විට සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු වන්දි ප්‍රමාණය එකඟතාවයක් මගින් තීරණය වී නැති විටක දී පවරා ගැනීම සිදු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අධිකාරියේ ඉල්ලීම මත අමාත්‍යවරයා විසින් එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල හෝ ඉඩමේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් පොදු කාර්යයක් සඳහා අවශ්‍ය වන බව ප්‍රකාශයට පත්කළ හැක. එමෙන්ම අමාත්‍යවරයාගේ නියෝගය මත එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල රජයට අත්පත් කර ගත යුතු අතර ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ආඥා පනත යටතේ අදාළ පාර්ශවයන්ට ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල තීරණය කළ යුතු ය.

(2) මෙම කොටසේ II පරිච්ඡේදය යටතේ විශේෂ අභියාචනාධිකරණයක් පත් කර ඇති අවස්ථාවක, පූර්ව උපවගන්තියේ සඳහන් ක්‍රියාදාමයන් සඳහා එම විනිශ්චය සභාව එකී පනත මගින් සපයා ඇති සමාලෝචන මණ්ඩලය සඳහා ආදේශ කළ යුතු අතර, අභියාචනා විනිශ්චය සභාව අභියාචනා කිරීමේ ඕනෑම අයිතියක් පිළිබඳ කිසියම් සඳහනක් ඇතුළුව, එම පනත යටතේ සමාලෝචන මණ්ඩලය, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සමඟ එවැනි විනිශ්චය සභාවකට යොමු කිරීමක් ලෙස සලකනු ලැබේ.

(3) මෙම ආඥා පනතේ කිසියම් කටයුත්තක් සඳහා කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් පමණක් පවරාගත යුතු යැයි මෙම ආඥා පනත යටතේ අවධාරණය කරනු ලබන අවස්ථාවක හා පවරා ගැනීමට යෝජිත එකී කොටස් වන්දි මුදල් ගණන තීරණය කරනු ලබන උසාවිය හෝ අධිකරණය සිතන පරිදි සැලකිය යුතු හානියක් නොමැතිව ගොඩනැගිල්ලේ ඉතිරි කොටසින් පහසුකම් ලබන අවස්ථාවක එකී ආඥා පනතේ 44 කොටස මෙම ඡේදය යටතේ වන කිසියම් නීතිමය කටයුත්තක් සඳහා අදාළ නොවේ,

(4) අධිකාරිය පිරිනමන ලද වන්දි මුදල ගෙවා ඇති විටෙක හෝ එකී වන්දි මුදල නීතියට අනුකූලව තැන්පත් කර ඇති විටෙක අමාත්‍යවරයා එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල අධිකාරිය වෙත ප්‍රදානය කර ඇති බවට පළාත් පාලන කොමසාරිස් වරයා විසින් සිය අත් අකුරින් ලියන ලද සහතිකයක් මගින් එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල හෝ එකී ඉඩමේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ කොටස අධිකාරිය වෙත ප්‍රදානය කළ යුතු ය.

85. (1) කිසියම් ඉඩමක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් පවරා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් හැර මෙම ආඥා පනත යටතේ අන්‍යාකාරයෙන් වන්දි මුදල් ගෙවිය හැකි අවස්ථාවක, එක් වන්දි මුදල් ප්‍රමාණය එකඟතාවක් නොමැති බැවින් අභියාචනා විනිශ්චය සභාව මගින් තීරණය කළ යුතු වේ

(2) එවැනි වන්දි මුදලක් තක්සේරු කිරීමේ දී විනිශ්චය සභාව 86 වැනි වගන්තියට යටත්ව දක්වා ඇති නියමයන්ට යටත්ව අධිකරණය හැකිතාක් දුරට ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ආඥා පනතින් නියම කර ඇති විධි විධානයන්ට අනුව කටයුතු කළ යුතු ය.

(3) එවැනි වන්දියක් ගෙවිය හැකි දේපලක් උකසට යටත් ව ඇති අවස්ථාවක උකස් හිමියාගේ කැමැත්ත පරිදි ඒ සම්බන්ධයෙන් ලැබිය යුතු කිසියම් වන්දි මුදලක් උකස් ණය අඩු කරගෙන එකී උකස් හිමියාට ගෙවිය යුතු ය.

86. මෙම ආඥා පනත යටතේ අත්පත් කර ගත් කඩා ඉවත්කරන ලද හෝ අන්‍යාකාරයෙන් කටයුතු කරනු ලැබූ කිසියම් ඉඩමක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් පිරිනැමිය යුතු වන්දි මුදල් ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමේදී පහත නීති රීති අනුගමනය කළ යුතු ය.

(a) ඉඩම අත්පත් කර ගැනීමෙන් හෝ ගොඩනැගිල්ල අත්පත් කර ගැනීමෙන් වෙනස් කිරීමෙන් හෝ කඩා ඉවත් කිරීමෙන් ලාභ ලැබීමට ඉඩ ඇති අදාළ පුද්ගලයාට හිමි වෙනත් කිසියම් ඉඩමක හෝ ගොඩනැගිල්ලක වටිනාකමට එකතු වූ වටිනාකමේ ප්‍රමාණය පිළිබඳව විශේෂයෙන් සලකා බැලිය යුතු ය.

(b) ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල පවරා ගැනීමට හෝ ඒ සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාකාරයෙන් කටයුතු කිරීමට යෝජනා වී ඇති බව දන්වා මෙම ආඥා පනත යටතේ පත් කරන ලද දැන්වීමක් ප්‍රසිද්ධ කරන ලද දිනයෙන් පසු එකී ඉඩමට හෝ ගොඩනැගිල්ලට නව කොටසක් එකතු කළ විට හෝ කිසියම් වැඩිදියුණු කිරීමක් කළ විට (ගොඩනැගිල්ලේ මනා තත්ත්වය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට එය අවශ්‍ය සාධකයක් නොවනවානම් හෝ සභාපතිවරයාගේ විශේෂ ලිඛිත බලය යටතේ එය ක්‍රියාත්මක නොකර ඇත්නම්) , එකී නව එකතු කිරීම හෝ වැඩි දියුණු කිරීම එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් ගෙවනු ලබන වන්දි මුදල් ප්‍රමාණයට එකතු නොකළ යුතුය. එමෙන්ම එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් ගෙවනු ලබන වන්දි ප්‍රමාණය වැඩිකර ගැනීමේ අරමුණකින් එකී දිනයෙන් පසුව හිමිකරු විසින් අත් කර ගනු ලැබූ කිසියම් ප්‍රතිලාභය ක වටිනාකම පිළිබඳව වෙනම ඇස්තමේන්තුවක් සකස් නොකළ යුතු ය.

(c) ඉඩම අත්පත් කර ගැනීමෙන් හෝ ගොඩනැගිල්ල අත්පත් කර ගැනීමෙන් වෙනස් කිරීමෙන් හෝ කඩා ඉවත් කිරීමෙන් ලාභ ලැබීමට ඉඩ ඇති අදාළ පුද්ගලයාට හිමි වෙනත් කිසියම් ඉඩමක හෝ ගොඩනැගිල්ලක වටිනාකමට එකතු වූ වටිනාකමේ ප්‍රමාණය පිළිබඳව විශේෂයෙන් සලකා බැලිය යුතු ය.

- (d) ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල පවරා ගැනීමට හෝ ඒ සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාකාරයෙන් කටයුතු කිරීමට යෝජනා වී ඇති බව දන්වා මෙම ආඥා පනත යටතේ පත් කරන ලද දැන්වීමක් ප්‍රසිද්ධ කරන ලද දිනයෙන් පසු එකී ඉඩමට හෝ ගොඩනැගිල්ලට නව කොටසක් එකතු කළ විට හෝ කිසියම් වැඩිදියුණු කිරීමක් කළ විට (ගොඩනැගිල්ලේ මනා තත්ත්වය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට එය අවශ්‍ය සාධකයක් නොවනවානම් හෝ සභාපතිවරයාගේ විශේෂ ලිඛිත බලය යටතේ එය ක්‍රියාත්මක නොකර ඇත්නම්) , එකී නව එකතු කිරීම හෝ වැඩි දියුණු කිරීම එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් ගෙවනු ලබන වන්දි මුදල් ප්‍රමාණයට එකතු නොකළ යුතුය. එමෙන්ම එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් ගෙවනු ලබන වන්දි ප්‍රමාණය වැඩිකර ගැනීමේ අරමුණකින් එකී දිනයෙන් පසුව හිමිකරු විසින් අත් කර ගනු ලැබූ කිසියම් ප්‍රතිලාභයක වටිනාකම පිළිබඳව වෙනම ඇස්තමේන්තුවක් සකස් නොකළ යුතු ය.
- (e) ඉඩමේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ කුලිය වැඩි වී ඇත්තේ එය නීති විරෝධී කටයුත්තක් සඳහා භාවිත කොට ඇති විටෙක නම් හෝ නිවැසියන්ට අනතුරුදායක ලෙස හෝ සෞඛ්‍යයට අහිතකර ලෙස පදිංචි වී ඇති විටෙක නම් එකී කුලිය එම ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල නීත්‍යානුකූල කටයුතු සඳහා පමණක් භාවිතා වන විටෙක හෝ නිවැසියන්ට අනතුරුදායක හෝ සෞඛ්‍යයට අහිතකර නොවන පරිද්දෙන් පදිංචි වී ඇති විටෙක අයකරනු ලබන කුලියට වඩා වැඩි ලෙස නොසැලකිය යුතු ය.
- (f) ගොඩනැගිල්ල සෞඛ්‍යයට අහිතකර තත්ත්වයක හෝ ප්‍රමාණවත් ලෙස පිළිසකර නොකළ තත්ත්වයක පවතී නම් වන්දි මුදල් ප්‍රමාණය එකී ගොඩනැගිල්ල සෞඛ්‍යයට හිතකර තත්ත්වයට පත් කළ විට හෝ ප්‍රමාණවත් ලෙස පිළිසකර කිරීම්වලට භාජනය කළ විට පත්වන වටිනාකම නොඉක්මවිය යුතු ය. මෙම වටිනාකමට එය එවැනි තත්ත්වයකට හෝ පිළිසකර කිරීම් වලට භාජනය කිරීමට වැය වූ වියදම පිළිබඳව ඇස්තමේන්තුව අයත් නොවිය යුතු ය.
- (g) මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා භාවිත වන භාවිත කිරීමට අදහස් කොට ඇති වූ භාවිත කිරීමට ඉඩ ඇති ගොඩනැගිල්ලක් වන්නා වූ වන්නාවූ ගොඩනැගිල්ල මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි සුදුසු තත්ත්වයකට පත් කිරීමේ හැකියාවක් නොමැති නම් වන්දි ප්‍රමාණය කඩා ඉවත් කිරීමේ වියදම හැර ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය වල වටිනාකම නොඉක්මවිය යුතු ය.
- (h) ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් පමණක් පවරා ගන්නා විට හෝ ඒ පිළිබඳව අන්‍යාකාරයෙන් කටයුතු කරන විට ඉහත කී රෙගුලාසි අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාල වේ.

II පරිච්ඡේදය
අභියාචන විනිශ්චය සභාව

87. මෙම ආඥා පනතේ කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා මෙම ආඥා පනත අදාළ වන කිසියම් පරිපාලන සීමාවක් තුළ අමාත්‍යවරයා විසින් විශේෂ අභියාචන විනිශ්චය සභාව ස්ථාපිත කළ හැකිය.

88. (1) මෙම ආඥා පනත යටතේ විශේෂ අභියාචන විනිශ්චය සභාව ක් ස්ථාපිත නොකරන ලද පරිපාලන සීමාවන්හි අධිකරණ බලතල හිමි දිසා අධිකරණය එකී සීමාවන් තුළ ක්‍රියාත්මක අභියාචන විනිශ්චය සභාව ලෙස සලකා කටයුතු කළ යුතු ය.

(2) එවැනි කවර අවස්ථාවක, මෙම ආඥා පනත යටතේ කිසියම් නීතිමය කටයුත්තක් නිසා දිසා අධිකරණයෙහි නඩු විභාග කිරීම හා තීන්දු කිරීම හසුරුවනු ලබන තාවකාලිකව බලපවත්නා නීති රීති මගින් නියම කරනු ලබන ක්‍රියා පටිපාටියකට අනුකූලව දිසා විනිසුරු විසින් නියම කරන ලද අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව විභාග කර තීන්දු ලබා දිය යුතු ය.

(3) තක්සේරුකරුවන් දෙදෙනාගෙන් කෙනෙකු අමාත්‍යවරයා විසින් ද අනෙක් නිලධාරියා පළාත් පාලන ආයතනය විසින් ද පත් කළ යුතු

89. 1. අභියාචන විනිශ්චය සභාව පත් කරනු ලබනුයේ අමාත්‍යවරයා විසින් වන අතර එය සභාපතිවරයා හා තක්සේරුකරුවන් දෙදෙනෙකු ගෙන් සමන්විත විය යුතු ය.

2. සභාපතිවරයා දිසා විනිසුරු වරයෙක් හෝ රජයේ නිලධාරියෙක් එසේ නැතහොත් සත් වසරකට නොඅඩු අධිකරණ පළපුරුද්ද සහිත විශ්‍රාමික රජයේ නිලධාරියෙක් විය යුතු ය.

3. තක්සේරුකරුවන් දෙදෙනාගෙන් කෙනෙකු අමාත්‍යවරයා විසින් ද අනෙක් නිලධාරියා පළාත් පාලන ආයතනය විසින් ද පත් කළ යුතු ය.

90. අභියාචන විනිශ්චය සභාව සාමාජිකයින් අවුරුද්දක කාල සීමාවකට පත් කළ යුතු අතර එකී සංඛ්‍යාව නැවත පත් කිරීමට සුදුසුකම් ලබන්නෝ වෙති.

91. නොහැකියාව, විෂමාවාරය හෝ වෙනයම් ප්‍රමාණවත් හේතුවක් මත අභියාචන විනිශ්චය සභාවේ කිසියම් සාමාජිකයෙකු ඉවත් කිරීමට තම අභිමතය පරිදි අමාත්‍යවරයාට නීතිමය බලතල ඇත.

92. අභියාචන විනිශ්චය සභාවේ කිසියම් පුරප්පාඩුවක් පවතින අවස්ථාවක එහි කිසියම් සාමාජිකයෙකු අසනීප තත්ත්වයක් නිසා හෝ වෙනයම් නොවැළැක්විය හැකි හේතුවක් මත තාවකාලිකව නොපැමිණි අවස්ථාවක අමාත්‍යවරයා හෝ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් එසේ

තාවකාලිකව නොපැමිණි සාමාජිකයා හෝ ඔහුගෙන් ඇති වෙන පුරප්පාඩු වෙනුවට තාවකාලිකව හෝ ස්ථිරව සුදුසු පුද්ගලයෙක් එකී අභියාචන විනිශ්චය සභාවේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් වහාම පත් පත් කළ යුතු ය .

93. අමාත්‍යවරයා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ සමඟ ඇතිකරගත් එකඟතාවයක් මත කලින් කලට නියම කරන පරිදි අභියාචන විනිශ්චය සභාවේ සෑම සාමාජිකයෙක්ම වාර්ෂික වැටුප වශයෙන් හෝ දීමනා ගාස්තුවක් වශයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් එක් ක්‍රමයකින් හා අර්ධ වශයෙන් අනෙක් ක්‍රමයෙන් යනාදී වශයෙන් වැටුපකට හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

94. 93 වගන්තියේ සඳහන් වැටුප් සහ විනිශ්චය මණ්ඩලයේ කිසියම් අත්‍යාවශ්‍ය අනියම් වියදම් පළාත් පාලන ආයතනය විසින් ගෙවිය යුතු ය.

එසේ වුවද යම් පරිපාලන සීමාවක් තුළ ප්‍රචර්ධක කොමසාරිස්වරු පත් කර ඇත්නම් විනිශ්චය සභාව ඉදිරියේ කෙරෙන කිසියම් නීතිමය කටයුත්තක දී දැරීමට සිදු වූ සියලු වියදම් එක් නීතිමය කටයුත්ත නියම කරනු ලැබූ අධිකාරිය විසින් දැරිය යුතු අතර, විනිශ්චය සභාවේ පොදු වියදම් පළාත් පාලන ආයතනය හා ප්‍රචර්ධක කොමසාරිස්වරුන් අතර සම සේ බෙදී ය යුතු ය. මෙම ඡේදයේ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අධිකාරිය සභාපතිවරයාගේ ක්‍රියාවක් හෝ නියෝගයක් අධිකාරියේ ක්‍රියාවක් හෝ නියෝගයක් සේ සැලකිය යුතු ය.

95. විනිශ්චය සභාවේ කිසියම් නඩු තීන්දුවක් හෝ නියෝගයක් දිසා අධිකරණය විසින් එකී දිසා අධිකරණය විසින් ම නිකුත් කරන ලද නියෝගයක් සේ සලකා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය.

96. (1). එකී විනිශ්චය සභාව එයට ඉදිරිපත් කරනු ලැබ ඇති කිසියම් අභියාචනයක් හෝ කිසියම් කාරණයක් තුළ අන්තර්ගත ඕනෑම නීතිමය ප්‍රශ්නයක් සම්බන්ධ අභියාචන විනිශ්චය සභාව නිගමනය පිණිස ඕනෑම අවස්ථාවක නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගය ප්‍රකාශ කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය. එමෙන්ම අගතියට පත් කිසියම් පාර්ශවයක ඉල්ලීමක් සම්බන්ධයෙන් අභියාචන විනිශ්චය සභාව විසින් නියෝග කරනු ලැබුව හෝ අභියාචන විනිශ්චය සභාව විසින් කරන ලද නියෝගයක් මත එකී අභියාචනාධිකරණයේ මතය අනුව ක්‍රියාමාර්ගය ගත යුතුය.

(2). අභියාචන විනිශ්චය සභාව විසින් කරුණු ප්‍රකාශ කරන ලද නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගය මත පැන නගින ඕනෑම නීතිමය ගැටළුවක් වූ ගැටළු අභියාචනාධිකරණයක් විසින් විභාග කොට තීන්දු ලබා දිය යුතු අතර අභියාචන විනිශ්චය සභාව වහාම කරුණු විශ්ලේෂණය කළ යුතුය. එසේ නැත්නම් කරුණු ප්‍රකාශ කරනු ලබන නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගය සම්බන්ධ තීන්දුව සංශෝධනය කළ යුතු ය. එසේ නැත්නම් කරුණු ප්‍රකාශ කරන ලද නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගය පිළිබඳ එකී අභියාචන විනිශ්චය සභාවේ නිගමනය සමග අදාළ කරුණු අභියාචනාධිකරණය වෙත යැවිය යුතු ය. එසේ නැතහොත් අදාළ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගය සම්බන්ධයෙන් අවස්ථා අවස්ථානෝචිත නියෝගයක් නිකුත් කළ යුතු ය. නැතහොත් එකී නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගය වෙනුවෙන් වැය වූ වියදම සම්බන්ධයෙන් අභියාචනාධිකරණය සුදුසුයැයි සිතනු ලබන නියෝගයක් කළ යුතු ය.

97. (1) මෙම ආඥා පනතේ විධිවිධාන වලට යටත්ව,

සියලුම අභියාචනා හා මෙම ආඥා පනත යටතේ ඔවුන්ට යොමු කරනු ලැබූ සියලුම කටයුතු විභාග කොට තීන්දු ලබාදීමේ අධිකරණ බලය හා අනෙකුත් බලතල අභියාචන විනිශ්චය සභාව වෙත පැවරී ඇත.

(2) කිසියම් අභියාචනයක් විභාග කොට තීන්දු ලබාදීමේ කාර්යය සඳහා සහ අනියම් වශයෙන්, නියමාකාරයෙන් කරනු ලැබූ ක්‍රියාපටිපාටියක නීතිරීති වලට යටත්ව අභායාචනාධිකරණය වෙත පැවරී ඇති බලතල අනුව, එකී අභියාචන විනිශ්චය සභාව, පළාත් පාලන ආයතනයේ හෝ ප්‍රචර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන කරුණු හා අදාළ පාර්ශවයන් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන කරුණු පෞද්ගලිකව හෝ ඔවුන් සුදුසු යැයි සිතන පරිදි නීතිඥයෙකු මාර්ගයෙන් විභාග කළ යුතු ය. එමෙන්ම කිසියම් පුද්ගලයෙකුට පැමිණෙන ලෙස හා කිසියම් ලේඛන හෝ ග්‍රන්ථ ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියෝග කිරීමට හා කිසියම් තීරණයක් ස්ථිර කිරීමට හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හා ඔවුන් සුදුසු යැයි සිතනු ලබන කිසියම් නියෝගයක් කිරීමට අභියාචනාධිකරණයට නීතිමය බලතල පැවරී ඇත. එකී පාර්ශවයන්ගෙන් කිසිවකු විසින් අභියාචනය හෝ ක්‍රියාපටිපාටිය වෙනුවෙන් දැරිය යුතු වියදම අධිකරණයේ අභිමතය පරිදි වේ.

(3) සියලුම නීතිමය කරුණු හා ක්‍රියාපටිපාටිය පිළිබඳ තීන්දුව සහ වියදම් හා වන්දි තීරණය කිරීම මුළුමනින්ම ජනාධිපතිවරයා වෙත පැවරී ඇත. සභාපති මතය අනුව, තක්සේරුකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය අත්‍යාවශ්‍ය යැයි හැඟෙන අවස්ථාවක, එකී නීතිමය කරුණු තක්සේරුකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය නොමැතිව විභාග කොට තීන්දු ලබා දිය යුතුය. එවැනි නීතිමය කරුණක් විභාග කොට තීන්දු ලබා දී ඇති අවස්ථාවක ජනාධිපතිගේ තීරණය අධිකරණ තීරණය සේ සැලකිය යුතු ය.

98. අමාත්‍යවරයා විසින් අභියාචනයක් හෝ අධිකරණයට යොමු කිරීමක් සම්බන්ධව මෙන්ම අභියාචනය ඉදිරිපත් කරනු ලබන පාර්ශවය සහ අනෙක් පාර්ශවයන් විසින් ගෙවිය යුතු ගාස්තු සම්බන්ධවත්, අභියාචනය සම්බන්ධව වේලාව හා දැන්වීම් සම්බන්ධවත් නීතිරීති සකස් කරනු ඇත.

99. අභියාචන විනිශ්චය සභාව වෙත ගෙවිය යුතු සියලු ගාස්තු හා මුදල්, ගණන් අදාළ කාරණයේ දී අධිකරණයේ වියදම් හා වැටුප් ගෙවීමට වගකියන අධිකාරිය වෙත ගෙවිය යුතු ය.

III පරිච්ඡේදය

විවිධ විධිවිධාන

100. (1) ලේඛනයේ 3 රෙගුලාසියට අනුකූල නොවන කිසියම් කාමරයක් මෙම ආඥා පනත අනුව මනුෂ්‍ය වාසයට නුසුදුසු සේ සලකනු ලැබේ.

පහත සඳහන් අවස්ථා හැර

(2) (a) මෙම ආඥා පනත ක්‍රියාත්මක වීමෙන් පසු ඉදිකරන ලද කාමරක් සම්බන්ධයෙන්

(b) සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයකට අයත්ව පවතින සම්බන්ධයෙන්;

හැර

මෙම ආඥා පනත ක්‍රියාත්මක වී පස් වසරක් ගත වන තුරු හෝ අමාත්‍යවරයා විසින් කිසියම් පරිපාලන සීමාවක් හෝ එහි කොටසක් සඳහා නියම කරනු ලබන කාලසීමාවකට මෙම ඡේදය වලංගු නොවේ.

එසේ වුවද, සෑම අධිකරණ හෝ පරිපාලන අධිකාරියකටම මෙම ආඥා පනත හෝ වෙනයම් ප්‍රඥප්තියක් යටතේ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී මෙම ඡේදයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවන කිසියම් කාමරයක්, එකී කාමරයෙහි සැබෑ තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින්, මනුෂ්‍ය වාසය සඳහා නුසුදුසු බවට සලකා කටයුතු කිරීමට නීතිමය බලතල ඇත.

(3) පළාත් පාලන ආයතනයේ සභාපතිවරයා විසින් තම අභිමතය පරිදි ඕනෑම අවස්ථාවක, මෙම ආඥා පනත ක්‍රියාත්මක වීමට පෙර ඉදිකරන ලද කිසියම් නිවසක කිසියම් කාමරයක් මෙම ඡේදයේ ක්‍රියාත්මක විධිවිධානයන්ගෙන් පහත දැක්වෙන කොන්දේසි වලට යටත්ව නිදහස් කළ හැකිය.

(a) එකී කාමරය දුප්පත් හෝ කම්කරු පන්තියේ පුද්ගලයන් විසින් බද්දට ගත් කාමරයක් හෝ එහි කොටසක් ලෙස පදිංචි වූ හෝ කුලියට දුන් ස්ථානයක් නොවීම.

(b) මෙම ඡේදයේ පනවා ඇති ප්‍රමිතීන්ට අමතරව සභාපතිවරයා සෑහීමකට පත්වන සේ ප්‍රමාණවත් ආලෝකය හා වාතාශ්‍රය ලබන කාමරයක් වීම.

101. මෙම ආඥා පනත හා පළාත් පාලන ආයතනයක බලතල නියම කරනු ලබන අන් කිසියම් ප්‍රඥප්තියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී, කිසියම් කාමරයක් “අධික ලෙස ජනාකීර්ණ වූ” හෝ “එහි පදිංචිකරුවන්ගේ සෞඛ්‍යයට අනතුරුදායක ලෙස හෝ අහිතකර ලෙස අධිකව මිනිසුන් පදිංචි වූ” කාමරයක් සේ සලකනු ලැබේ. එකී කාමරය එසේ සලකනු ලබනුයේ එම කාමරයේ

වාසය කරන අවුරුදු 10ට වැඩි සෑම පුද්ගලයෙකුටම හතරැස් අඩි තිස්භයක බිම් අවකාශයක් හා කියුබික් අඩි තුන්සිය හැටක නිදහස් වාතාශ්‍ර අවකාශයක් නොමැති විට හා එම කාමරයේ වාසය කරන අවුරුදු 10ට අඩු සෑම දරුවෙකුටම හතරැස් අඩි දහඅටක බිම් අවකාශයක් හා කියුබික් අඩි එකසිය අසූවක නිදහස් වාතාශ්‍ර අවකාශයක් නොමැති විටය.

102. 1. යම් භෙයකින් කිසියම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ එයට සම්බන්ධ කරන ලද කිසියම් කොටසක් ජරාවාස තත්ත්වයක හෝ කඩා වැටීමට ආසන්න තත්ත්වයක හෝ දළ වශයෙන් කැඩී බිඳීයන තත්ත්වයක හෝ පදිංචිකරුවන්ගේ සෞඛ්‍යයට හෝ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වන තත්ත්වයක පවතින බව කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයකට පෙනී ගියහොත්, එකී පළාත් පාලන ආයතනය පවත්නා තත්ත්වය අනුව එකී ගොඩනැගිල්ල හෝ එයට සම්බන්ධ කරන ලද කොටස කඩා ඉවත් කිරීමට, ශක්තිමත් කිරීමට හෝ පිළිසකර කිරීමට පියවර ගන්නා ලෙස නියෝග කරමින් එකී ගොඩනැගිල්ලේ හිමිකරුවා හෝ පදිංචිකරුවා වෙත වහාම ලිඛිත දැන්වීමක් යැවිය යුතු ය.

ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරුවාගේ ලිපිනය පළාත් පාලන ආයතනයේ ලේඛනයක හෝ වාර්තාවක ඇතුළත් කොට ඇති අවස්ථාවක මෙම උපවගන්තියේ ඉහත කී විධිවිධානයන්හි සඳහන් දැන්වීම (නොතිසිය) අදාළ හිමිකරුවාගේ එම ලිපිනය වෙත ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් යවා ඇත්නම්, එකී දැන්වීම අදාළ හිමිකරු වෙත නියමාකාරයෙන් යවා ඇති බවට සැලකිය යුතු ය.

(2) (1) උපවගන්තිය යටතේ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් හෝ පළාත් පාලන ආයතනය වෙනුවෙන් නොතිසියක් ලද කිසියම් පුද්ගලයෙක් එකී නොතිසිය ලැබී සත් දිනක් (7) ඇතුළත එකී නොතිසියට පටහැනිව ක්‍රියාකිරීමට පටන් ගත හොත් හෝ අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් අදාළ කාර්යය සම්පූර්ණ නොකළ හොත් පළාත් පාලන ආයතනය විසින් එම කාර්යය හෝ අවශ්‍ය යැයි හැඟෙන එම කාර්යයේ කොටසක් ක්‍රියාත්මක කරවිය යුතු ය. එකී ක්‍රියාත්මක කරවීමේදී ප්‍රාදේශීය අධිකාරියට දැරීමට සිදු වූ සියලු වියදම් බද්දක් අයකරගන්නා ආකාරයෙන් හා ක්‍රියාපටිපාටියට අනුකූලව අයකර ගත යුතු ය.

(3) (1) උපවගන්තිය යටතේ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් හෝ පළාත් පාලන ආයතනය වෙනුවෙන් නොතිසියක් ලද කිසියම් පුද්ගලයෙක් එකී නොතිසිය ප්‍රමණවත් හේතුවක් නොමැතිව එවා ඇති යන හේතුව මත එකී නොතිසි එවීමට එරෙහිව අභියාචනා කිරීමට හිමිකම් ඇත. එසේ අභියාචනා කිරීමට එකී පුද්ගලයා අදහස් කර හොත් නොතිසිය ලැබී දින තුනක් ඇතුළත එකී පුද්ගලයා විසින් තම අභියාචනා කිරීමේ අදහස පිලිබඳව පළාත් පාලන ආයතනයට දැන්විය යුතු ය. එමෙන්ම නොතිසිය ලැබී දින දහයක් ඇතුළත එම නොතිසියට එරෙහි අභියාචනය පිලිබඳව අමාත්‍යවරයා දැනුවත් කළ යුතු ය.

මෙම උපවගන්තියේ ඉහත කී විධිවිධානයන් යටතේ එකී පුද්ගලයා තම අභියාචනය ඉදිරිපත් කිරීමේ අදහස පිළිබඳව පළාත් පාලන ආයතනය දැනුවත් කළ වහාම එකී නොතිසි යැවීමෙන් ආරම්භ කරන ලද ඕනෑම කාර්යයක් නතර විය යුතු ය.

(4) (a) ඉහත උපවගන්තිය යටතේ කිසියම් පුද්ගලයෙකු විසින් නොතිසි යැවීමට එරෙහිව අභියාචනයක් අමාත්‍යවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ විට අමාත්‍යවරයා තම අභිමතය පරිදි, එකී අභියාචනය නිෂ්ප්‍රභා කළ හැකි අතර, එවිටම මෙම ඡේදයේ (2) උපවගන්තියේ විධිවිධානයන් එකී පුද්ගලයා සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වේ. එසේ ක්‍රියාත්මක වනුයේ අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලබන කාලසීමාව තුළ අදාළ පුද්ගලයා නොතිසිය අනුව කටයුතු කිරීමට නියමවීමේ කොන්දේසියට යටත්ව වනු ඇත.

(b) එකී අභියාචනයට ඉඩ ප්‍රස්ථා ලබාදිය හැකි අතර, එවිටම නොතිසිය ප්‍රකාරව සියළු කටයුතු අවසන් කළ යුතුය.

මෙම වගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා වෙත ඉදිරිපත් කෙරෙන ඕනෑම අභියාචනයක් පිළිබඳ අමාත්‍යවරයාගේ තීරණය අවසන් තීරණය වන අතර, එකී තීරණය කිසිම අධිකරණයක අභියෝගයට ලක් නොකළ යුතුය.

103. මෙම ආඥා පනත යටතේ කිසියම් මුදල් ගණනක් බද්දක් අයකර ගන්නා ආකාරයෙන් හා ක්‍රියාපටිපාටියට අනුකූලව අයකරගත යුතු බව ප්‍රකාශ වන ඕනෑම අවස්ථාවක් අනුව පහත නීති බලපානු ඇත.

a. එසේ අයවිය යුතු කිසියම් මුදල් ගණන, ඉඩමක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් වන ගාස්තුවක් වන අතර එකී මුදල් ගණන, සියලු උකස් මුදල් ණය හෝ වෙනත් අයකිරීම් වලට වඩා ප්‍රමුඛත්වයක් උසුලනු ලැබේ. එමෙන්ම එම මුදල් ගණන, එකී ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල කලින් කලට පවරනු ලැබූ පුද්ගලයා විසින් ගෙවීමට බැඳී සිටින මුදල් ගණනක් වනු ඇත.

b. එකී මුදල් ගණන අයවිය යුතු අධිකාරිය විසින් එම මුදල් ගණන අයකර ගත යුතු පුද්ගලයාට, අදාළ මුදල් ගණන නියම කරමින් හා එම මුදල් ගණන අයකරගන්නා කාරණය දන්වා නොතිසියක් යවා මසක් ගත වන තුරු එවැනි මුදල් ගණනක් අදාළ අධිකාරිය විසින් අයකර නොගත යුතුය. නැතහොත් එකී පුද්ගලයා අභියාචනාධිකරණය වෙත අභියාචනය කර ඇත්නම්, එම මුදල් ගණන අයකර ගත යුත්තේ අදාළ අධිකරණයේ තීන්දුව ලබාදී මසක් ගත වූ පසුවයි.

- c. කිසියම් ප්‍රඥප්තියක, අදාළ පරිපාලන සීමාවන් තුළ ප්‍රාදේශීය අධිකාරීන් විසින් බදු අයකර ගැනීම සම්බන්ධ සියලුම අදාළ විධිවිධානයන් අත්‍යාවශ්‍යය වෙනස් කිරීම් සහිතව කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක පරිපාලන සීමාවන් තුළ එවැනි කිසියම් මුදල් ගණනක් අයකර ගැනීමට අදාළ වේ.
- d. මෙම ආඥා පනත ක්‍රියාත්මක වන කිසියම් සීමාවන් තුළ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් කිසියම් බද්දක් අයකර ගැනීම උදෙසා අවශ්‍ය විධිවිධානයන් කිසිම ප්‍රඥප්තියක අඩංගු නොවන අවස්ථාවල එවැනි මුදල් ගණනක්, පොලිස් ආඥා පනතින් පනවා ඇති පරිදි බද්ද අයකර ගන්නා ආකාරයෙන් අයකර ගත යුතුය. එමෙන්ම අවසන් වරට සඳහන් කරන ලද එකී ආඥා පනතේ අඩංගු සියලුම අදාළ විධිවිධානයන් එවැනි කිසියම් මුදල් ගණනක් අයකර ගැනීම සඳහා අදාළ වේ.
- e. එවැනි කිසියම් මුදල් ගණනක් ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක් වෙත අයවීමට ඇති අවස්ථාවක, එවැනි කිසියම් විධිවිධානයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා, එකී මුදල් ගණන අදාළ ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල පිහිටි පරිපාලන සීමාවන් අයත් වන පළාත් පාලන ආයතනය වෙත අයවිය යුතු සේ සැලකිය යුතුය. එසේම ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ අභිවෘද්ධිය සඳහා එකී මුදල් ගණන ප්‍රවර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ ඉල්ලීම මත පළාත් පාලන ආයතනය විසින් අයකර ගනු ලැබේ.
- f. එවැනි කිසියම් මුදල් ගණනක් අයවිය යුතු අධිකාරිය, තම අභිමතය පරිදි, එකී අයවිය යුතු මුදල් ගණන එකවර වහාම ගෙවීමට නියම කිරීම වෙනුවට, යට කී වියදම් සම්පූර්ණ ප්‍රමාණය පියවා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් මුදල් ගණනක් ඇතුළත් වාරික මගින් ගෙවන ලෙස, අදාළ ඉඩමේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ හිමිකරුගෙන් පොරොන්දු ලබාගත හැකි ය. එහි වාර්ෂික පොළිය සියයට හයක් (6%) විය යුතු අතර, ගෙවීමේ කාලසීමාව අවුරුදු විස්ස (20) නොඉක්මවිය යුතු ය. අයවිය යුතු එවැනි මුදල් ගණන බද්දක් අයකර ගන්නා ආකාරයෙන් හා ක්‍රියාපටිපාටියට අනුකූලව අයකර ගත හැකි ය.
- g. කුමන ආකාරයේ ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණද, එවැනි මුදල් ගණනක් හෝ එහි වාරිකයක් ගෙවා ඇති කිසියම් ඉඩමක හෝ ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරුවෙකුට එසේ ගෙවා ඇති මුදල ඉඩමේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ පදිංචිකරුවන්ගෙන්

අයකර ගැනීමට කිසිදු අයිතිවාසිකමක් නොමැත. එවැනි මුදල් ගණනක් පදිංචිකරුවා විසින් ගෙවීම මෙම ආඥා පනත සම්මත කරන ආකාරයට පෙර කී ගිවිසුමේ අඩංගු විය යුතුය.

h. මෙම ඡේදය යටතේ කිසියම් මුදල් ගණනක් ගෙවීමට යටත් කිසියම් ඉඩමක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක් උකස් කර ඇති විටක හා උකස් හිමියා තම උකස් ප්‍රාදේශීය අධිකාරී කාර්යාලයේ ලියාපදිංචිකර ඇති විටක, (මෙහිදී පළාත් පාලන ආයතනය මෙම ක්‍රියාවලියට පහසුකම් සැලසිය යුතු වේ) මෙහි (b) කොටස යටතේ නොකිසියක් යවා එකී නොකිසියේ පිටපතක් උකස්කරු වෙත යැවීම ප්‍රාදේශීය අධිකාරීයේ වගකීම වන්නේ ය. එසේම උකසෙහි ණයකරු ගෙවිය යුතු මුදල් ගණන ගෙවීම පැහැර හැරි අවස්ථාවක, එකී මුදල් ගණන ගෙවීම සඳහා එකී උකස්කරු හිමිකම් ලබන අතර, එසේ ගෙවන ලද ඕනෑම මුදල් ගණනක් උකස් ණයෙහි මුල් මුදලට එකතු වේ. එකී මුදල් ගණන උකස් යටතේ අයවිය යුතු බවට සැලකේ.

104. (1) මෙම ආඥා පනත යටතේ යැවීමට නියෝග කරන ලද හෝ බලය පවරන ලද නොකිසි (දැන්වීම්) නියෝග හා වෙනත් ලේඛණ, ඒවා පිලිවෙලින් ලිපින මගින් යොමුකරන ලද පුද්ගලයාගේ පදිංචි ස්ථානයට හෝ එම ස්ථානය අසලට රැගෙන ගොස් ඔහුට ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය. එකී ලේඛණ අදාල දේපලෙහි හිමිකරුට හෝ පදිංචිකරුට ලිපිය මගින් යොමුකර ඇත්නම්, එකී ලේඛණ හා එහි සත්‍ය පිටපතක් එම දේපලෙහි සිටින පුද්ගලයාට ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය. එසේ නැතහොත් එකී දේපලෙහි එම අවස්ථාවේ කිසිවෙකු නොසිටියහොත්, එම ලේඛණ එකී දේපොලෙහි කැපී පෙනෙන ස්ථානයක ස්ථානගත කළ යුතුය.

එසේ වුවද, කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක් දේපලක හිමිකරුවන් ලියාපදිංචිකිරීම අරඹයා කටයුතු කර ඇති තත්ත්වයක සහ දේපොලක කිසියම් හිමිකරුවෙක් තම නම හා ලිපිනය එයට අනුකූලව ලියාපදිංචි කර ඇති තත්ත්වයක, එවැනි ඕනෑම දැන්වීමක්, නියෝග සහ ලේඛන ලියාපදිංචි ලිපියක් මගින් අදාල ලිපිනය ඔස්සේ එකී පුද්ගලයාට ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය.

(2) එවැනි දැන්වීම්, නියෝග සහ ලිපිලේඛන ලියාපදිංචි ලිපියක් මගින් තැපෑලෙන් ලැබීමට ද සැලැස්විය හැකි අතර එසේ යවා ඇත්නම්, අදාල ලිපිලේඛන සහිත ලිපිය සාමාන්‍ය තැපෑලෙන් බෙදා හරිනු ලැබූ කාලය තුළ අදාල ලිපිලේඛණ අදාල පුද්ගලයාට ලැබීමට සැලැස්වූ කාලය සේ සලකනු ලැබේ. එසේ ලේඛණ යැවූ බවට ඔප්පු කිරීම සඳහා, අදාල දැන්වීම, නියෝගය හෝ අනෙක් ලේඛණ නිසි පරිදි නිවැරදි ලිපිනයට තැපැල් කළ බවට ඔප්පු කිරීම ප්‍රමාණවත් වනු ඇත.

(3) මෙම ආඥා පනත මගින් කිසියම් දේපළක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු වෙත යැවිය යුතු යැයි නියම කරනු ලබන කිසියම් දැන්වීමක්, නියෝගයක් හෝ වෙනයම් ලේඛණයක් යම් එකී හිමිකරු හෝ පදිංචිකරුගේ වැඩිදුර නම් වාසගම් නොමැතිව අදාළ දේපොළ “පදිංචිකරු” හෝ “හිමිකරු” යන විස්තර සහිත ලිපිනයක් මගින් යැවිය යුතු ය.

(4) අදාළ කටයුත්ත අන්‍යාකාරයෙන් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කර තිබුණත් නැතත්, සහ නියම කරන ලද කාලයට පෙර හෝ පසුව කිසියම් තැනැත්තෙකුට යැවීමට ඇති කිසියම් නොතීසියක් ඕනෑම වේලාවක අත්හිටුවීමට අභියාචනා විනිශ්චය සභාව තීරණය කළ හැක. එසේම එම එකී නොතීසිය යැවීමට විශේෂ ක්‍රමයක් හෝ නොතීසිය යැවීම වෙනුවට වෙනත් ක්‍රමයක් යෝග්‍ය නියමයන් හා කොන්දේසි මත නියම කළ හැක. එසේම කිසියම් දැන්වීමක් යැවීමේ දී සිදුවන ප්‍රමාදයන් හෝ අනුක්‍රමිකතා සඳහා සහන සැලසිය හැක. විනිශ්චය සභාව විසින් කරන ලද එවැනි නියෝගයන් ඒ අනුවම ක්‍රියාත්මක වන අතර, මෙම වගන්තිය යටතේ මතුවන කිසියම් ගැටලුවක් අදාළ ක්‍රියාපටිපාටියේ ගැටලුවක් සේ සැලකිය යුතු ය.

(5) මෙම වගන්තිය යටතේ නොතීසියක් (දැන්වීමක්) ලද පුද්ගලයෙක්, එකී නොතීසිය ලැබීම මගින් ඔහුට අවහිරයක් නොවී තිබිය දී වෙනයම් පුද්ගලයෙකුට එවැනි නොතීසියක් නොයැවූ බවට, හේතු ඉදිරිපත් කරමින් මෙම ආඥා පනත යටතේ වන කිසිම කටයුත්තක වලංගුභාවයට විරුද්ධවීමට හිමිකමක් නොමැත.

(6) කිසියම් පළාත් පාලන ආයතන අතුරු ව්‍යවස්ථාවක විධිවිධාන යටතේ හෝ ප්‍රාදේශීය අධිකාරිය විසින් කරන ලද කිසියම් වැඩපිළිවෙළක් යටතේ, කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් තුළ පිහිටි කිසියම් ඉඩමක හෝ ගොඩනැගිල්ලක උකස්කරු තම උකස් ප්‍රාදේශීය අධිකාරියෙහි කාර්යාලයෙහි ලියාපදිංචි කර ඇති අවස්ථාවක, එවැනි ඉඩමක හෝ ගොඩනැගිල්ලක හිමිකරුවන්ට යැවිය යුතු සියලුම නොතීසි, නියෝග හා ලිපිලේඛනවල පිටපත් එකී උකස්කරුවාට ලැබීමට සැලැස්වීම සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය සකස් කරනු ලබන අධිකාරියේ වගකීම වන්නේ ය. මෙසේ කළ යුතු වන්නේ එවැනි දැන්වීම, නියෝග හා ලිපිලේඛන යැවීමේ කාලසීමාව තුළ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයේ අරමුණ ද ඉටුකර ගැනීමේ අපේක්ෂාව ඇතිව ය.

105. (1) කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී කිසියම් විෂමතාවයක් හෝ අනුක්‍රමිකතාවයක් සිදු කර ඇති බවට පෙනී ගිය හොත් හෝ තේරුම් ගියහොත් එමගින් බලපෑමට ලක්වන හෝ ලක්වීමට ඉඩ ඇති කිසියම් පුද්ගලයෙකුගේ ඉල්ලීම මත, අභියාචනා විනිශ්චය සභාව, අධිකරණයේ කිසියම් නියෝගයක් කරන කොට ගෙන අපහසුතාවයට පත්විය හැකි කිසියම් පුද්ගලයෙක් වෙත දැන්වීමක් යැවීමෙන් පසු සහ එකී පුද්ගලයා විසින් ඉදිරිපත්

කරනු ලබන කාරණා විභාගකර ගැනීමට ඔහුට අවස්ථාවක් දීමෙන් පසු යටකී විෂමතා හෝ අක්‍රමිකතාවය සඳහා සහන සැලසීමට ප්‍රමාණවත් නියෝගයක් කල හැකි ය. මෙම ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය කරනු ලබන්නේ එසේ ඉල්ලීම කරනු ලබන පුද්ගලයා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගයකින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා හා එකී පුද්ගලයාගේ නිල තත්ත්වයට සිදුවූ කිසියම් අපකීර්තියක් නැති කර දැමීම සඳහා ය.

(2) නියෝගය මගින් අන්‍යාකාරයෙන් අගතියට පත්වීමට ඉඩ ඇති කිසියම් පුද්ගලයෙක් සෑහීමකට පත්වන පරිදි, අධිකරණය නියෝග මගින් ඉල්ලීම් කරනු ලබන පුද්ගලයා විසින් සාධාරණ මුදල් හෝ වෙනයම් වන්දියක් කළ යුතු බවට හෝ සාධාරණ බැඳීමකට ඇතුළත් විය යුතු බවට හෝ සාධාරණ කොන්දේසි අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු බවට නියම කළ හැකි ය.

106. මෙම ආඥා පනත යටතේ තම බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අවංකව ක්‍රියා කරන විට කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක හෝ කිසියම් ප්‍රචර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක සාමාජිකයෙකු විසින් හෝ එවැනි කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක හෝ ප්‍රචර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක නිලධාරියෙකු විසින් හෝ කරන ලද හෝ කිරීමට අත්පසු වූ කිසියම් දෙයක් සම්බන්ධයෙන් එකී සාමාජිකයා හෝ නිලධාරියා සිවිල් ලෙස හෝ අපරාධ ලෙස වගකිව යුතු වන්නේ නැත.

107. මෙම ආඥා පනත යටතේ පත්කර ඇති කිසියම් ප්‍රචර්ධක කොමසාරිස් මණ්ඩලයක සියලු සාමාජිකයින් හා මෙම ආඥා පනත යටතේ කරන ලද අතුරු ව්‍යවස්ථා වලට අනුව ඔවුන් විසින් යොදවන ලද සියලුම නිලධාරීන් සහ සේවකයින් දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය අනුව රාජ්‍ය සේවකයින් වශයෙන් පිළිගත හැකි ය.

108. (1) මෙම ආඥා පනත යටතේ මහේස්ත්‍රාත්වරයෙක් විශේෂ නියෝගයක් කර ඇති විටෙක, සභාපතිවරයාට හෝ නියෝගය ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලය පවරන ලද අනෙක් පුද්ගලයාට හෝ ඔහුගේ ලිඛිත නියෝග අනුව ක්‍රියාකරන කිසියම් නිලධාරියෙකුට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම පොලිස් අධිකාරියේ වගකීම වන්නේ ය.

(2) ඉහත කී විශේෂ නියෝගයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී බාධා පමුණුවන කිසියම් පුද්ගලයෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර, එකී පුද්ගලයා වරෙන්තුවක් නොමැතිව අත්අඩංගුවට ගත හැකි ය. එහිදී එකී පුද්ගලයා වරදකරු කිරීමෙන් අනතුරුව රුපියල් සියයක් නොයික්මවන දඩ මුදලකට හෝ මාස හයකට නොවැඩි සිර දඬුවමකට හෝ ඒ දෙකටම යටත් කල යුතු ය.

109. (1) පළාත් පාලන ආයතනයක හෝ ප්‍රචර්ධන කොමසාරිස් මණ්ඩලයක සාමාජිකයෙකු වශයෙන් කිසියම් පුද්ගලයෙක්, මෙම ආඥා පනත යටතේ යෝජනා වී ඇති හෝ මතු වී ඇති යෝජනාවක් සඳහා හෝ ප්‍රශ්නයක් සම්බන්ධයෙන් ඡන්දය ප්‍රකාශ කල හැකි අතර, එකී

යෝජනාව හෝ ප්‍රශ්නය එකී පුද්ගලයාට පෞද්ගලිකව ප්‍රයෝජනවත් වාසස්ථාන, නිවාසයක්, ගොඩනැගිල්ලක් හෝ ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් නම්, එකී පුද්ගලයාට එසේ ඡන්දය ප්‍රකාශ කළ නොහැක.

(2) මෙම වගන්තිය උල්ලංඝනය වන අයුරින් කිසියම් පුද්ගලයෙක් ඡන්දය ප්‍රකාශ කළ හොත්, ඔහු වරදකරු කිරීමෙන් අනතුරුව, එකී සෑම වරදක් සඳහා රුපියල් පන්සියයක් නොඉක්මවන දඩ මුදලකට යටත් කළ යුතු ය. එසේ නමුත් ඔහු ඡන්දය ප්‍රකාශ කලාය යන කාරණය විසින් පළාත් පාලන ආයතනයක හෝ ප්‍රචර්ධන කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ කිසියම් යෝජනාවක් හෝ කටයුත්තක් අවලංගු කිරීමට ඉඩ නොතැබිය යුතු ය.

110. (1) කිසියම් අවස්ථාවක කිසියම් වාසස්ථාන නිවාසයක පදිංචිකරුවා වන පුද්ගලයෙක් විසින් එම වාසස්ථාන නිවාසයේ හිමිකරු එම වාසස්ථාන නිවාසය සම්බන්ධයෙන් මෙම ආඥා පනතේ කිසියම් විධිවිධානයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම වලකනු ලැබිය හැකි ය. එසේ නැතහොත් කිසියම් අවස්ථාවක එම වාසස්ථාන නිවාසයේ හිමිකරු හෝ පදිංචිකරු වන පුද්ගලයෙක් විසින් සභාපතිවරයා, මහජන සෞඛ්‍ය නිලධාරීවරයා හෝ නිලධාරී, නියෝජිතයින් හෝ එකී හිමිකරුගේ හෝ නිලධාරීන්ගේ සේවකයින් හෝ කම්කරුවන් එම වාසස්ථාන නිවාසය සම්බන්ධයෙන්, මෙම ආඥා පනතේ කිසියම් විධිවිධානයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම වලකනු ලැබිය හැක. එවැනි අවස්ථාවක දී මහේස්ත්‍රාත්වරයා, තම අදහස පිළිබඳ ලිඛිත දැන්වීමක්, එවැනි පුද්ගලයාට යවා, එවැනි වාසස්ථාන නිවාසය සම්බන්ධයෙන් මෙම ආඥා පනතේ විධිවිධානයන් එකී නිවාස භූමියේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉඩ දෙන මෙන් නියෝග කල හැකි ය.

(2) එම පුද්ගලයා මහේස්ත්‍රාත්වරයාගේ නියෝගයට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට අපොහොසත් වුවහොත්, එකී වරද අඛණ්ඩව පවතින සෑම දිනයක් සඳහාම, රුපියල් විස්සක් නොඉක්මවන දඩ මුදලකට එම පුද්ගලයා යටත් විය යුතුය.

111. සභාපතිගේ ලිඛිත අවසරයක් නොලබා

(a) වීථි රේඛා සලකුණු කරන ලද කිසියම් විදියක ගොඩනැගිලි සීමාව තුල:
හෝ

(b) වීථි සලකුණු නොකර ඇති අවස්ථාවක දී එකී විදියේ මධ්‍යයේ සිට අඩි විස්සක් ඇතුළත, කිසියම් පෙදරේරු මායිම් තාප්පයක් හෝ ගේට්ටුවක් ඉදිකිරීමට කිසියම් පුද්ගලයෙකුට නීතියෙන් අවසර නැත.

(2) ඉහත දක්වා ඇති අවස්ථාවේ, එවැනි අවසරයක් ලබාදීමේ කොන්දේසියක්ලෙස සභාපතිවරයා අදාළ දේපලෙහි හිමිකරුට එකී ඉදිකිරීමේ නීතිමය ස්වභාවය පිළිබඳ පොරොන්දුවකට අවතීර්ණ වන ලෙස නියෝග කළ හැක. එම පොරොන්දුව අනුව, එම මායිම් තාප්පය හෝ ගේට්ටුව පිහිටි බිම රජයේ අවධානයක් සඳහා පවරාගන්නා විට හෝ මෙම ආඥා පනත යටතේ එකී බිම විදිය පළල් කිරීමේ දී විදියට ඇතුළත් වන විට, එකී මායිම් තාප්පය හෝ ගේට්ටුව සම්බන්ධයෙන් කිසිම වන්දි මුදලක් නොගෙවිය යුතු ය.

(3) අඩි හතහමාර ඉක්මවන උස ප්‍රමාණයකින් යුත් පෙදරේරු මායිම් තාප්පයක් ඉදිකිරීම සඳහා කිසිම පුද්ගලයෙකුට නීතියෙන් අවසර නැත;
එසේ වුවද, කිසියම් විදියකට යාව පිහිටි කිසියම් මායිම් තාප්පයක් සඳහා මෙම උපවගන්තිය අදාළ නොවේ.

(4) කිසියම් විටී දෙකක් එක්වන හන්දියක පිහිටි කිසියම් භූමි ප්‍රමාණයක පහත සඳහන් කොන්දේසි උල්ලංඝනය වන ආකාරයට කිසියම් පෙදරේරු මායිම් තාප්පයක් හෝ ගේට්ටුවක් ඉදිකිරීමට කිසිම තැනැත්තෙකුට හිමිකමක් නොමැත්තේය. එම කොන්දේසි නම්, එකී හන්දියේ මැද සිට අඩි තිහක දුර ප්‍රමාණයක පිහිටා ඇති එකී මායිම් තාප්පයේ හෝ ගේට්ටුවේ කිසිම කොටසක් අඩි පහක උස ප්‍රමාණයක් නොයික්ම විය යුතු ය.

(5) මෙම වගන්තිය උල්ලංඝනය වන ආකාරයෙන් පෙදරේරු මායිම් තාප්පයක් හෝ ගේට්ටුවක් ඉදිකරන ඕනෑම තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර, වරදකරු කිරීමෙන් අනතුරුව රුපියල් සියය නොඉක්මවන දඩ මුදලකට එකී පුද්ගලයා යටත් විය යුතු ය. එමෙන් ම අධිකරණයක (1), (b) උප වගන්තිය යටතේ කිසියම් පුද්ගලයෙකු වරදකරු කොට, මෙම ඡේදයෙහි සඳහන් කරන ලද පොරොන්දුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට එකී වරදකරු වූ පුද්ගලයා ප්‍රත්ක්ෂේප කළහොත්, එකී පොරොන්දුව සම්බන්ධයෙන් කිසියම් නියෝගයක් කළ හැක. එසේ කරන ලද සෑම නියෝගයක්ම ලියාපදිංචි කළ යුතු අතර, මෙම වගන්තිය යටතේ පොරොන්දුවක් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරයටම එකී නියෝගය භූමිය මත ස්ථිරව බැඳී තිබිය යුතුය.

112. 1.) ඕනෑම අවස්ථාවක මෙම ආඥා පනත හෝ මෙම ආඥා පනත යටතේ අනුමැතිය ලත් කිසියම් සං වර්ධන යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාවෙහි යෙදවීමේදී, කිසියම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමයකට ඇතුළත් වූ හෝ කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක පරිපාලන සීමාවන්හි පිහිටි මෙන්ම පාර්ශවකරුවන් වශයෙන් සභාපතිවරයා හා බලපෑමට ලක්වූ ඉඩමේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ හිමිකරුවා හෝ එවැනි ඉඩම් හෝ ගොඩනැගිලි දෙකක හෝ ඊට වැඩි ගණනක හිමිකරුවන් පෙනී සිටින, කිසියම් ගිවිසුමක හෝ ඔප්පුවක ඇතුළත් වූ, කිසියම්

ඉඩමකට හෝ ගොඩනැගිල්ලකට බලපාන ආකාරයෙන් කිසියම් පොරොන්දුවක් ක්‍රියාවෙහි යෙදවිය හැකිය; නැතහොත් ඒ සම්බන්ධ කිසියම් කොන්දේසියකට අනුමැතිය ලබාදෙනු ලැබිය හැකිය; නැතහොත් යම් බැඳීමක් හෝ පොරොන්දුවක් භාරගත හැකිය. එවැනි ගිවිසුමක් හෝ ඔප්පුවක් පළාත් පාලන ආයතනයේ කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ විට එකී පොරොන්දුව, කොන්දේසිය හෝ බැඳීම, බලපෑමට ලක්වූ ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල මත ස්ථිරව බැඳී තිබිය යුතු ය. එමෙන්ම එකී පොරොන්දුව, කොන්දේසිය හෝ බැඳීම, බලපෑමට ලක්වූ ඉඩම හෝ ගොඩනැගිල්ල මත ස්ථිරව බැඳී තිබිය යුත්තේ එකී ඉඩමේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ භුක්තිය කිසියම් කාලයක වෙනත් පුද්ගලයෙකුට හිමි වීම අනුව වේ.

2.) මෙම ඡේදයේ අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නාම ලේඛනයක් පවත්වා ගෙන යෑම සෑම පළාත් පාලන ආයතනයකම වගකීම වන අතර ඒ සෑම නාම ලේඛනයක්ම සියලුම සුදුසු වේලාවන්හීදී, අවශ්‍ය පුද්ගලයෙකුට පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විවෘතව තැබිය යුතු ය.

3.) සභාපතිවරයා (2) උප වගන්තිය යටතේ පවත්වාගෙන යන නාම ලේඛනයක ලියාපදිංචි කරන ලද ගිවිසුමක හෝ ඔප්පුවක පාර්ශවකරුවෙක් නම්, ඔහු විසින් ඉඩම් ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි කිරීම පිණිස එකී ගිවිසුමේ හෝ ඔප්පුවේ සහතික කරන ලද පිටපතක් සකස් කරවිය යුතුය. එවැනි පිටපතක් නොමිලයේ ලියාපදිංචි කල යුතු ය.

4.) මෙම වගන්තිය සඳහන් කරන ලද කිසියම් ගිවිසුමකට හෝ ලේඛනයකට වංචා වැළැක්වීමේ පනතේ 2 ඡේදයේ විධිවිධාන අදාළ නොවන්නේ ය.

113. අන් කිසියම් නීතියක් මගින් බලතල පවරාගෙන කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක්-
 (a) කිසියම් වීථියක බස් රථ හෝ ට්‍රෑම් රථ සඳහා පත් කරන ලද හෝ වෙන් කරන ලද මෝටර් රථ නැවතුම් ස්ථානයක හෝ මහජන රථ නැවතුම්පලක හෝ ඒ අසල මගීන් සඳහා හෝ අනාගත මගීන් සඳහා පෙදරේරු ආවරණ ස්ථානයක් ඉදිකරන අවස්ථාවක; හෝ
 (b) කිසියම් මංමාවතක හෝ මාර්ග දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් එකට භරස්වන ස්ථානයක, රථ වාහන හැසිරවීමේ අරමුණින් කිසියම් වටරවුමක්, මහා මාර්ග සලකුණු කණුවක් හෝ වෙන යම් පෙදරේරු ඉදිකිරීමක් ඉදිකරන අවස්ථාවක,
 එකී පළාත් පාලන ආයතනය හෝ එහි නියමයන් අනුව ක්‍රියාකරන තැනැත්තා මෙම ආඥා පනතේ විධිවිධානයන්ට පටහැනිව ක්‍රියාකර නැති බවට සැලකිය යුතු ය.

114. 1.) කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක සභාපතිවරයා, මෙම ආඥා පනතේ ii කොටසේ I පරිච්ඡේදයේ විධිවිධානයන් යටතේ නව බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට අසමත් බවට හෝ ඔහුගේ රාජකාරි ඉටුකිරීමට අසමත් වී ඇති බවට, ලැබෙන තොරතුරු මත හා විධිමත් පරීක්ෂණයකින් පසු අමාත්‍යවරයාට පෙනී ගියහොත්, අමාත්‍යවරයා විසින්, ගැසට් නිවේදනයේ පළකරන ලද

දැන්වීමක් මගින්, සභාපතිවරයා පරිද්දෙන්ම එකී බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් හෝ එකී රාජකාරි ඉටු කිරීමටත් පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරයාට නියෝග කළ යුතු ය. එවැනි නියෝගයක් පූර්ණ වශයෙන් නීතියේ බලතල සමඟ පවතින්නේය.

2.) මෙම ඡේදයේ (1) උපවගන්තියේ සඳහන් පරීක්ෂණය ක්‍රියාත්මක කරනු පිණිස අමාත්‍යවරයා ලිඛිත නියෝගයක් මගින්-

(a) කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක සභාපතිවරයා භාරයේ ඇති හෝ ඔහුගේ පාලනය යටතේ ඇති යම් පිඹුරුපත්, විශේෂ විස්තර වාර්තා හා අනෙකුත් ලේඛන අමාත්‍යවරයා වෙත හෝ ඔහු විසින් නම් කරනු ලැබූ පුද්ගලයන්ට එවන ලෙස එකී සභාපතිවරයාට නියෝග කල හැකිය. නැතහොත්,

(b) නියෝගයෙහි දක්වා ඇති සැලසුම්, පිරිවිතර වාර්තා හා අනෙකුත් ලේඛන පරීක්ෂා කිරීමට අමාත්‍යවරයා විසින් නම් කරන ලද පුද්ගලයාට අවසර දෙන මෙන් එකී සභාපතිවරයාට නියෝග කල හැකි ය.